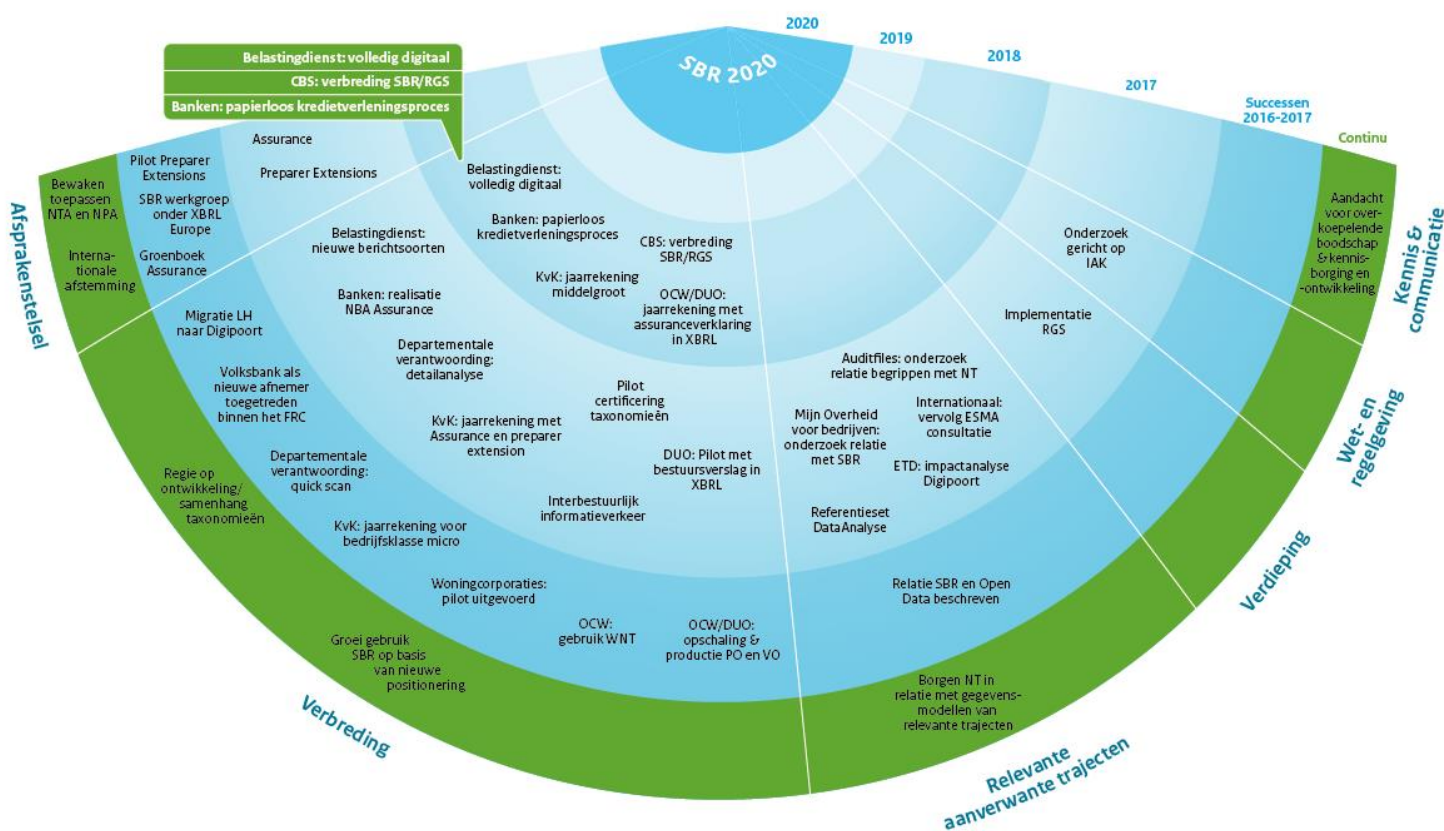

Roadmap SBR op weg naar 2020

Herijkte versie d.d. 6 juli 2017

Figuur Roadmap 2020¹

¹ In bijlage 1 is een grotere versie opgenomen.

Inhoud

0	Samenvatting SBR-roadmap 2020.....	1
0.1	Vooraf.....	1
0.2	Doel van deze SBR-roadmap 2020	2
0.3	Opbouw en globale inhoud van de SBR-roadmap	3
0.4	Wat gaan we doen met de SBR-roadmap?	4
1	Inleiding op de Roadmap (ambities en actielijnen).....	6
1.1	Onze ambities als stip op de horizon	6
1.2	Wat moeten we ons realiseren bij het vormgeven van slimme oplossingen?	7
1.3	Wat is er nodig?.....	8
2	Afsprakenstelsel: architectuur en governance.....	10
2.1	Het SBR-afsprakenstelsel.....	10
2.2	SBR-architectuur.....	10
2.2.1	Nederlandse Taxonomie Architectuur	10
2.2.2	Nederlandse Proces Architectuur.....	11
2.3	Internationale aspecten rond SBR-architectuur.....	12
2.4	SBR Governance	13
3	Wet- en regelgeving	15
3.1	Ondersteuning van het wetgevingsproces.....	15
3.2	Wetswijzigingen met betrekking tot deponering van jaarrekening.....	16
3.3	Regelgeving voor accountants	17
3.3.1	Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)	17
4	Relevante verwante trajecten.....	18
4.1	eID Stelsel en eHerkenning	18
4.2	e-Factureren en Simplerinvoicing	20
4.3	Auditfiles.....	22
4.4	Referentieset Data Analyse (RDA-Analytics Library)	23
4.5	Basisregistraties.....	24
4.6	MijnOverheid.....	25
4.7	MijnOverheid voor Ondernemers	25
4.7.1	Tijdpad SBR in relatie tot MijnOverheid voor Ondernemers	26
4.8	Open Data.....	27
4.9	Digipoort OTP	28
4.10	Belastingdienst en Digipoort PI	28

4.11	ESMA, EBA, EIOPA	29
4.12	Financieel Toezicht	29
4.13	Werknemersinformatiedomein.....	31
4.14	e-SENS.....	31
4.15	Once Only	32
5	Verdieping	33
5.1	Inleiding	33
5.2	Uitbreiding NT met additionele concepten en rapportages	33
5.3	Verdieping van de NT van fiscale rapportage naar fiscale werkzaamheden	35
5.4	Referentie GrootboekSchema	35
5.5	Uitbreiden NT met concepten (op detailniveau) en met relatie tussen deze concepten en de concepten (op geaggregeerd niveau) van uitvragende partijen.....	36
5.6	Integrale implementatiestrategie SBR	37
6	Verbreding.....	40
6.1	Inleiding	40
6.2	Uitbreidingen van SBR bij partijen die SBR nu al toepassen	42
6.2.1	Belastingdienst	43
6.2.2	Kamer van Koophandel	44
6.2.3	Centraal Bureau voor de Statistiek.....	45
6.2.4	MinOCW/DUO	46
6.2.5	Banken.....	47
6.3	Verbredingsdomeinen in scope in het (semi-)publieke domein	50
6.3.1	Departementale financiële verantwoording.....	50
6.3.2	Interbestuurlijk informatieverkeer.....	51
6.3.3	Woningcorporaties.....	51
6.3.4	Zorgdomein	52
6.3.5	Rijksdienst voor ondernemend Nederland – LEI - CBS.....	53
6.4	Verbredingsdomeinen in scope in het private domein.....	53
6.4.1	Vleesketen	54
6.4.2	Horeca	54
6.4.3	Benchmarking.....	55
6.4.4	Fink	56
7	Kennis ontwikkelen en verspreiden	58
8	Communicatie	60

Bijlage 1: Plaat met betrekking tot Roadmap 2020.....	i
Bijlage 2: Plaat met betrekking tot Verbreding.....	ii
Bijlage 3: Communicatie.....	iii
Bijlage 4: Afkortingenlijst	vii

0 Samenvatting SBR-roadmap 2020

Bij de vaststelling van de initiële SBR Roadmap 2020 in het SBR Beraad van 26 juni 2014 is bepaald dat er jaarlijks een herijkte versie zal verschijnen. De eerste herijking heeft plaatsgevonden in het SBR Beraad van 25 juni 2015. De tweede herijking is besproken en vastgesteld in het SBR Beraad van 7 juli 2016. Ook deze herijkte versie van de roadmap, ten behoeve van het SBR Beraad van 6 juli 2017, bouwt voort op de initiële SBR Roadmap. Gedurende de twaalf maanden na vaststelling van deze herijkte roadmap (in dit geval van juni 2017 t/m mei 2018) is deze herijkte roadmap maatgevend en wordt frequent gerapporteerd (richting SBR Platform en SBR Beraad) over de voortgang en afwijkingen ten opzichte van die roadmap. Van jaar tot jaar (telkens medio een kalenderjaar) wordt de roadmap integraal herijkt, waardoor een nieuw kader ontstaat voor de twaalfmaandsperiode daarna.

0.1 Vooraf

Standard Business Reporting (SBR) is de “de facto” Nederlandse standaard voor digitale uitwisseling van bedrijfsmatige rapportages aan het worden. In de afgelopen jaren zijn belangrijke vorderingen geboekt en is een breed draagvlak gecreëerd voor SBR als “de” rapportagestandaard voor gestructureerd digitaal gegevensverkeer. SBR is daarmee een (grootschalig) werkende oplossing en “proven technology”. Door SBR breed in te gaan zetten wordt bereikt dat een ondernemer minder tijd hoeft te besteden aan zaken als administreren en rapporteren, en daardoor des te meer datgene kan doen dat hij wil en moet doen: ondernemen². Daarnaast kan via SBR de digitale dienstverlening vanuit de overheid richting ondernemend Nederland verbeteren. Daarmee past deze roadmap ook naadloos in de kabinetsagenda.

De concrete vorderingen zijn het meest evident bij aangiftes die ondernemingen en instellingen doen bij de BD³. Inmiddels belooft het aantal SBR-berichten richting BD al vele miljoenen per jaar en dat aantal blijft stijgen. De overgang op SBR is soepel verlopen, zowel aan de kant van de BD als aan de kant van de ondernemers en hun intermediairs.

Ook bij de KvK⁴ is SBR in een vergevorderd stadium. Reeds vele duizenden jaarverslagen worden nu jaarlijks via SBR ontvangen; ook daar verloopt de overgang voorshands soepel. Voor micro-ondernemingen en kleine rechtspersonen is SBR vanaf boekjaar 2016 nog het enige toegestane aanleverkanaal. In 2017 wordt hard gewerkt om ook voor middelgrote rechtspersonen alles in gereedheid te brengen. In dat licht heeft de NBA⁵ ook al verregaande stappen gezet om de accountantsverklaringen voortaan in SBR-formaat te kunnen afgeven.

Ook CBS⁶ is aangesloten op SBR, de berichtenstroom is daar voorzichtig op gang gekomen. Verder zijn drie grootbanken helemaal klaar voor het ontvangen van kredietrapportages via SBR en is SBR vanaf 2017 de standaard. Van groot belang is dat ook richting banken de aantallen SBR-berichten gaan toenemen.

Ook MinOCW/DUO⁷ is aangesloten op SBR. Naast de sectoren MBO⁸, HBO⁹ en WO¹⁰ leveren ook de sectoren PO¹¹ en VO¹² met behulp van SBR aan. Aanlevering door de instellingen geschiedt grotendeels via een portaal. Planning is om in 2017 de mogelijkheid tot S2S¹³ aanleveren open te stellen.

² Mutatis mutandis geldt dat ook de managers van semi-publieke instellingen die via SBR kunnen rapporteren, meer tijd kunnen besteden aan hun primaire processen.

³ BD = Belastingdienst

⁴ KvK = Kamer van Koophandel

⁵ NBA = Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

⁶ CBS = Centraal Bureau voor de Statistiek

⁷ MinOCW/DUO = Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen / Dienst Uitvoering Onderwijs

⁸ MBO = Middelbaar BeroepsOnderwijs

⁹ HBO = Hoger BeroepsOnderwijs

¹⁰ WO = Wetenschappelijk Onderwijs

¹¹ PO = Primair Onderwijs

¹² VO = Voortgezet Onderwijs

¹³ S2S = System-tot-System

Het draagvlak voor SBR is duidelijk toegenomen. Alle relevante belanghebbenden participeren in het publiek-private samenwerkingsverband waarin SBR wordt (door)ontwikkeld. Daarbij gaat het om publieke organisaties die informatie uitvragen (zoals de BD, de KvK, CBS en MinOCW/DUO), om private organisaties die informatie uitvragen (zoals de banken), om intermediaire partijen die een belangrijke rol spelen bij het tot stand komen van rapportages (zoals accountants, fiscale adviseurs, softwareleveranciers en hun koepelorganisaties), hun relevante beroepsorganisaties (zoals de NBA) en om ondernemers zelf, vertegenwoordigd door hun koepels (VNO-NCW¹⁴ en MKB-NL¹⁵).

Het toenemende draagvlak blijkt ook uit het feit dat er tal van (publieke en private) partijen zeer geïnteresseerd zijn om toe te treden tot het SBR-samenwerkingsverband.

0.2 Doel van deze SBR-roadmap 2020

Het SBR-concept is veel meer dan een technische oplossing. Het toepassen van SBR is een fundamentele keuze voor een moderne manier van het inrichten van verantwoordingsketens, van welke aard dan ook. En de vruchten van SBR voor "de BV Nederland" zijn veruit het grootst wanneer SBR breed toepassing krijgt, in veel informatiestromen, in veel domeinen en in de hele keten.

De kern van de zaak is namelijk dat je via SBR (bedrijfs)administraties – zowel financiële administraties als niet-financiële administraties – zodanig slim inricht en het berichtenverkeer (tussen bedrijven onderling, tussen bedrijven en overheden, tussen overheden onderling) zodanig ordent, dat informatie die eenmalig goed in de administraties wordt vastgelegd, zonder noemenswaardige extra inspanningen/kosten, meervoudig kan worden gebruikt/gerapporteerd: "Store once, report many".

Een consequente en brede toepassing van SBR is dan ook dienstbaar aan het verlagen van administratie- en rapportagelasten voor alle bedrijven, maar ook voor (semi)publieke instellingen, die thans vaak zuchten onder de ingewikkelde rapportagelasten.

Daar komt bij dat brede toepassing van SBR ook de kwaliteit van de informatie zal verhogen, omdat in de standaarden van SBR slimme checks zijn ingebouwd die fouten voorkomen. De kwaliteit zal ook toenemen omdat veel handwerk, met daaraan inherente kans op fouten, zal verdwijnen.

SBR speelt een rol bij het mogelijk maken dat rapportages actueler zijn, respectievelijk sneller ter beschikking komen. Daarnaast biedt SBR een technisch handvat om data die door de overheid verzameld wordt, waar dat passend is, terug te geven aan de maatschappij. De standaarden van SBR lenen zich daar bij uitstek voor. Dit levert nieuwe toepassingsmogelijkheden (bijvoorbeeld via benchmarking) op voor zowel publieke als private partijen.

Bij dit alles moeten we bedenken dat SBR niet meer kan zijn dan één van de bouwstenen in een ontwikkeling die gericht is op het verder bevorderen van elektronisch gegevensverkeer. De overheid geeft daarom hoge prioriteit aan het stroomlijnen van de SBR-ontwikkelingen inclusief RGS¹⁶ met lopende initiatieven als eID Stelsel¹⁷, e-Facturieren, Auditfiles, Basisregistraties, Open Data, de Berichtenbox, Fink (voorheen: SBR+), het Ondernemingsdossier etcetera. Het slagen van deze ontwikkelingen, ook in hun onderlinge samenhang, hangt nauw samen met het (actief) aangehaakt zijn van private partijen, in casu ondernemers, veelal via hun intermediairs en hun softwareleveranciers.

Om al deze redenen hebben de partijen die nu betrokken zijn bij de SBR-ontwikkelingen zich bezonnen op een gezamenlijke "SBR-roadmap" voor de komende jaren, zeg tot 2020.

De kerngedachte is: hoe bouwen we het gedachtegoed en de praktische toepassing van SBR verder uit, zodanig dat "de BV Nederland" daadwerkelijk de maximale vruchten gaat plukken van het SBR-potentieel.

¹⁴ VNO-NCW = Vereniging VNO-NCW

¹⁵ MKB-NL = Midden en Klein Bedrijf-Nederland

¹⁶ RGS = Referentie GrootboekSchema

¹⁷ eID Stelsel = elektronisch Identiteiten Stelsel

0.3 Opbouw en globale inhoud van de SBR-roadmap

De SBR-roadmap bevat een aantal lijnen die complementair aan elkaar zijn. Dat wil zeggen: elk van die lijnen is van belang, maar geen van de lijnen is "op eigen kracht" voldoende. Alleen in samenhang gaat het lukken om van SBR echt op grote schaal een succes te maken.

Het begint, in hoofdstuk 1, met het helder formuleren van de ambities die we hebben met SBR. Zoals zojuist al aangegeven: die ambities reiken veel verder dan SBR als "technische oplossing". SBR is een geheel nieuwe benaderingswijze van het optimaal inrichten van grootschalig informatieverkeer. Oftewel: het is een instrument van modern informatiemanagement. Een instrument dat, veel meer dan andere benaderingswijzen, de nadelen van de verkokering in domeinen vermijdt.

Vervolgens vertaalt de SBR-roadmap deze ambities in een fors aantal concrete activiteiten die het hart (het meest centrale deel) van de SBR-roadmap vormen. Die activiteiten worden zo concreet mogelijk benoemd, met daarbij aangegeven wie waartoe aan zet is en in welk tijdschema we een en ander willen realiseren. Dit centrale deel van de SBR-roadmap bevat een aantal onderdelen.

In hoofdstuk 2 gaan we in op de wijze waarop het "afsprakenstelsel" rond SBR onderhouden zal moeten worden. Het afsprakenstelsel bestaat uit enerzijds een set aan afspraken op technisch vlak, en anderzijds een set aan afspraken rond de besturing van het stelsel (ook wel de governance genoemd). Met name de verbredingsaanpak vergt een flexibele inrichting van de governance. Met betrekking tot de standaarden op technisch vlak gaan we ook in op de activiteiten die we in internationaal perspectief moeten ondernemen. SBR maakt gebruik van standaarden die internationaal gemeengoed zijn. Ook in EU¹⁸-verband worden de desbetreffende standaarden gehanteerd respectievelijk is het aannemelijk dat ze gehanteerd gaan worden. Denk aan de recent in werking getreden "Transparantierichtlijn". Denk ook aan de rapportageverplichtingen die vanuit de Europese instanties, in casu de EBA¹⁹ (banken), de ESMA²⁰ (financieel toezichthouders) en de EIOPA²¹ (pensioenuitvoerders en verzekeraars) opgelegd (zullen) worden aan alle banken, financiële toezichthouders respectievelijk aan verzekeraars en pensioenuitvoerders in de EU-staten. Het is van groot belang om vanuit het SBR-programma te bewaken dat er geen divergentie ontstaat tussen dergelijke internationale ontwikkelingen en wat in Nederlands SBR-verband wordt ontwikkeld.

In hoofdstuk 3 brengen we heel precies in kaart welke stappen nog gezet moeten worden op het vlak van de wet- en regelgeving. Het gaat dan onder andere om het uitfaseren van alternatieve kanalen dan SBR; dit speelt in het bijzonder rond de jaarverslaggevingsstukken, richting KvK. Ook de positie van de RJ²² is daarbij een punt van aandacht. Tevens besteden we aandacht aan de beroepsregelgeving vanuit de NBA.

In hoofdstuk 4 wordt in kaart gebracht in hoeverre het SBR-programma afhankelijk is van een aantal verwante programma's, en vice versa. Denk aan het programma rond het elektronisch authenticeren en autoriseren van partijen die elektronisch zaken willen doen (eHerkenning en eID Stelsel) en aan het programma e-Facturieren.

De SBR-roadmap benoemt de concrete elementen waarop vanuit het SBR-programma gestuurd gaat worden om een optimale samenhang met deze verwante programma's te borgen.

In hoofdstuk 5 brengt de SBR-roadmap in kaart wat ons nog te doen staat om SBR echt helemaal te laten landen in de haarvaten van de administraties van bedrijven en instellingen. Dat laatste is cruciaal, wil je echt de volle vruchten van SBR gaan plukken. RGS vervult hierbij een belangrijke rol.

¹⁸ EU = Europese Unie

¹⁹ EBA = European Banking Association

²⁰ ESMA = European Securities and Markets Authority

²¹ EIOPA = European Insurance and Occupational Pensions Authority

²² RJ = Raad voor de Jaarverslaggeving

De concrete stappen die dit vergt, zullen met name gezet moeten worden door private partijen: het vergt een samenspel tussen de ondernemers en instellingen zelf, hun intermediairs en de softwarebedrijven die de administratieve software leveren. Dit soort samenspel laat zich niet eenvoudig vangen in een aantal concrete stappen, mede omdat er niet per sé slechts één optimale oplossing is hoe dit te realiseren: er kunnen meerdere wegen naar Rome leiden. De wendbaarheid en het innovatieve vermogen van de betrokken marktpartijen zal van groot belang zijn voor de wijze waarop en het tempo waarin we bereiken wat cruciaal is: het laten landen van SBR in de haarvaten van de administraties.

Er ligt nu een door alle partijen gedeelde analyse van wat aan verdere stappen nodig is. Het zal nog wel inspanningen vergen een en ander waar te maken.

In hoofdstuk 6 gaan we in op het breder toepassen van de SBR-aanpak. Zoals gezegd: "de BV-Nederland" gaat pas ten volle de vruchten plukken van SBR wanneer SBR veel breder dan nu toegepast wordt.

We prijzen ons gelukkig dat SBR reeds in tal van relevante sectoren volop in de belangstelling staat. Het is nu zaak om die belangstelling te vertalen in zo concreet mogelijke stappen/activiteiten die echt tot concrete toepassing van SBR gaan leiden.

We benoemen eerst verdergaande stappen bij de organisaties die nu al daadwerkelijk en officieel deelnemen aan SBR: het gaat dan om verdergaande toepassingen bij de BD, de KvK, het CBS, MinOCW/DUO en de banken.

We benoemen vervolgens ook welke concrete stappen we (voornemens zijn te) zetten in een aantal domeinen die we tot de (semi)publieke sector rekenen en die nog niet tot de SBR-governance zijn toegetreden. Met name in de sectoren rond de woningcorporaties en zorg is sprake van een heel concreet perspectief op verdergaande stappen. Ook in een aantal private domeinen doen zich hoopgevende ontwikkelingen voor en benoemen we concrete stappen.

In hoofdstuk 7 benoemen we het punt van de (schaarse) kennis die er nu veelal is rond SBR en gaan we in op de activiteiten die nodig zijn om dat punt te tackelen. Het gaat dan zowel om het verder ontwikkelen van kennis, als om het verspreiden daarvan naar verschillende doelgroepen.

Ten slotte benoemen we, in hoofdstuk 8, de activiteiten die we willen gaan verrichten op het vlak van de communicatie. We beschikken reeds over een heldere kernboodschap rond SBR. Maar die kernboodschap moeten we wel (blijven) doorvertalen in toegespitste communicatie-uitingen. Dat geldt voor communicatie-uitingen per doelgroep: SBR uitdragen naar accountants vergt een heel andere insteek dan naar ondernemers. Maar het geldt ook voor communicatie-uitingen per verbredingstraject: elk traject vereist zijn eigen maatwerk, maar wel met voldoende verbinding naar de centrale kernboodschap.

0.4 Wat gaan we doen met de SBR-roadmap?

De SBR-roadmap heeft als primair doel om voor alle betrokken partijen helder te krijgen welke activiteiten cruciaal zijn om dit publiek-private samenwerkingsverband echt tot een breed en doorslaand succes te maken, en in welk tempo een en ander vorm kan gaan krijgen. Doordat de partijen zich daaraan committeren, ontstaat een echt gemeenschappelijke agenda voor de komende jaren en daarmee ook een basis van onderling vertrouwen, en dat kan een extra impuls geven aan het SBR-programma.

Heel concreet geeft de SBR-roadmap ook houvast voor ieders capaciteitsplanning afzonderlijk en voor het doen van een beroep op elkaars inzet waar partijen van elkaar afhankelijk zijn.

De SBR-roadmap zal in de komende jaren ook kunnen dienen als toetssteen voor de feitelijke voortgang van elk van de partijen. Met daarbij de kanttekening dat de concrete vormgeving en de precieze timing van activiteiten zich veelal niet zullen lenen voor een al te mechanische interpretatie van de roadmap. Maar dat laat onverlet dat de SBR-roadmap de rol van toetssteen kan vervullen.

Ten slotte is van belang dat de SBR-roadmap een levend document blijft: met enige regelmaat moeten we (tot op het niveau van het SBR Beraad) blijven bezien welke bijstellingen nodig zijn.

Dat kan nodig zijn wanneer voorziene activiteiten anders verlopen dan gedacht. Maar er kunnen zich ook nieuwe, nu nog niet voorziene kansen voordoen waarop we moeten gaan inspelen.

Na de lichte herijking in 2015, 2016 en 2017, met nog steeds de focus op 2020, kan het komende jaar ingezet worden op een fundamentele herziening gericht op 2025.

In de herijkte Roadmap zijn bij de verschillende onderdelen, voor zover van toepassing, drie tabellen opgenomen:

- een tabel met een overzicht van Gerealiseerde activiteiten;
- een tabel met een overzicht van Te realiseren activiteiten;
- een tabel met een overzicht van Doorlopende activiteiten.

Daarnaast is met behulp van drie tekens de status aangegeven:

Teken	Betekenis
✓	Activiteit gerealiseerd
→, bv. 2014→2015	Planning van activiteit is verplaatst van 2014 naar 2015
≥	Nieuwe activiteit

Hieronder is de eerste informatieve tabel opgenomen welke gaat over de ontwikkeling van onderhavige roadmap.

Tabel Gerealiseerde activiteiten
Roadmap (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2014 ✓	Inrichten van monitoring van de voortgang ten behoeve van SBR Platform en SBR Beraad		Logius i.s.m. ketenverantwoordelijke partijen	X	X	(x)
2014 ✓	Inrichten van herijking ten behoeve van SBR Beraad		Idem	X	X	(x)
2015 ✓	Eerste herijking van de Roadmap SBR op weg naar 2020		Idem	X	X	(x)
2016 ✓	Tweede herijking van de Roadmap SBR op weg naar 2020		Idem	X	X	(x)
2017 ✓	Derde herijking van de Roadmap SBR op weg naar 2020		Logius i.s.m. ketenverantwoordelijke partijen	X	X	(x)

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

Tabel Te realiseren activiteiten
Roadmap (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
≥ 2017-2018	Herziening van de Roadmap SBR op weg naar 2025		Logius i.s.m. ketenverantwoordelijke partijen	X	X	(x)

Tabel Doorlopende activiteiten
Roadmap (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
2014 e.v.	Voorbereiden bespreking van (herijkte) voortgang in het SBR Beraad		Logius	X	X	

1 Inleiding op de Roadmap (ambities en actielijnen)

1.1 Onze ambities als stip op de horizon

Wat we willen bereiken is een optimaal functionerende "BV Nederland": een open economie die bedrijvigheid en handel bevordert, waarin administratieve lasten beperkt blijven tot het noodzakelijke minimum, waarin transparantie dienstbaar is aan de "business-doelstelling" van alle participanten in de economie, waarin innovatie gestimuleerd wordt en waarin de overheid zijn taken op een zo doelmatig en efficiënt mogelijke wijze verricht.

Evident is dat digitalisering een steeds grotere rol gaat spelen in dit geheel. Digitalisering is al opgerukt en zal gestaag verder oprukken. Dat biedt grote kansen, maar vergt ook verstandige keuzes, zeker in de rapportageketens waarmee organisaties (in zowel de publieke als de private sector) informatie aan elkaar verstrekken en verantwoording afleggen.

De relatief grote vrijheid waarmee zowel overheid als bedrijfsleven in de "papier wereld" hun eigen deel van de rapportageketens zelf kunnen inrichten, wordt onder invloed van de toenemende digitalisering steeds beperkter. Als de "BV Nederland" de potentieel grote voordelen van digitalisering wil benutten, dan zijn verregaande afspraken tussen alle partijen in de rapportageketen noodzakelijk. De basis voor dergelijke afspraken is dat de verantwoordelijkheid van elke partij als zodanig (h)erkend wordt en dat er transparantie bestaat over de effecten die de afspraken op ieder van die partijen heeft.

De intentie daarbij is dat, mede onder regie van de Digicommissaris, het SBR programma onderdeel gaat uitmaken van een volwaardige en evenwichtige publiek-private samenwerking waarin overheid en bedrijfsleven gezamenlijk afspraken maken die optimaal bijdragen aan het realiseren van de eerder genoemde strategische beleidsdoelstellingen. Daarbij houden wij ook expliciet rekening met relevante internationale ontwikkelingen en gaan we pro-actief om met relevante internationale organisaties.

Voor ondernemingen, zowel klein als groot, is cruciaal dat zij zich bovenal kunnen richten op hun primaire proces: ondernemen. Voor de besturing van hun organisatie zullen zij steeds meer gebruik maken van geïntegreerde digitale informatiesystemen. Afgeleide administratieve zaken, zoals belastingaangiftes, jaarrekeningen, vastleggen transacties en communicatie met dienstverleners moeten tegen relatief geringe kosten en met een gering tijdsbeslag kunnen worden afgedaan. Relevante bedrijfsinformatie en benchmarkgegevens moeten, met een hoge mate van betrouwbaarheid, snel, eenvoudig en goedkoop ter beschikking kunnen komen. Daarbij zullen brancheorganisaties, administratie- en accountantskantoren, softwareleveranciers en ook banken, een actieve rol spelen.

Middelgrote en grote ondernemingen zullen – anders dan de meeste kleinere ondernemingen – een aantal zaken veelal meer in eigen hand (willen) hebben/houden. Zij hebben vaak eigen administratieve krachten in dienst. En voor de grote ondernemingen geldt dat zij zelfs vaak forse eigen administratieve afdelingen hebben. Maar ook hier geldt: graag lage administratieve lasten bij zaken als belastingaangiftes en jaarverslagen (met inbegrip van de daarbij behorende accountantsverklaringen), actuele en betrouwbare bedrijfs- en benchmarkinformatie en dergelijke. Vaak speelt hierbij de internationale dimensie een belangrijke rol: of de onderneming nu multinational georganiseerd is dan wel (slechts) internationale relaties onderhoudt, in alle gevallen hebben bedrijven behoefte aan het wegnemen van grensoverschrijdende belemmeringen, inclusief allerlei verschillende administratieve regels en standaarden.

Naast het bedrijfsleven, is ook de overheid gebaat bij verdere optimalisering op administratief vlak. Alleen al vanwege de noodzaak om met minder middelen meer waar te maken, hebben de uitvoerende organisaties die administratieve zaken hebben af te handelen met het bedrijfsleven, baat bij een hoogwaardige vormgeving van gedigitaliseerde informatie-uitwisseling. Deze

uitwisseling ziet zowel op financiële als niet financiële informatie. Met een gestandaardiseerde, hoogwaardige keteninrichting kan doelmatiger worden gewerkt, betrouwbaarder informatie worden verkregen en kunnen tevens de administratieve lasten voor bedrijven omlaag.

Een bijzonder punt van aandacht is de relatie tussen de (rijks)overheid en zogeheten maatschappelijke ondernemingen (onderwijsinstellingen, zorginstellingen, woningcorporaties en dergelijke), alsmede het interbestuurlijke informatieverkeer (rijk, provincies, gemeenten, waterschappen). Ook daar biedt een stroomlijning van het administratieve informatieverkeer een belangrijke kans. Zowel waar het gaat om de informatievoorziening aan de bron als waar het gaat om de afgeleide administratieve handelingen.

Een vergelijkbare redenering als voor de overheid is aan de orde voor banken (maar denk ook aan verzekeraars, pensioenfondsen en dergelijke). Willen zij hun maatschappelijke functie ten opzichte van het bedrijfsleven optimaal kunnen vervullen (denk aan kredietverlening), dan vergt dat een optimaal ingericht stelsel van administratieve informatie-uitwisseling met bedrijven. Met SBR kunnen banken meer complete, meer betrouwbare en meer actuele informatie ontvangen die hen in staat stelt de toegang en voorwaarden van kredietverlening beter af te stemmen op de behoefte en leencapaciteit van de onderneming. Het zo goed mogelijk inschatten van winstkansen en bedrijfsrisico's vormt de basis van een verantwoord en gezond kredietverleningsproces en is uiteindelijk zowel in het belang van de bank als de onderneming.

Ook intermediaire partijen, zoals accountants, belastingadviseurs, administratieconsulenten en dergelijke, spelen een belangrijke rol. Voor hen lijkt er, op korte termijn, niet alleen te winnen, maar ook te verliezen via een beter, gestandaardiseerd en simpeler geordend systeem van informatieverkeer in Nederland. Hun verlies zit hem erin dat een aantal van hun huidige (relatief laagwaardige) werkzaamheden – waar ze nu nog deels hun omzet uit halen – zal komen te vervallen. Dit verlies is zelfs een noodzakelijke voorwaarde voor maatschappelijke winst: door (vaak ook nog eens foutgevoelig) handwerk te vervangen door hoogwaardige digitalisering, wint de "BV Nederland" in zijn totaliteit. Het is echter een misverstand te denken dat dit omzetverlies voor intermediaire partijen te vermijden is: toenemende digitalisering maakt deze beweging volstrekt onvermijdelijk. Het is daarom ook voor intermediaire partijen belangrijk, om adequaat en tijdig in te steken op een zodanige vormgeving van die zich voltrekkende digitalisering, dat hun rol belangrijke toegevoegde waarde zal kunnen blijven genereren. Aldus beschouwd is het perspectief ook voor intermediaire partijen er een van potentiële winst.

Een bijzondere rol is weggelegd voor de leveranciers van (administratieve) software. SBR kan pas echt zijn vruchten afwerpen, wanneer de administraties daar mede op zijn geënt. Veel zal dus afhangen van de bereidheid en het vermogen van deze (private) partijen om SBR te laten landen in de "haarvaten" van de administratieve systemen waar ondernemers en intermediairs gebruik van maken.

1.2 Wat moeten we ons realiseren bij het vormgeven van slimme oplossingen?

We dienen ons te realiseren dat heel veel informatievoorziening die afgeleid wordt uit de administratie in een veelheid van "ketens" plaatsvindt. Ondernemingen maken soms onderdeel uit van grotere concerns of van franchiseformules. Ondernemingen zijn vaak een schakel in langere private ketens (neem de voedselketen). Maatschappelijke ondernemingen zijn, binnen hun domein, vaak een schakel in een keten, en spelen daarenboven hun rol soms in overlappende domeinen (bijvoorbeeld zorg en onderwijs). De informatiekwaliteit dient geborgd te worden in de verticale verantwoordingsketens en horizontale handelsketens.

Daarnaast heeft nagenoeg elke organisatie, van private en publieke aard, te maken met een veelheid van instanties, deels opnieuw privaat en deels opnieuw publiek, bij de informatievoorziening van administratieve aard. Deels is dat binnen de keten waarover het zojuist ging, maar deels ook anderszins.

Ondernemingen hebben bijvoorbeeld bijna allemaal te maken met banken, met pensioenfondsen, met verzekeraars, met arbodiensten, met de KvK, met de BD, met hun accountant, met hun fiscaal consulent, met hun administratiekantoor, met publieke toezichthouders (voedsel, veiligheid,

financieel, en dergelijke) en mogelijkserwijs met nog tal van andere instanties (bijvoorbeeld subsidieverstrekking van overheidswege).

Voor maatschappelijke ondernemingen geldt, mutatis mutandis, een vergelijkbaar beeld: een veelheid van partijen waarmee informatie – afgeleid uit de administratie – wordt uitgewisseld, aangevuld met toezicht vanuit departementen.

We moeten ons ook realiseren dat de informatie die afgeleid wordt uit de administratie, niet alleen financieel van aard is. Ook fysieke grootheden en eenheden van dienstverlening laten zich vangen in administratieve termen. Voor de besturing van de organisatie zijn zij vaak minstens zo relevant. Verantwoording over de bedrijfsvoering vindt dientengevolge ook plaats over niet-financiële informatie.

Een ander belangrijk punt is dat, mede als gevolg van de mogelijkheden die de moderne ICT²³ biedt, de vereiste actualiteit en de vereiste frequentie van administratieve informatie-uitwisseling sterk aan het veranderen is. Steeds actueler en vaak ook frequenter lijkt daarbij de tendens te zijn. Soms kan dat de vorm aannemen van "continuous monitoring" en op termijn zelfs "continuous assurance" mogelijk maken. Dankzij de moderne ICT is het mogelijk dit vorm te geven zonder onevenredig hoge administratieve kosten en lasten. In wezen bewegen we toe naar een situatie waarbij rapportages, bij wijze van spreken, met "een druk op de knop" geleverd kunnen worden.

1.3 Wat is er nodig?

Onder invloed van digitalisering zullen de ketenpartijen dus steeds meer afhankelijk van elkaar worden om de rapportageketens effectief en efficiënt te laten functioneren. Dat zelfde geldt ook voor de economie en de maatschappij als geheel, waar die ketenpartijen onderdeel van uitmaken. Daardoor wordt het steeds noodzakelijker om digitale initiatieven in Nederland, zowel publieke als private, onderling te verbinden vanuit een visie op de toekomst; een visie waar deze Roadmap een onderdeel van is.

Deze visie moet rekening houden met recente nationale en internationale ontwikkelingen en expliciet strategische beleidsdoelstellingen (waaronder de Digitale Agenda) als uitgangspunt hebben. Vanuit het SBR programma dragen we daar (publiek en privaat) actief aan bij, omdat het in belangrijke mate ons toekomstige succes bepaalt.

Willen we de potentiële voordelen die digitalisering in zich draagt optimaal kunnen benutten, dan moeten we in tal van opzichten zaken slim op elkaar afstemmen via standaarden die ketenbreed toepasbaar zijn, die (voor zover mogelijk en waar dat opportuun is) domeinoverstijgend zijn en die (voor zover mogelijk) ook internationaal gehanteerd worden.

Daarbij geldt dat die standaarden een slimme koppeling aan elkaar moeten kennen. Dat wil niet zeggen dat alles op één standaard hoeft te worden gebaseerd.

Neem de parallelle met ons "Internet": dat kan alleen functioneren dankzij een grote set standaardiseringsafspraken, maar dat impliceert niet dat alles dat via internet met elkaar kan communiceren op één en dezelfde standaard is gebaseerd.

Cruciaal is dat, zo veel als ook maar enigszins mogelijk is, de beoogde standaarden helemaal zijn ingebouwd in de basale administratieve systemen die aan de bron van alles staan: die van de ondernemingen (en maatschappelijke ondernemingen). Dat betekent ook dat organisaties die gegevens uitvragen bij ondernemingen hun uitvraag, zo veel als ook maar enigszins mogelijk is, zullen moeten zien te formuleren in termen van gegevens die ook in de bedrijfsadministraties zitten of die redelijkerwijs (bijvoorbeeld conform RGS) daarin verwacht mogen worden. Hiertoe dienen de wet- en regelgevers bij hun werk rekening te houden met dit uitgangspunt. Alleen bij wijze van uitzondering kan de dynamiek andersom komen te liggen en zullen bedrijven hun administratieve structuur echt moeten aanpassen op de (veranderende) informatiebehoefte van uitvragende partijen.

²³ ICT = informatie en communicatie technologie

De overheid zou de verantwoordelijkheid moeten nemen om wet- en regelgeving waar nodig en nuttig standaard te voorzien van een taxonomie, datamodel en/of algoritme. Dit is een eerste stap op weg naar betere aansluiting tussen semantiek in wetgeving en semantiek in verantwoording. Een dergelijke taxonomie zou ook al bij het ontwerpen van een wetsvoorstel gebruikt kunnen worden om de niet alleen de uitvoerbaarheid van de beoogde wet te verbeteren, maar ook de interne en externe consistentie daarvan.

SBR wordt inmiddels grootschalig toegepast en is *proven technology*. Om de bestaande methode nu in andere sturings- en informatieketens toe te passen, is gebleken dat een aangepaste positionering hieraan een versnelde bijdrage kan leveren.

2 Afsprakenstelsel: architectuur en governance

2.1 Het SBR-afsprakenstelsel

SBR biedt een set van aan elkaar complementaire standaarden en een architectuur voor generieke voorzieningen die invulling geven aan de geconstateerde behoefte aan een lastenarme uitwisseling van uit de administraties afgeleide informatie. Zodra gegevens vastliggen in de bedrijfssoftware, biedt SBR een goede oplossing voor een kostenefficiënte informatie-uitwisseling. Hierbij kan gedacht worden aan rapportages over alle facetten van de bedrijfsvoering, zoals bijvoorbeeld kwantitatieve informatie (productiestromen), kwaliteitsgegevens en – opnieuw bij wijze van voorbeeld – aantallen respectievelijk zwaarte van incidenten. SBR is flexibel en kan complementair gebruikt worden met inhoudelijke standaarden. Zo geldt bijvoorbeeld dat er in het zorgdomein een hoogwaardige internationale set afspraken is met betrekking tot zorginhoudelijke aangelegenheden (bijvoorbeeld sterftcijfers bij bepaalde medische handelingen in instellingen), die zeer wel te combineren valt met de SBR-standaarden voor het uitwisselen van de desbetreffende informatie (bijvoorbeeld richting toezichthouder). Dit is een mooi voorbeeld van hoe SBR ook in het niet-financiële domein van toepassing kan zijn.

Er is duidelijk behoefte aan voldoende zekerheid dat de standaarden ook voldoende stabiel zijn, opdat ondernemers en overheden niet telkens met kosten voor aanpassingen worden geconfronteerd; dit in de wetenschap dat stabiel niet identiek is aan statisch: ook stabiele standaarden zijn onderhevig aan doorontwikkeling. Het (blijven) waarborgen van een passende en stabiele publiek-private SBR-governance en SBR-architectuur (samen het SBR-afsprakenstelsel) is noodzakelijk. De overheid voert hierbij de operationele regie. Private partijen geven een impuls aan hun (inhoudelijke) inbreng. Alle partijen zorgen voor een serieuze afvaardiging met voldoende draagvlak en mandaat.

Het afsprakenstelsel omvat ten eerste de beschrijving van toepassing van de standaarden, zoals opgenomen in de NTA²⁴ en NPA²⁵. De NTA gaat over gegevens (harmonisatie) en XBRL²⁶ (technische standaard) en de NPA over processen en het gebruik van en de eisen aan de onderliggende technische standaarden. De NTA en de NPA bepalen gezamenlijk de invulling van SBR. Vervolgens wordt ingegaan op de activiteiten die nodig zijn om het afsprakenstelsel stabiel te houden, gegeven een aantal internationale ontwikkelingen. Tevens beschrijft het afsprakenstelsel de inrichting van de governance.

2.2 SBR-architectuur

2.2.1 Nederlandse Taxonomie Architectuur

Binnen SBR hebben we een gemeenschappelijke taal afgesproken (XBRL) die we hanteren voor het beschrijven van de begrippen die worden uitgevraagd. In die XBRL-taal hebben we daarnaast de uitvraag geformuleerd die de huidige uitvragende partijen hanteren (dit is de NT²⁷), aangevuld met de BT²⁸). De set regels die we hanteren rond de taxonomie, hebben we vastgelegd via de NTA. Het doel van de NTA is het realiseren van:

- consistentie en voorspelbaarheid van de NT en extensie-taxonomeën;
- controleerbaarheid van de NT;
- modulariteit teneinde daarmee de uitbreidbaarheid en onderhoudbaarheid van de NT te ondersteunen;
- internationale “best practice” om softwareaanbieders een stabiel platform te geven.

²⁴ NTA = Nederlandse Taxonomie Architectuur

²⁵ NPA = Nederlandse Proces Architectuur

²⁶ XBRL = eXtensible Business Reporting Language

²⁷ NT = Nederlandse Taxonomie

²⁸ BT = Bankentaxonomie

De NT bestaat uit veelal zelfstandig gecreëerde onderdelen (bijvoorbeeld voor het fiscale domein en het verslaggevingsdomein) die vervolgens bij elkaar worden gevoegd tot de NT. Om te garanderen dat bij de samenvoeging geen fouten ontstaan en dat een consistent geheel ontstaat, zijn er naast syntax en naamgevingseisen ook modulariteitseisen opgesteld in de NTA.

De set regels in de NTA heeft betrekking op gegevens die worden uitgewisseld in rapportages. Ook op 2 andere niveaus worden gegevens uitgewisseld, namelijk op het niveau van financiële subadministraties en op het niveau van transacties. Voor deze gegevensuitwisselingen zijn andere afsprakenstelsels ontwikkeld, bijvoorbeeld RGS, auditfiles en XBRL-GL²⁹ respectievelijk e-Facturieren. Deze afsprakenstelsels komen in hoofdstuk 4 en 5 aan de orde. In deze hoofdstukken wordt beschreven hoe vanuit SBR een bijdrage geleverd kan worden om tot een consistent geheel te komen van standaarden voor deze drie niveaus: zoveel mogelijk aansluiting en zoveel mogelijk hergebruik als dat nuttig is.

2.2.2 Nederlandse Proces Architectuur

Binnen SBR hebben we een aantal standaarden afgesproken op het vlak van de procesmatige inrichting van het berichtenverkeer. De set van die procesmatige regels is vastgelegd in de NPA. Deze afspraken zijn, aan de kant van de overheid, geïmplementeerd in de Digipoort en zijn ook ingebed in de BIV³⁰.

Tevens hebben we in de NPA een aantal standaarden afgesproken rond de techniek (koppelvlakken en beveiliging) waarmee berichten binnen SBR-verband worden verzonden/ontvangen. Deze afspraken worden ook (bij elke partij in een passend tempo) geïmplementeerd in de Digipoort en in de BIV.

De richtlijnen in de NPA geven zowel marktpartijen (softwareontwikkelaars, intermediairs en verantwoordende partijen) als nieuwe en bestaande SBR partners handvatten om op gestandaardiseerde wijze de onderlinge digitale interactie met een SBR-infrastructuur in te richten, waarbij de informatieprocessen op eenduidige wijze worden afgehandeld.

De NPA heeft een actualiseringsslag nodig zodat deze weer in lijn is met de werkelijke situatie. Deze activiteit is in 2016 benoemd en zal in 2017 verder vorm krijgen.

Specifiek zullen ook de afgesproken standaarden voor de generieke accountantsverklaring (Assurance) en Preparer Extensions in de NPA moeten worden geactualiseerd.

Tijdpad SBR-architectuur

Het aantal mensen dat overzicht heeft van de standaarden en specificaties waarop SBR is gestoeld, is nog steeds beperkt. Het is derhalve van belang om het overzicht in de (samenhang tussen de) standaarden en specificaties vast te leggen. Ten behoeve van de kwaliteit van (door)ontwikkeling en toepassing van de SBR-architectuur wordt het volgende tijdpad voorzien:

Tabel Gerealiseerde activiteiten
SBR-architectuur (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2014 ✓	Herijking toegepaste technieken		Logius i.s.m. NL ICT ³¹	X	X	(x)
2015 ✓	Verkenning dataveiligheid		Logius i.s.m. NBA	X	X	
2015 ✓	Vervaardigen overzicht in de (samenhang tussen de) standaarden en specificaties		Logius i.s.m. XBRL-NL en Big-5	X	X	

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

²⁹ XBRL-GL = eXtensible Business Reporting Language Global Ledger

³⁰ BIV = Bancaire Infrastructurale Voorzieningen

³¹ NL ICT = Nederland ICT

Tabel Te realiseren activiteiten
SBR-architectuur (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
2015 – 2016→2017	Actualiseren NPA en NTA met Assurance		Logius i.s.m. taxonomie-beherende partijen	X	X	(x)
2015 – 2016→2017	Actualiseren NPA en NTA met Preparer extensions		Logius i.s.m. taxonomie-beherende partijen	X	X	(x)
≥ 2017	Actualiseren NPA als geheel		Logius i.s.m. taxonomie-beherende partijen	X	X	(x)

Tabel Doorlopende activiteiten
SBR-architectuur (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
2014 e.v.	Bewaken (door)ontwikkeling en toepassing van NTA en NPA		Logius i.s.m. taxonomie-beherende partijen	X	X	(x)

2.3 Internationale aspecten rond SBR-architectuur

In internationaal verband gebeurt er veel op het gebied van XBRL en SBR. Vanuit Nederland moeten we daarop inspelen. Het gaat hierbij om inbrengen van wat wij al hebben bereikt en aansluiten bij ontwikkelingen elders. Een lobby in de Europese arena is nodig:

- Offensief: het stimuleren van het rapporteren met behulp van SBR. Dit kan leiden tot aanzienlijke kostenbesparingen op de bedrijfsvoering voor ondernemingen. Nederland wordt gezien als gidsland en speelt een leidende rol binnen XBRL Europe.
- Defensief: voorkomen dat er met SBR conflicterende (internationale) standaarden worden ingevoerd voor financiële rapportages (voorkomen van desinvestering).

Tabel Gerealiseerde activiteiten
Internationaal (voortouw bij: Logius, XBRL NL)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2014 ✓	Samen met andere lidstaten XBRL aanmelden bij MSP-IS ³²		Logius			

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

³² MSP-IS = Multi-Stakeholder Platform on ICT Standardisation

Tabel Doorlopende activiteiten
Internationaal (voortouw bij: Logius, XBRL NL)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
2014 e.v.	Borgen van afstemming met IASB ³³ (IFRS ³⁴)		Logius		Big-5	
2014 e.v.	Volgen van inhoudelijke activiteiten van XBRL Europe en XBRL II ³⁵		Logius XBRL NL	X	Big-5	(x)
2014 e.v.	Deelname aan EU Adoption Committee van XBRL II		XBRL NL (Logius op afroep)			
2014 e.v.	Deelname aan internationale bijeenkomsten		Logius i.s.m. taxonomie-beherende partijen	X	X	
≥ 2017 e.v.	Opzet van en deelname aan Europese SBR werkgroep onder XBRL Europe		Belastingdienst i.s.m. Logius en XBRL-NL	X	X	

De ontwikkelingen die sectorspecifiek zijn, zoals Europese regelgeving (EIOPA) voor DNB³⁶ en (ESMA, ESEF³⁷) voor de AFM³⁸ worden in de paragrafen 4.12 en 4.13 besproken.

2.4 SBR Governance

Bij SBR is een brede "community" met een veelheid aan instanties en personen binnen uiteenlopende sectoren van markt en overheid betrokken. Om te kunnen profiteren van de inzichten die al deze betrokkenen over deze governance hebben, is een breed overlegproces gestart.

Het doel van de governance is mogelijk te maken dat – liefst breed gedragen – besluiten over SBR kunnen worden genomen, dat partijen die in SBR samenwerken zich daaraan gehouden weten en dat de uitvoering van deze besluiten gewaarborgd is. Het nader organiseren van de governance van SBR is noodzakelijk omdat SBR samenwerking vraagt van verschillende publieke en private partijen die betrokken zijn bij S2S uitwisseling van (financiële) verantwoordingsrapportage.

De SBR-governance heeft betrekking op:

- het (beheer) van het afsprakenstelsel: Verwacht mag worden dat onderhoud moet plaatsvinden op sets van afspraken, zoals de NTA en NPA;
- besluitvormende overlegstructuren: De overlegstructuur binnen het publiek-private domein is erop gericht om door tijdige afstemmings- en consultatierondes alle partijen in staat te stellen helder te krijgen of en zo ja op welke wijze bepaalde besluiten voor elk van hen relevant zijn en om waar mogelijk tot voor ieder bevredigende oplossingen te komen.

De SBR overlegstructuur kent reeds een publiek-private samenstelling op strategisch, tactisch en operationeel niveau. SBR is echter zodanig "in beweging" en brengt anderzijds zo diverse domeinen en sectoren in beeld, dat het nodig is de governance flexibel te houden. Hierbij zijn behoud van de publiek-private samenstelling en (h)erkenning van de verantwoordelijkheid van elke partij als zodanig van groot belang.

De hoofdstructuur staat als een huis met het SBR Beraad, het SBR Platform en de vier expertgroepen voor Gegevens, Processen en Techniek, Marketing, Communicatie & Kennis en RGS.

³³ IASB= International Accounting Standards Board

³⁴ IFRS = International Financial Reporting Standards

³⁵ XBRL II = XBRL International

³⁶ DNB = De Nederlandsche Bank

³⁷ ESEF = European single electronic format

³⁸ AFM = Autoriteit Financiële Markten

De flexibiliteit krijgt vorm via:

- tijdelijke gremia voor Assurance (een Taskforce en Projectleidersoverleg), Private Extensies³⁹ en RGS (in 2014 Taskforces voor ingericht), Jaarverslaggeving (in 2015 een Taskforce voor ingericht) en Architectuur (in 2016 een Taskforce voor ingericht);
- aan te sluiten bij publiek-private gremia die reeds in de betreffende sector bestaan (zoals bijvoorbeeld het belastingconsulentenoverleg van de BD);
- wisseling van vertegenwoordiging in de gremia, zoals de toetreding in 2014 van NOAB⁴⁰ en VNO/NCW tot het SBR Platform, en in 2017 ook de SRA⁴¹;
- transparante toetreding van nieuwe partijen die het SBR-afsprakenstelsel gaan toepassen (denk aan MinOCW/DUO).

Inmiddels functioneert de zogeheten Digicommissaris. In het kader van zijn activiteiten vindt intensief afstemming plaats tussen verwante trajecten. Vanuit SBR wordt ook geïnvesteerd in de afstemmingsgremia onder de Digicommissaris.

Tabel Gerealiseerde activiteiten
Governance (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2014 ✓	Taskforce Assurance		Logius i.s.m. NBA	X	X	
2014-2015 ✓	Taskforce Private Extensies		Logius	X	X	X
2014→2015 ✓	Herijken governance naar aanleiding van Private Extensies en de komst van de Digicommissaris		Logius i.s.m. NBA en uitvragende partijen	X	X	X
2015 ✓	Herijking governance naar aanleiding van het vertrek van Peter Veld als voorzitter van het SBR Beraad		Idem			

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

Tabel Doorlopende activiteiten
Governance (voortouw bij: MinEZ)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
2014 e.v.	Bewaken inrichting en werking van governance		BD i.s.m. Logius			
2014-2018	Taskforce RGS		Logius i.s.m. NBA en uitvragende partijen	X	X	
2015-2017	Taskforce Jaarverslaggeving		MinEZ i.s.m. KvK en Logius	X	X	X
2016-2017	Taskforce Architectuur		MinEZ i.s.m. Logius en uitvragende partijen	X	X	

³⁹ Private Extensies worden met ingang van 2016 Preparer Extensions genoemd; de naam van de Taskforce is niet met terugwerkende kracht gewijzigd

⁴⁰ NOAB = Nederlandse Orde van Administratie- en Belastingdeskundigen

⁴¹ SRA = Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-administratieconsulenten

3 Wet- en regelgeving

De overheid zou de verantwoordelijkheid moeten nemen om wet- en regelgeving waar nodig en nuttig te voorzien van een taxonomie, datamodel en/of algoritme. Dit is een eerste stap op weg naar betere aansluiting tussen semantiek in wetgeving en semantiek in verantwoording. Een dergelijke taxonomie zou ook al bij het ontwerpen van een wetsvoorstel gebruikt kunnen worden om niet alleen de uitvoerbaarheid van de beoogde wet te verbeteren, maar ook de interne en externe consistentie daarvan. Deze verbetering van het wetgevingsproces zou onderdeel kunnen worden van het integraal afwegingskader. Bij deze verbetering kan gebruik gemaakt worden van de ervaringen van het inmiddels beëindigde programma Legis.

Jaarrekeningen van kleine deponeringsplichtige rechtspersonen over het boekjaar dat begint op of na 1 januari 2016 kunnen enkel nog digitaal via SBR, dat wil zeggen geautomatiseerd via SBR of handmatig via de online service zelf deponeren jaarrekening, gedeponerd worden bij de KvK. In latere jaren zal de verplichting ook gaan gelden voor middelgrote en grote deponeringsplichtige rechtspersonen. Hiermee worden andere kanalen (o.a. papier) voor het deponeren van jaarrekeningen bij de KvK uitgefaseerd.

3.1 Ondersteuning van het wetgevingsproces

Het IAK⁴² is zowel een werkwijze als een bron van informatie voor beleidsmakers en wetgevingsjuristen bij de rijksoverheid. Het IAK als werkwijze biedt structuur bij het maken van goed beleid en goede regelgeving. Toepassing van het IAK brengt alle relevante beslisinformatie op het juiste moment in het beleidsproces in beeld.

Om waar nuttig en nodig te voorzien in een taxonomie of datamodel bij nieuwe wet- en regelgeving zal met het MinV&J⁴³ worden onderzocht of en, zo ja, hoe in het IAK gebruik kan worden gemaakt van de lessons learned van het programma SBR, teneinde inzichtelijk te maken wanneer het werken met een taxonomie nuttig kan zijn en wat daarbij komt kijken.

Het innovatieve programma Legis beoogde de kwaliteit van wetgeving en het wetgevingsproces te verbeteren, door betere samenwerking tussen beleid, wetgeving en uitvoering en slimmer gebruik te maken van digitale hulpmiddelen. Legis richtte zich primair op de ondersteuning van wetgevers bij het opstellen van wetgeving en bij hun dialoog met beleid, uitvoering en de samenleving tijdens dat proces, in de overtuiging dat dat proces beter, efficiënter en transparanter kan.

Het Legis programma is inmiddels beëindigd en de resultaten zijn evenals het IAK in beheer bij het MinV&J.

Tabel Te realiseren activiteiten

Ondersteuning van het wetgevingsproces (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2017	Onderzoeken of en hoe in het IAK gebruik kan worden gemaakt van de lessons learned van het programma SBR, teneinde inzichtelijk te maken wanneer het werken met een taxonomie nuttig kan zijn en wat daarbij komt kijken.		Logius i.s.m. het MinV&J	(X)	X	(X)

⁴² IAK = Integraal Afwegingskader (te vinden op www.kc-wetgeving.nl)

⁴³ MinV&J = Ministerie van Veiligheid en Justitie

3.2 Wetswijzigingen met betrekking tot deponering van jaarrekening

Om het uitfaseren van andere (dan digitale) kanalen te realiseren zijn de volgende wetswijzigingen in voorbereiding met bijbehorende planning:

Tabel wetswijzigingen (voortouw bij: MinEZ, Min V&J, MinFin)

	Handelsregisterwet	Burgerlijk Wetboek	Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen	Europese Transparantie richtlijn
Verantwoordelijkheid ✓	MinEZ ⁴⁴	MinV&J	MinV&J	MinFin ⁴⁵
Ministerraad ✓	05-2015	05-2015	05-2015	12-2014
Raad van State ✓	06-2015	06-2015	06-2015	03-2015
Tweede Kamer ✓	najaar 2015	najaar 2015	najaar 2015	najaar 2015
Eerste Kamer ✓	najaar 2015	najaar 2015	najaar 2015	najaar 2015
Inwerkingtreding ✓	01-07-2016	01-07-2016	01-07-2016	11-2015

Tijdens de internetconsultatie van het wetsvoorstel "elektronisch deponeren bescheiden in het handelsregister" (zomer 2014) is een aantal punten ingebracht die noopten tot nader overleg. Dat overleg heeft geleid tot aanpassingen in de wetswijziging en in de planning (behandeling in de Ministerraad en aanbidding Raad van State heeft later plaatsgevonden dan oorspronkelijk gepland was). Na behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer heeft ook de Eerste Kamer het voorstel (als hamerstuk) aanvaard. De Algemene Maatregel van Bestuur, waaruit de verplichting voor het bedrijfsleven volgt, is in het Staatsblad van 25 april 2016 gepubliceerd.

Deze wetswijziging zorgt ervoor dat de jaarrekening vanaf boekjaar 2016 verplicht elektronisch wordt gedeponerd (via SBR of de Onlineservice) door micro-ondernemingen en kleine rechtspersonen. In de jaren daarna voor middelgrote en grote rechtspersonen. Er gelden enkele uitzonderingen, zoals bijvoorbeeld voor uitgevende instellingen. Het komt erop neer dat vanaf dan papieren deponering van jaarrekeningen niet meer is toegestaan. Invoering zal plaatsvinden conform het onderstaande overzicht.

Categorie	Boekjaar	Formaat
Micro-ondernemingen en kleine rechtspersonen	2016	SBR of een online portaal voor het deponeren
Middelgrote rechtspersonen (<u>excl. middelgrote groepsondernemingen</u>), incl. digitale controle verklaring	2017	SBR of (tijdelijk) portaal voor het opstellen
Grote rechtspersonen Grote groepsondernemingen <u>en middelgrote groepsondernemingen</u> Allen incl. digitale controleverklaring	2019	SBR of Europees formaat zoals voor beursgenoteerde ondernemingen
Uitgevende instellingen/ Beursgenoteerde ondernemingen ⁴⁶	2019	Europees formaat

⁴⁴ MinEZ = Ministerie van Economische Zaken

⁴⁵ MinFin = Ministerie van Financiën

⁴⁶ Op basis van de Wet financieel toezicht dienen de beursgenoteerde ondernemingen, de jaarrekening naar de AFM te verzenden. De AFM zendt deze jaarrekening vervolgens door naar de KvK. De ESMA bepaalt het elektronisch rapportageformaat, dat op grond van de Richtlijn transparantie vanaf het boekjaar 2020 zal gelden worden voor uitgevende instellingen. ESMA heeft de EC geadviseerd inline XBRL te hanteren. Eind dit jaar neemt de EC naar verwachting een besluit over het rapportageformaat. Zodra dat bekend is, zal het Besluit elektronische deponering ook aangepast moeten worden.

De wetswijziging bevat een bijzondere clause voor de deponering door beursgenoteerde ondernemingen (zie paragraaf 4.11).

Eén van de aspecten behandeld in de Europese Transparantierichtlijn is de verplichting voor beursgenoteerde organisaties om gebruik te maken van één standaard elektronisch rapportage formaat per 1 januari 2020. Dit aspect wordt nader toegelicht in paragraaf 4.11.

3.3 Regelgeving voor accountants

3.3.1 Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)

Het verantwoordingsstuk zelf is van de cliënt en ligt buiten de verantwoordelijkheid van de regelgever (NBA). De regelgeving rondom verklaringen is opgenomen in de NV COS⁴⁷. De standaard voor controleverklaringen (COS 700) geeft al de ruimte voor elektronische verklaringen. Per 1 januari 2015 zijn op initiatief van de NBA nieuwe standaarden ingegaan voor beoordelen (2400) en samenstellen (4410). Deze hebben gelijklopende bepalingen. De overige beroepsgroepen hebben geen publiekrechtelijke basis en kunnen dus zelf eventueel regels aanpassen. Om accountants te faciliteren met het aanleveren van kredietrapportages bij het FRC heeft de NBA een vernieuwde NBA-handreiking 1114 Kredietrapportages ter consultatie gepubliceerd. Deze handreiking is in overleg met het FRC opgesteld. Op 24 mei 2017 hebben de Koninklijke Nederlandse Beroepsvereniging van Accountants (NBA) en de drie banken ABN AMRO, ING en Rabobank een convenant ondertekend waarin is vastgesteld hoe om te gaan met de controleverklaring in SBR Banken. Dit convenant is van toepassing totdat SBR Assurance haar intrede doet in 2018.

⁴⁷ NV COS = Nadere Voorschriften controle- en overige standaarden

4 Relevante verwante trajecten

In hoofdstuk 2 beschreven we de standaarden die thans onderdeel uitmaken van het SBR-afsprakenstelsel. Maar er zijn meer standaarden die cruciaal zijn en een eenduidig stelsel voor het elektronisch zakendoen met de overheid is essentieel. De overheid geeft hoge prioriteit aan het stroomlijnen van de SBR-ontwikkelingen met lopende initiatieven als eID, e-Facturieren, Auditfiles, Basisregistraties, de Berichtenbox voor bedrijven, het Ondernemingsdossier, etcetera. Het slagen van deze ontwikkelingen, ook in hun onderlinge samenhang, hangt nauw samen met het aangehaakt zijn van private partijen (de business) en softwareleveranciers.

Elk van die trajecten heeft een eigen programmatische aanpak, net als het SBR-programma. Maar tegelijkertijd is helder dat er sprake is en moet zijn van samenhang en interactie: het SBR-programma is gebaat bij een goede voortgang van de verwante programma's en is daar deels ook van afhankelijk; en vice versa.

Er is behoefte aan een integrale visie op de toekomst van "digitaal" Nederland, rekening houdend met recente nationale en internationale ontwikkelingen. Die visie moet expliciet strategische beleidsdoelstellingen als uitgangspunt hebben. Vanuit het SBR programma dragen we daar actief aan bij omdat het in belangrijke mate ons toekomstige succes bepaalt.

In dit verband is het van belang te wijzen op de Digicommissaris die op 1 augustus 2014 aan de slag is gegaan. Sindsdien is er op verschillende momenten contact geweest tussen de Digicommissaris en SBR.

Tabel Gerealiseerde activiteiten

SBR en visie op 'digitaal' Nederland (voortouw bij: rijksregisseur)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 ✓	Verbinden van SBR met Digicommissaris		Rijksregisseur i.s.m. uitvragende partijen en beleidsministeries	X	X	X

In de volgende paragrafen geven we weer om welke programma's het gaat en wat de concrete issues en daarbij behorende plannings zijn binnen die verwante programma's. Tegen die achtergrond geven we ten slotte aan welke acties we binnen het SBR-programma gaan nemen om de aansluiting tussen SBR en de verwante programma's goed te borgen.

4.1 eID Stelsel en eHerkenning

De koers van het eID Stelsel is in 2015 gewijzigd. Er is niet langer sprake van één stelsel, maar van een multimiddelenaanpak, waarvoor een Uniforme set van eisen is geformuleerd. Deze uniforme set bevat de eisen voor publieke en private authenticatiemiddelen. Deze authenticatiemiddelen maken het mogelijk de identiteit van burgers en bedrijven met een voldoende mate van zekerheid vast te stellen. Hiermee worden publieke en private organisaties ontzorgd op het gebied van een veilige en gebruiksvriendelijke toegang tot digitale dienstverlening.⁴⁸

eHerkenning regelt de digitale herkenning (authenticatie) en controleert de digitale bevoegdheid (autorisatie) van personen die online een dienst willen afnemen. Een belangrijk onderdeel binnen eHerkenning is het machtigingenregister. Het machtigingenregister bevat informatie over welke gebruiker, namens welke organisatie gemachtigd is om een bepaalde dienst af te nemen op een bepaald niveau. eHerkenning is naast een technisch netwerk ook een waarborg voor kwaliteit. De overheid vereist die waarborg, omdat veilige toegang tot digitale dienstverlening van fundamenteel belang is voor de samenleving. Online dienstverleners en gebruikers kunnen daarom met een gerust hart een erkende aanbieder kiezen. De overheid houdt toezicht.

⁴⁸ Van <http://www.eid-stelsel.nl/over-eid-stelsel/>

Er is daarnaast in toenemende mate belangstelling voor de wijze waarop SBR stappen zet op weg naar Elektronische Toegangsdiensten (ETD) en omgekeerd; hoe ETD zich ontwikkelt tot een stelsel dat geschikt is voor Machine-to-Machine (M2M) authenticatie en autorisatie aansluitend op de eisen van berichtenstromen zoals die nu operationeel zijn op Digipoort. Dit past in de plannen ter realisatie van een eenduidige eOverheid, vermindering regeldruk burgers en bedrijven.

Tijdpad eID en eHerkenning

Vanuit het eID-programma wordt het volgende tijdpad voorzien:

Tabel gerealiseerde activiteiten
eID

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	eID-leveranciers *	Software-leveranciers	Intermediairs / Personen **
Q4 2015 ✓	Release Introductieplateau eID		Programma eID / PPS	X		

Tabel Te realiseren activiteiten
eID

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	eID-leveranciers *	Software-leveranciers	Intermediairs / Personen **
Q4 2015 → Q4 2016 → 2017	eID Pilots in burger domein		Programma eID	X	X	
2017	Uitwerken specificatie M2M ⁴⁹		PPS ism Project eID, RvO (en SBR)	X		
2017	Uitwerken pilots		PPS ism Project eID, RvO (en SBR)	X		
2017 → 2018	Evaluatie en doorontwikkeling in volgende releases		Programma eID			
ntb	Uitbreiding M2M functionaliteit en start grootschalige uitrol		Programma eID	X	X	X
2014 → 2019	Wetgeving		Programma eID			

* eID-leveranciers zijn de partijen die binnen eID authenticatie en autorisatiediensten leveren.

** Personen zijn zowel natuurlijke personen als rechtspersonen.

Per 15 april 2015 is het Instellingsbesluit Besturing Elektronische Toegangsdiensten van kracht geworden. Dit instellingsbesluit regelt de publiek-private governance op strategisch, tactisch en operationeel niveau van eHerkenning.

Tijdpad migratie door SBR met betrekking tot eID Stelsel

Een intermediair zal met behulp van haar softwarepakket M2M een machtigingsclaim (de bevoegdheidsverklaring) kunnen ophalen bij de eID machtigingenregisters. Vervolgens zal het softwarepakket van de intermediair samen met het bericht de bevoegdheidsverklaring aanbieden aan de voorziening van de uitvragende partij (bijvoorbeeld Digipoort). Deze voorziening controleert de verklaring en kan vervolgens het retourbericht beschikbaar stellen, tenzij de verklaring niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Digipoort en BIV gebruiken PKIoverheid⁵⁰ voor authenticatie.

Digipoort heeft een tijdelijk publiek machtigingenregister (B2⁵¹) ten behoeve van mededelingen van de BD. Deze voorziening is ingezet in afwachting van het beschikbaar komen van een breed eID Stelsel. Aangezien er geen sprake zal zijn van één eID-stelsel, wordt er gekeken naar de mogelijkheden van het ETD-stelsel. In samenwerking met de PPS is het beoogde M2M ontwerp verder concreet gemaakt, waardoor de impactanalyse doorgang kon vinden in 2017.

⁴⁹ M2M = Machine-to-Machine

⁵⁰ PKIoverheid = PublicKeyInfrastructure overheid

⁵¹ B2 = Tijdelijk publiek machtigingenregister Digipoort

Voor de BIV is het gewenst dat de machtiging van de intermediair beschikbaar is bij aanlevering van de kredietrapportage. Welke technische oplossing daarvoor wordt ingezet zal in 2017 nader worden onderzocht.

Vanuit SBR wordt met betrekking tot ETD het volgende tijdspad voorzien.

**Tabel gerealiseerde activiteiten
eID**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	eID-leveranciers *	Software-leveranciers	Intermediairs / Personen **
2014 → 2017 ✓	Impactanalyse Digipoort		Logius			

**Tabel Te realiseren activiteiten
SBR en ETD (voortouw bij: Logius / FRC⁵²)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Personen *
2015 → 2017	Onderzoek en impactanalyse BIV		FRC			
2016 → 2017	Pilots in Digipoort (PoC)		Logius i.s.m BD	X	X	X
2016-2017	Ontwerpdocumentatie opnemen in de Nederlandse Procesarchitectuur		Logius	X	X	

Na besluitvorming op basis van de Proof of Concept-resultaten komen de volgende acties (eventueel) aan de orde:

- ontwerp en implementatie in Digipoort;
- implementatie bij achterliggende afnemers (zoals BD, KvK, CBS en de banken; per berichtsoort kan een eigen implementatietraject nodig zijn);
- implementatie in software van aanleveraars;
- nieuwe pilots;
- uitfasering oude koppelvlakken;
- uitfasering B2.

4.2 e-Factureren en Simplerinvoicing

E-factureren staat voor elektronisch factureren waarbij facturen – zowel van publieke als private partijen – elektronisch worden ontvangen én verwerkt (dus geen e-mail met PDF⁵³-bijlage). De voordelen zijn minder administratieve lasten en efficiëntere bedrijfsprocessen.

Rijksdiensten zijn als launching customer (B2G⁵⁴) via een Ministerraad-besluit van 5 november 2010 verplicht om vanaf 1 januari 2011 e-facturen (dus facturen van private partijen) via Digipoort te kunnen ontvangen⁵⁵. Rijksdiensten zijn vanaf 1-1-2017 verplicht om in nieuwe inkoopovereenkomsten met hun leveranciers een e-factuur te eisen. Digipoort accepteert op dit moment (als technische standaarden) UBL⁵⁶ en SETU⁵⁷ (op HR-XML⁵⁸ gebaseerde standaard voor de uitzendbranche).

Op de pas-toe-of-leg-uit lijst van het College Standaardisatie staan SETU en een SMeF⁵⁹. De laatste is door Logius ontwikkeld in opdracht van MinEZ. SMeF kent een publiek-private stuurgroep.

⁵² FRC = Financiële Rapportages Coöperatief

⁵³ PDF = Portable Document Format

⁵⁴ B2G = Business-to-Government

⁵⁵ Van: <http://www.logius.nl/producten/gegevensuitwisseling/elektronisch-factureren-en-bestellen/e-factureren/>

⁵⁶ UBL = Universal Business Language

⁵⁷ SETU = Stichting Elektronische Transacties Uitzendbranche

⁵⁸ HR-XML = Human Resources eXtensible Markup Language

⁵⁹ SMeF = Semantisch Model voor de e-Factuur

MinEZ steunt sinds 2012 een open marktinitiatief "Simplerinvoicing⁶⁰" waarin een afsprakenstelsel volgens een 4-rollen model is ontwikkeld ten behoeve van B2G, B2B⁶¹ en B2C⁶². Het afsprakenstelsel wordt beheerd door de stichting Simplerinvoicing met e-factuurdienstverleners en softwareleveranciers als participanten. Kern van het 4-rollen model is dat een handelspartner door aansluiting op één dienstverlener al zijn achterliggende handelspartners kan bereiken. De dienstverleners binnen het afsprakenstelsel regelen onderling dat de berichten in het juiste formaat worden afgeleverd.

De technische afspraken in Simplerinvoicing zijn gebaseerd op de succesvolle Europese Large Scale Pilot PEPPOL⁶³ die liep tot 2012 en sindsdien door Europese overheden met steun van de Europese Commissie wordt onderhouden in de stichting OpenPEPPOL. De berichtstandaard is gebaseerd op UBL 2.1.

Digipoort is aangesloten op het Simplerinvoicing-netwerk via een BSP⁶⁴, die de conversie verzorgt van de berichtstandaard in het netwerk (een profiel op UBL 2.1 genaamd UBL-SI) naar één van de versies van de Digipoort standaard (een profiel op UBL 2.0, genaamd UBL-OHNL).

Tijdpad e-Factureren en Simplerinvoicing

In mei 2014 is de richtlijn Electronisch facturering bij aanbestedingen (2014/55/EU) gepubliceerd. Alle aanbestedende diensten worden verplicht e-facturen te kunnen ontvangen en verwerken die voldoen aan (i) een door CEN⁶⁵ vast te stellen norm voor een semantisch gegevensmodel van de basis e-factuur en (ii) een beperkte lijst van syntaxen, eveneens vast te stellen door CEN. De EU norm is in mei 2017 vastgesteld en zal naar verwachting medio 2017 worden gepubliceerd. De richtlijn zal worden geïmplementeerd in de Aanbestedingswetgeving.

Tabel Gerealiseerde activiteiten

e-Factureren

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
05-2014 ✓	Publicatie Europese Richtlijn 2014/55/EU		Europese Commissie			

* Organisaties zijn factuurversturende en -ontvangende partijen (o.a. ondernemers en overheden).

Tabel Te realiseren activiteiten

e-Factureren

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
uiterlijk 2017	Vaststellen semantisch model voor basis e-factuur		CEN			
uiterlijk 2017	Vaststellen beperkte lijst van syntaxen (mogelijk UBL, ISO ⁶⁶ 20022, GS1 en UN/CEFACT)		CEN			
2014-2017	Borgen dat de CEN norm zo veel mogelijk in lijn is met SMeF en Simplerinvoicing		NEN	X	X	(x)
2018	Aanbestedende diensten zijn verplicht e-facturen te kunnen ontvangen, die voldoen aan CEN-norm voor de basis e-factuur en een beperkt aantal syntaxen		Aanbestedende Diensten			

Tijdpad SBR in relatie tot e-Factureren en Simplerinvoicing

Bezien vanuit het SBR-programma is het belangrijk om de gegevens-elementen, voor zover die voorkomen in de e-factuur als in de SBR standaarden zoals de NT en het RGS, te normaliseren en de inrichtingseisen voor Digipoort niet uiteen te laten lopen.

⁶⁰ Van: <http://simplerinvoicing.org/?lang=nl>

⁶¹ B2B = Business-to-Business

⁶² B2C = Business-to-Consumer

⁶³ PEPPOL = Pan European Public Procurement OnLine

⁶⁴ BSP = Billing Service Provider'

⁶⁵ CEN = Europese Standaardisatie organisatie op gebied ICT

⁶⁶ ISO = International Organization for Standardization

Vanuit SBR wordt met betrekking tot het e-Factureren het volgende tijdspad voorzien:

**Tabel Doorlopende activiteiten
SBR en e-Factureren (voortouw bij: Logius)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2014 e.v.	Borgen dat de NT zo veel mogelijk in lijn is met semantisch model voor basis e-factuur		X i.s.m. NEN	X	X	(x)
2014 e.v.	Borgen dat de technische en procesmatige eisen die aan Digipoort gesteld worden niet gaan divergeren		X			

4.3 Auditfiles

Met behulp van Auditfiles is het de bedoeling om de gegevens uit administratieve systemen te kunnen uitwisselen via standaard formaten. Er is sprake van open standaards die voor iedereen beschikbaar zijn gesteld. De standaarden worden onder regie van het Auditfile-Platform, een samenwerkingsverband tussen softwareontwikkelaars (via NL ICT), NBA, NOB⁶⁷, ECP⁶⁸, SRA en BD ontwikkeld. Regie en voorzitterschap is in handen van SRA en BD. De Nederlandse Auditfile-familie bestaat ondermeer uit:

- XAF⁶⁹:
Heeft betrekking op het uitwisselen van de vastleggingen in een financiële administratie (grootboekmutaties en debiteuren en crediteuren). XAF voorziet inmiddels in het uitwisselen van de RGS-referentiecodel;
- XAS⁷⁰:
Heeft betrekking op het uitwisselen van salarismutaties;
- XAA⁷¹:
Heeft betrekking op het uitwisselen van kassatransacties, die worden vastgelegd binnen POS⁷² toepassingen.

De auditfiles vervullen een functie bij interne beheersing, controle (door bijvoorbeeld accountants) op verantwoordingen en toezicht (door bijvoorbeeld de BD) door op transactieniveau een volledige, gestandaardiseerde dataset te bieden (als nadere detaillering van een rapportage op geaggregeerd niveau). In OECD⁷³ verband is tussen 2005 (versie 1) en 2010 (versie 2) een SAF-T⁷⁴ ontwikkeld. De Nederlandse ervaringen zijn toen ingebracht. Omdat er door de OECD geen onderhoud is en wordt gepleegd, is in Nederland de eigen standaard onderhouden, waardoor in 2014 de RGS-code kon worden opgenomen.

Op initiatief van de accountantsprofessie is eind 2015 binnen ISO verband een project opgestart: ISO/PC 295 Audit data collection. Eind 2017 zal een draft versie worden gepubliceerd die naar verwachting begin 2019 definitief wordt vastgesteld.

Het doel is als volgt omschreven: "Audit Data Collection provides a specification for auditors to obtain accounting data, including content and format requirements for accounting data elements and data interface output files".

Begin 2017 is door SBR besloten om vanuit het verbredingsbudget de kosten voor de coördinatie werkzaamheden van de NEN te financieren, waardoor de stakeholders alleen gevraagd hoeven te worden expertise en tijd ter beschikking te stellen.

Op 15 maart 2017 vond de kick off meeting plaats van de Nederlandse normcommissie van het ISO-project 'Audit Data Collection'.⁷⁵

⁶⁷ NOB = Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

⁶⁸ ECP = Electronic Commerce Platform Nederland

⁶⁹ XAF = Auditfile Financieel

⁷⁰ XAS = Auditfile Salaris

⁷¹ XAA = Auditfile Afrekensystemen

⁷² POS = Point of sale

⁷³ OECD = Organisation for Economic Coöperation and Development

⁷⁴ SAF-T = Standard Audit File for Tax Purposes

⁷⁵ <https://www.nen.nl/Normontwikkeling/ICT/Audit-Data-Collection.htm>

Het doel van de Nederlandse normcommissie is voor deze norm nationale standpunten te bepalen en de belangen van de Nederlandse stakeholders zo goed mogelijk te behartigen bij de ontwikkeling van de ISO-norm. Binnen de huidige praktijk bestaan er meerdere –soms verplicht voorgeschreven- standaarden. Vertegenwoordigers van grote ERP-voorzieningen gaven een wereldwijd overzicht en onderstreepten het belang van harmonisatie. Gestreefd zal worden naar een zo groot mogelijke compatibiliteit tussen de standaarden.

Tijdpad van onderzoek door SBR

Bezien vanuit het SBR-programma is het belangrijk dat de gegevenselementen in de auditfiles aansluiten bij die in de NT. Ook is het van belang de internationale ontwikkelingen op het gebied van de audit files te volgen.

Vanuit SBR wordt met betrekking tot de audit-file-familie het volgende tijdpad voorzien:

**Tabel Te realiseren activiteiten
SBR en auditfiles (voortouw bij: Logius)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2016	Onderzoek naar de relatie van de begrippen in de auditfiles met die van de NT.		Logius i.s.m. uitvragende partijen	X		

**Tabel Doorlopende activiteiten
SBR en auditfiles (voortouw bij: NEN-Normcommissie)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 e.v.	Volgen van internationale ontwikkelingen als SAF-T, ADS ⁷⁶ , ISO en XBRL-GL		ISO/NEN-Norm-commissie i.s.m. BD	X	X	

De acties zullen worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met het Auditfile-platform en de ISO/NEN-Normcommissie.

4.4 Referentieset Data Analyse (RDA-Analytics Library)

Op initiatief van het Auditfile Platform is in 2016 het idee opgepakt om te komen tot een breed gedragen generiek toepasbare set data analyses voor het financiële en fiscale domein. Deze analyses zullen waar van toepassing gebruik maken van het aan de NT gekoppelde referentiegrootboekschema. Het doel is het in open source realiseren van een verzameling generiek toepasbare data-analyses gericht op ondernemers, intermediairs en toezichhouders, zodanig uitgewerkt dat deze eenvoudig toepasbaar zijn.

Begin 2017 is door BD en CBS besloten om de kosten voor de coördinatie werkzaamheden te financieren vanuit hun SBR budgetten.

De data analyses worden gepubliceerd op GitHub⁷⁷.

Van een data analyse wordt een functionele en een technische beschrijving gegeven en een uitwerking voor minimaal 1 analyse-omgeving (ACL, IDEA, Lavastorm etc.).

⁷⁶ ADS = Audit Data Standard

⁷⁷ <https://github.com/AnalyticsLibrary/Analytics/wiki>

Tabel Te realiseren activiteiten
RDA (voortouw bij: RGS/Analys.io B.V.)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
≥ 2017	Voor 1 juli 2017 minimaal 30 analyses uitwerken en publiceren		RGS/Analys.io BV			
≥ 2017	Evaluatie eind 2017		RGS/Analys.io BV			

4.5 Basisregistraties

Door al bekende gegevens binnen de overheid met elkaar te delen, kan de overheid efficiënter opereren en de dienstverlening verbeteren. Zo hoeft een burger of bedrijf bepaalde gegevens niet steeds opnieuw aan te leveren, maar volstaat één melding. Om de gegevens te kunnen delen, heeft de Nederlandse overheid een Stelsel van Basisregistraties opgezet.

Er zijn 12 basisregistraties, die samen het Stelsel van Basisregistraties vormen. De 12 basisregistraties wisselen onderling gegevens uit. De gemeenschappelijke Stelselvoorzieningen vergemakkelijken de gegevensuitwisseling tussen de basisregistraties en zorgen voor het waarborgen van de juistheid van gegevens. Het toepassen van Digikoppeling maakt gegevensuitwisseling tussen overheidsorganisaties mogelijk en voor het melden van vermeende fouten in de basisregistraties wordt Digimelding ingezet. Digilevering is de beoogde voorziening voor het leveren van gebeurtenissen vanuit de aangesloten basisregistraties, bijvoorbeeld het starten van een onderneming. De structuur van het Stelsel van Basisregistraties is beschreven in de stelselcatalogus. De Stelselcatalogus is een online catalogus die de structuur van het Stelsel van Basisregistraties en de definities van soorten objecten, gegevens en berichten beschrijft. Met die informatie kunnen gebruikers gegevens uit de basisregistratie(s) makkelijk inpassen in hun eigen werkprocessen. In 2013 is Stelselcatalogus 2.0 ontwikkeld. Daarnaast is de Stelselcatalogus ook als Linked Open Data beschikbaar.

Basisregistraties bevatten authentieke en niet-authentieke gegevens. Authentieke gegevens moeten worden gebruikt door alle organisaties met een publiekrechtelijke taak. Voor niet-authentieke gegevens is gebruik niet verplicht, maar wel wenselijk. De authentieke gegevens in de basisregistraties zijn van hoogwaardige kwaliteit zodat deze zonder nader onderzoek bij de uitvoering van publiekrechtelijke taken te gebruiken zijn. Eén van de maatregelen om deze hoge kwaliteit te waarborgen is de terugmeldplicht. Bij gerede twijfel aan de juistheid van een authentiek gegeven dient de afnemer dat te melden aan de bronhouder. Ook op niet authentieke gegevens kan worden teruggemeld.

Vanuit marktpartijen (waaronder de banken) bestaat eveneens grote behoefte om bepaalde categorieën gegevens uit basisregistraties zoals de GBA⁷⁸, het handelsregister en het kadaster op elektronische wijze te kunnen opvragen en/of valideren. Dit zou de volledigheid, betrouwbaarheid en actualiteit van gegevensbestanden alsmede de dienstverlening van private partijen sterk kunnen verbeteren. Voorbeeld: bij overlijden worden overheidsinstanties, pensioenfondsen en verzekeraars binnen enkele dagen geïnformeerd vanuit de GBA. Genoemde partijen kunnen vervolgens de nabestaanden direct informeren over de gevolgen van het overlijden, bijvoorbeeld als het gaat om het recht op een nabestaandenpensioen. De basisadministraties zouden de functie kunnen vervullen van "single source of truth", niet alleen voor overheidsinstanties, maar ook voor marktpartijen. Zo'n stelsel zou de dienstverlening aan burgers in algemene zin ten goede kunnen komen. Ook zou hiermee een instrument kunnen worden gecreëerd in het kader van fraudebestrijding. Tot op heden zijn bepaalde categorieën gegevens evenwel niet toegankelijk voor private partijen op grond van overwegingen ter bescherming van persoonsgegevens.

⁷⁸ GBA = Gemeentelijke BasisAdministratie

Tijdpad SBR in relatie tot Basisregistraties

Bezien vanuit het SBR-programma is het randvoorwaardelijk om te borgen dat er sprake is van genormaliseerde begrippen rond de gegevenselementen, die zowel voorkomen in de basisregistraties als in de SBR-berichten. Vanuit Logius zullen de gehanteerde begrippen van SBR worden afgestemd op de Gemeenschappelijk Afspraken Berichtstandaarden.

Vanuit SBR wordt met betrekking tot Basisregistraties het volgende tijdpad voorzien:

Tabel Doorlopende activiteiten
SBR en Basisregistraties (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2014 e.v.	Borgen dat de NT zo veel mogelijk in lijn is met de Stelselcatalogus		X			

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

Op de principiële vraag in hoeverre private partijen ook gebruik kunnen maken van gegevens uit de Basisregistraties, kan het antwoord niet in het kader van het SBR-programma worden gegeven, aangezien er geen specifieke SBR-invalshoek mee is verbonden.

4.6 MijnOverheid

MijnOverheid biedt een natuurlijk persoon toegang tot post, persoonlijke gegevens en lopende zaken bij steeds meer overheidsdiensten, zoals de BD, Kadaster, RDW⁷⁹, SVB⁸⁰, UWV⁸¹ en gemeenten. Hij kan via MijnOverheid bijvoorbeeld een herinnering krijgen als zijn rijbewijs bijna is verlopen, controleren hoe hij bij de gemeente geregistreerd staat of de status van zijn kapvergunning volgen. Overzichtelijk, veilig en altijd beschikbaar. En hij logt gemakkelijk in met zijn DigiD⁸².

Tijdpad SBR in relatie tot MijnOverheid

Met betrekking tot MijnOverheid worden vanuit SBR geen ontwikkelingen voorzien.

4.7 MijnOverheid voor Ondernemers

Het Ondernemingsdossier, het Digitaal Ondernemersplein en de Berichtenbox Bedrijven worden doorontwikkeld tot MOvO⁸³. De relatie tussen SBR en Mijn overheid voor Ondernemers is beschreven. De uitkomsten zijn in het SBR Beraad van 7 juli 2016 gepresenteerd.

De rolverdeling ten aanzien van MOvO is als volgt. Hierbij is de standaard rolverdeling gehanteerd zoals door de Digicommissaris vastgesteld:

- MinEZ is eigenaar van MOvO en beleidsverantwoordelijk departement;
- KvK is opdrachtgever. Hiermee kan tevens de samenhang tussen MOvO en het Digitaal Ondernemersplein worden bewaakt;
- Logius ontwikkelt MOvO en zal het beheren. Bij de ontwikkeling zullen bestaande functionaliteiten van de GDI⁸⁴ worden hergebruikt.

Volgens de vastgestelde planning zal de eerste versie van MOvO in het eerste kwartaal 2018 gereed zijn. MOvO zal in ieder geval als functionaliteiten de berichtenbox Bedrijven, informatie op maat voor specifieke doelgroepen en inzage in de eigen gegevens van ondernemers hebben. Een mogelijke koppeling met SBR zal pas in een later stadium kunnen worden gelegd.

⁷⁹ RDW = RijksDienst voor het Wegverkeer

⁸⁰ SVB = Sociale VerzekeringsBank

⁸¹ UWV = Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

⁸² DigiD = Digitale Identiteit

⁸³ MOvO = MijnOverheid voor Ondernemers

⁸⁴ GDI = Generieke Digitale Infrastructuur

Berichtenbox Bedrijven

Zaken afhandelen met de overheid betekent vaak dat er formele correspondentie wordt uitgewisseld, zoals vergunningen, aanslagen of beschikkingen. Daarnaast is er post vanuit dienstverlening, zoals een herinnering voor een vergunning die verlengd moet worden. Tot nu toe gebeurt dat meestal via de papieren post. De Berichtenbox voor bedrijven is de zakelijke postbus voor elektronische berichten van de overheid: gebruiksvriendelijk, snel, veilig en milieuvriendelijk. Per email krijgt belanghebbende een melding (notificatie) dat er een nieuw bericht is.

Naast de bbe⁸⁵ is er ook een bbu⁸⁶. Aan een integratietraject wordt gewerkt.

Het aantal overheidsorganisaties waarvan belanghebbende berichten via de Berichtenbox kan ontvangen, zal de komende jaren flink groeien.

Digitaal Ondernemersplein

Het ondernemersplein is de plek waar alle informatie en transacties van de hele overheid voor ondernemers ontsloten worden. Het ondernemersplein is ingericht om de ondernemer meer overzicht te geven, om te regelen dat het voor ondernemers minder tijd kost om hun zaken te regelen en om de versnippering van het huidige digitale landschap tegen te gaan. Het ondernemersplein is een samenwerkingsverband van de voor ondernemers meest relevante uitvoeringsorganisaties, zoals de BD, de KvK en het UWV.

Bij het digitaal ondernemersplein – in samenwerking met MOvO - bestaat het voornemen om het ontsluiten van transacties te faciliteren voor kluisachtige omgevingen om gestandaardiseerde eenmalige gegevensaanleveringen te bewerkstelligen.

Ondernemingsdossier

Het Ondernemingsdossier stelt een ondernemer in staat om bepaalde informatie uit de eigen bedrijfsvoering eenmalig beschikbaar te stellen aan overheden zoals toezichthouders en vergunningverleners. Het Ondernemingsdossier kan ook voor gegevensuitwisseling in de private sector worden gebruikt. De ondernemer bepaalt zelf welke overheden of bedrijven toegang hebben tot het Ondernemingsdossier. Vooraf dienen daarom goede afspraken gemaakt te worden over hoe de onderneming en de relevante partijen de juiste gegevens kunnen uitwisselen. Deze afspraken worden met overheden op brancheniveau vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, zodat er uiteindelijk één informatiebron is van het bedrijf met de desbetreffende overheden: het Ondernemingsdossier. Het resultaat: meer tijd om te ondernemen, betere naleving van regels en vereenvoudiging van het toezicht.

Binnen MOvO zullen succesvolle functionaliteiten van het Ondernemingsdossier worden aangeboden. Wel is het mogelijk dat bepaalde functionaliteiten gaan worden overgelaten aan de markt binnen een soort app-store.

4.7.1 Tijdspad SBR in relatie tot MijnOverheid voor Ondernemers

In de onderstaande tabellen zijn de reeds geplande acties voor de Berichtenbox, het Digitaal Ondernemersplein en het Ondernemingsdossier gebundeld.

⁸⁵ bbe = berichtenbox voor bedrijven

⁸⁶ bbu = berichtenbox voor burgers

Tabel Gerealiseerde activiteiten**SBR en MijnOverheid voor Ondernemers (voortouw bij: MinEZ)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinEZ	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2016 ✓	De relatie Berichtenbox met SBR wordt onderzocht, mede in relatie tot SBR+		X	(x)	(x)	(x)
2014 → 2016 ✓	De relatie Ondernemingsdossier en Digitaal Ondernemersplein met SBR wordt onderzocht, mede in relatie tot Fink		X	(x)	(x)	(x)

Tabel Te realiseren activiteiten**SBR en Berichtenbox voor bedrijven (voortouw bij: MinEZ)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinEZ	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2018	Inventariseren welke berichten gerelateerd aan SBR nu nog per post worden verzonden aan bedrijven		X			
2015 → 2018	Indien nodig aansluiten nieuwe overheden op de berichtenbox		X			
2015 → 2018	Waar relevant digikoppeling aansluiting naar de bbe of de geïntegreerde berichtenbox inbouwen in standaard software			X		
2016 → 2018	Stimuleren van de betrokken bedrijven om een berichtenbox aan te maken en te registreren in het NHR		X		X	X

4.8 Open Data

Open Data zijn datasets van overheidsinformatie die openbaar gepubliceerd worden door publieke partijen voor hergebruik door anderen, publiek of privaat. De publicatie van overheidsdata wordt gestimuleerd door de overheid omdat het ruimte creëert en de grondstof vormt voor transparantie, innovatie en economische groei. Als zodanig word Open Data ook genoemd in de Digitale Agenda van Nederland.

Open Data is onderdeel van een substantieel aantal publieke en private initiatieven, zowel nationaal als internationaal, die als geheel ook wel worden aangeduid als het Semantische Web. De achterliggende gedachte van al deze initiatieven is (impliciet of expliciet) dat door het vrij toegankelijk maken van zoveel mogelijk informatie door en over de overheid, de samenleving als geheel beter zal gaan functioneren. Deze visie wordt mooi verwoord in de Open Government Declaration van november 2011.

De verantwoordelijkheid voor het Open Data beleid in algemene zin is in Nederland belegd bij MinBZK. MinEZ stimuleert het beschikbaar maken en het gebruik van Open Data met het doel innovatie en nieuwe bedrijvigheid te creëren. Om het Open Data beleid verder te ontwikkelen onderzoekt MinBZK samen met MinEZ, MinI&M⁸⁷ en MinFin op welke wijze, mogelijk via een onafhankelijke organisatie naar Engels voorbeeld (ODI⁸⁸), het (her-)gebruikers van open data, zowel privaat en publiek, vorm kan worden gegeven. Het Forum Standaardisatie houdt deze ontwikkeling bij vanuit haar eigen doelstellingen. Er is een aantal specifieke projecten en programma's in Nederland en op Europees niveau waarbij aansluiting gezocht zou moeten worden, in ieder geval het Europese programma Europeana en het Nederlandse project PiLOD⁸⁹. De samenhang SBR – Open Data is beschreven en in het SBR Beraad van 7 juli 2016 gepresenteerd.

*Tijdpad aansluiten door Open Data***Tabel Gerealiseerde activiteiten****SBR en Open Data (voortouw bij: MinEZ)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinEZ	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2014 → 2016 ✓	De relatie met SBR wordt onderzocht		X	(x)	X	(x)

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

⁸⁷ MinI&M = Ministerie van Infrastructuur en Milieu

⁸⁸ ODI = Open Data Institute

⁸⁹ PiLOD = Platform implementatie Linked Open Data

4.9 Digipoort OTP

Onder de noemer Digipoort OTP leverde Logius dienstverlening ten behoeve van de informatie-uitwisseling tussen bedrijven en overheden. Naast berichtenstromen gerelateerd aan handhavingstaken ten aanzien van internationale handel en transport betreft dit tevens informatiestromen die financieel/fiscaal inhoudelijk van aard zijn en nog enkele andere specifieke informatiestromen.

In 2015/2016 heeft Logius deze berichtstromen naar de Digipoort PI (die reeds wordt ingezet voor SBR en eFacturieren) gemigreerd. Hiermee faciliteert Logius de convergentie van gebruikte standaarden.

Voor de grote berichten heeft migratie van het FTP⁹⁰ koppelvlak aan de zijde van het bedrijfsleven, met voor hen zo min mogelijk technische veranderingen, plaatsgevonden om de impact voor aangesloten bedrijven zoveel mogelijk te beperken.

Voor het koppelvlak tussen Logius en de BD zal het binnen SBR gehanteerde LH⁹¹ GBK⁹² koppelvlak worden toegepast.

Ook voor de kleinere berichten (SMTP⁹³) heeft migratie van het koppelvlak aan de zijde van het bedrijfsleven met voor hen zo min mogelijk technische veranderingen plaatsgevonden. Op termijn (nader vast te stellen – te meten in jaren) zal een overgang naar WUS⁹⁴ plaatsvinden (inclusief onder andere statusinformatie).

Tijdpad SBR in relatie tot Digipoort OTP

Tabel Gerealiseerde activiteiten
SBR en Digipoort OTP (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2015 en 2016 ✓	Borgen dat de koppelvlakken van de Digipoort zo generiek mogelijk worden toegepast		X			

4.10 Belastingdienst en Digipoort PI

De BD zet ook voor berichtstromen die niet tot de SBR-familie behoren de standaarden van Digipoort PI in. Hiermee realiseert de BD een rationalisatie van de eigen koppelvlakken en creëert de BD de mogelijkheid om samen met het bedrijfsleven verdergaand te standaardiseren. Hierbij valt te denken aan de implementatie met (internationale) banken van gegevensuitwisseling door middel van een Swift-Digipoort-koppelvlak voor de banken en het bestaande koppelvlak tussen BD en Digipoort.

Tevens zet de Belastingdienst de Digipoort PI in voor de implementatie van rapportages in XML⁹⁵ in het kader van Country-by-Country-reporting.

Tijdpad SBR in relatie tot Belastingdienst en Digipoort PI

⁹⁰ FTP = File Transfer Protocol

⁹¹ LH = Loonheffing

⁹² GBK = Groot Berichten Kanaal

⁹³ SMTP = Simple Mail Transfer Protocol

⁹⁴ WUS = Web Services met UDDI en SOAP

⁹⁵ XML = eXtensible Markup Language

Met betrekking tot dit thema worden de volgende ontwikkelingen voorzien:

Tabel Doorlopende activiteiten

Niet-SBR-stromen van de Belastingdienst via Digipoort PI en Digipoort PI (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2015 e.v.	Borgen dat de koppelvlakken van de Digipoort zo generiek mogelijk worden toegepast		X			

4.11 ESMA, EBA, EIOPA

In 2009 heeft de Europese Commissie het ESFS⁹⁶ opgericht, waarmee er drie European Supervisory Authorities zijn opgericht: de EBA, de EIOPA en de ESMA. Vanuit diverse Europese verordeningen en richtlijnen (onder meer de Transparantie- en Kapitaalvereistenrichtlijnen) zijn deze drie toezichthouders specifieke taken toebedeeld.

De EBA, en in haar kielzog de EIOPA, is voortvarend begonnen met de adoptie van XBRL. Reeds in 2006 kwam de eerste COREP/FINREP-taxonomie uit voor het banktoezicht. EBA en EIOPA gebruiken overigens een zeer specifieke XBRL-architectuur (het Data Point Model) die sterk afwijkt van de architectuurkeuzes die gemaakt zijn door SBR (en door de meeste andere nationale toezichthouders).

DNB heeft gekozen voor implementatie van SBR Assurance voor de digitale ondertekening van verzekeraarsrapportages (Solvency II). EIOPA en andere lidstaten lijken hier nog niet mee bezig te zijn. Om SBR Assurance als internationale standaard geaccepteerd te krijgen zal samenwerking met EIOPA (en daarmee ook EBA) noodzakelijk zijn.

ESMA werkt momenteel (medio 2017), in opdracht van de Europese Commissie, aan de RTS⁹⁷ voor een ESEF dat verplicht zal worden voor de jaarverslagen van Europese uitgevende instellingen (beursgenoteerde bedrijven en aanverwant), vanaf boekjaar 2020.

Vanuit Nederland heeft de AFM inspraak in deze ontwikkeling en zal ook met deze standaarden te maken krijgen.

Voor het overige wordt ten aanzien van dit onderwerp verwezen naar paragraaf 4.12.

Tijdspad SBR in relatie tot ESMA, EBA en EIOPA

Tabel gerealiseerde activiteiten

Reageren op de consultatie van ESMA (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2015 e.v. ✓	Reageren op de consultatie van ESMA		X	X	X	X

4.12 Financieel Toezicht

In het kader van financieel toezicht zijn in Nederland twee belangrijke toezichthouders te onderkennen: de AFM en DNB. De AFM is de toezichthouder op de financiële markten, terwijl de DNB de toezichthouder is op de financiële instellingen. In het kader van dit toezicht wordt door beide toezichthouders veel informatie uitgewisseld met Nederlandse organisaties.

De AFM houdt toezicht op de toepassing van financiële verslaggeving van in Nederland beursgenoteerde organisaties. In dit kader opereert de AFM in een bestuurlijk krachtenveld met wetgeving die vanuit het Ministerie van V&J wordt bepaald (verslaggeving, BW2⁹⁸ titel 9) alsmede het MinFin (Wft⁹⁹). De verslaggevingsstandaard voor beursgenoteerde organisaties in Nederland is IFRS. De IFRS richtlijnen worden uitgebracht en onderhouden door de IASB, waarna de Europese Commissie ze dient te accepteren alvorens ze werking verkrijgen in Europa. Als gevolg van deze afhankelijkheid van IFRS en de Europese Commissie heeft de AFM zowel directe als indirecte

⁹⁶ ESFS = European System of Financial Supervision

⁹⁷ RTS = Regulatory Technical Standard

⁹⁸ BW2 = Burgerlijk Wetboek, boek 2

⁹⁹ Wft = Wet financieel toezicht

kanalen waarbinnen afstemming plaatsvindt met regelgevende instanties zoals de IASB. In dit kader wordt ook verwezen naar paragraaf 2.3 'Internationaal'.

Vanuit haar toezichtrol ontvangt de AFM onder meer de jaarrekeningen van beursgenoteerde ondernemingen. In de praktijk komt dit binnen op papier of in PDF-formaat. Op basis van de Wft levert de AFM de ontvangen vastgestelde jaarrekeningen door aan de KvK. Dit proces is wettelijk geregeld in het kader van de één-loketgedachte voor het aanleveren van documenten ter voorkoming van administratieve lasten.

De AFM wordt daarnaast in 2020 geconfronteerd met een Europese verplichtstelling voor het insturen van gestructureerde gegevens van de jaarrekeningen van beursgenoteerde organisaties naar ESMA. De details van deze ontwikkeling staan beschreven in 4.12. AFM onderzoekt, in overleg met MinEZ en Logius, de gevolgen op de bestaande processen en gegevensstromen. De Europese ontwikkelingen zullen nauwlettend worden gevolgd.

In 2012 en 2013 zijn er diverse gesprekken gevoerd tussen onder andere bestuursleden van de AFM en de Rijksregisseur SBR inzake het domein financieel toezicht. Begin 2014 is vanuit de AFM en het MinEZ het verzoek gedaan aan Logius om een Quick Scan uit te voeren. Gedurende de concrete invulling van de Quick Scan is vanuit de AFM aangegeven dat er momenteel geen prioriteit gegeven kan worden aan de Quick Scan. Of en wanneer het opportuun is om een doorstart van het traject te laten plaatsvinden kan in gezamenlijk contact worden vastgesteld.

Naast de AFM is ook het aansluiten van DNB binnen het domein financieel toezicht relevant. DNB heeft aangegeven vooral geïnteresseerd te zijn in de SBR-assurance-oplossing en neemt deel aan diverse gremia die hierop toezien. DNB bevindt zich voor wat betreft de assurance op dit moment in de ontwerpfase. In de tweede helft van 2018 zal een pilot plaatsvinden. De eerste rapportage, die door accountants moet worden gewaarmerkt volgens SBR assurance, is de Solvency II rapportage over 2018, per 1 januari 2019. De belangrijkste ketenpartners in dit proces zijn accountants, actuarissen en onder toezicht staande organisaties. Ook de DNB heeft te maken met Europese verplichtstelling omtrent de toepassing van XBRL. DNB is verplicht om informatie in XBRL-formaat aan te leveren bij zowel EBA als EIOPA. In het geval van EBA betreft dit veelal financieel georiënteerde informatie van de grote banken in Nederland in het kader van Europese regulering van banken. In het geval van EIOPA betreft dit veelal financieel georiënteerde informatie van de grote pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen in Nederland. DNB vraagt deze gegevens op haar beurt uit bij de banken en verzekeraars via het zelf ontwikkelde portaal DLR¹⁰⁰.

Als gevolg van deze relatie met de EBA en EIOPA heeft DNB zowel directe en indirecte kanalen waarbinnen afstemming plaatsvindt met deze instanties. In dit kader wordt ook verwezen naar paragraaf 2.3 'Internationaal'.

Vanaf 2012 zijn ook met de DNB diverse gesprekken gevoerd. In het laatste gesprek tussen de Rijksregisseur en een betrokken directielid van de DNB is geconcludeerd dat er veel raakvlakken zijn tussen de doelstellingen van het SBR-programma en de introductie van XBRL bij de DNB, maar ook grote verschillen. Deze verschillen worden veroorzaakt door de wettelijke taak die de DNB heeft ten aanzien van het uitvoeren van toezicht en de daarbij horende informatiebehoefte en de toepassing van Europese standaarden voor gegevensuitvraag. In onderling overleg is geconcludeerd het uitvoeren van een Quick Scan op dit moment niet opportuun is. Een periodiek contact tussen de Rijkregisseur en de DNB wordt door alle betrokken wel als meer dan wenselijk geacht. In concreto betekent dit dat bedoeld domein op dit moment geen actief verbredingsdomein is en er als zodanig ook niet meer actief over gerapporteerd zal worden. DNB kijkt ondertussen ook naar het gebruik van XBRL voor andere rapportages, zoals de nationale staten, AnaCredit, OTC¹⁰¹. Daarnaast onderzoekt DNB ook de mogelijkheid om rapportage machine-to-machine te gaan ontvangen.

¹⁰⁰ DLR = Digitaal Loket Rapportages

¹⁰¹ OTC = 'Over the counter'

Tijdpad SBR in relatie tot Financieel Toezicht

Met betrekking tot dit thema wordt de volgende ontwikkeling voorzien:

Tabel Doorlopende activiteiten**SBR in relatie tot Financieel Toezicht (voortouw bij: Logius)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2016 e.v.	Borgen van de ontwikkelingen binnen SBR zoals de assuranceoplossing		X			

4.13 Werknemersinformatiedomein

In de afgelopen jaren is op verzoek van het SBR Beraad onderzocht of een samensmelting van de trajecten EB¹⁰² en HR¹⁰³ gezamenlijk konden worden voortgezet, met het oogmerk om als een initiatief toe te treden tot de SBR Governance. De bevindingen van het onderzoek leidden tot het oordeel dat dit niet gerealiseerd kon worden. Vervolgens hebben de inspanningen zich meer gericht op het nog meer (laten) meedoen van de diverse betrokken partijen zoals: de werkgevers, de pensioenfondsen/pensioenuitvoerders en de verzekeraars. Daarbij is het van belang dat aandacht wordt besteed aan de relatie tussen enerzijds het domein van de werknemersinformatie en anderzijds die van de Loonaangifteketen. Inmiddels hebben verkennende gesprekken met genoemde partijen plaatsgevonden en worden de contacten binnen dit traject verder ingevuld naar behoefte.

*Tijdpad SBR in relatie tot Werknemersinformatiedomein***Tabel Gerealiseerde activiteiten****Werknemersgegevens (voortouw bij: Logius)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Uitvragende partijen	Software-leveranciers	Werkgevers
2014 ✓	Organiseren van afstemmingsbijeenkomst tussen Employee Benefits en Human Resources		Rijksregisseur	X	X	X
2015-2016 ✓	Organiseren van diverse bilaterale gesprekken van SBR met pensioenfondsen, -uitvoerder, -verzekeraars en Belastingdienst		Rijksregisseur	X	X	X

4.14 e-SENS

e-SENS¹⁰⁴ is een Europees project dat valt onder het CIP¹⁰⁵. Het doel van e-SENS¹⁰⁶ is om digitale bouwblokken te distilleren uit de zogenoemde Large Scale Pilot-programma's van de EU (zoals e-CODEX, epSOS, PEPPOL, SPOCS, STORK). De bouwblokken zijn inmiddels als volgt geclusterd, te weten: e-Documents, e-Delivery, e-ID, e-Signature en Semantics. De gedachte achter deze bouwblokken is vergelijkbaar met die van SBR (gegevens, processen, technieken), al zijn deze ook weer niet één-op-één te vergelijken. Aangezien e-SENS in toenemende mate wordt gebruikt voor pilotprojecten op het gebied van pan-Europese gegevensuitwisseling wordt de relatie tussen e-SENS en SBR verder onderzocht. Hierin komen vragen aan de orde als:

- Biedt e-SENS strikt voorgeschreven bouwblokken of gaat het om abstracte frameworks?
- Op welke gebieden biedt e-SENS overlappende bouwblokken met SBR?
- Passen de SBR-componenten binnen de e-SENS-definities?
- Zijn er binnen e-SENS bouwblokken gedefinieerd die strijdig zijn met SBR?
- Kan SBR zich binnen de kaders van e-SENS profileren?

¹⁰² EB = Employee Benefits

¹⁰³ HR = Human Resources

¹⁰⁴ e-SENS = Electronic Simple European Networked Services

¹⁰⁵ CIP = Competitiveness and Innovation Framework Programme

¹⁰⁶ Voor meer informatie wordt verwezen naar: <http://www.esens.eu/>

Voorlopige conclusies die getrokken kunnen worden: processtandaarden zoals e-Delivery worden voornamelijk tussen overheden gebruikt en kunnen overbrugd worden met connectoren. Inhoudsstandaarden worden verder onderzocht op overeenkomsten en verschillen met de SBR-standaarden. Binnen e-SENS is Semantics het minst ontwikkelde onderwerp, terwijl dit binnen SBR verder ontwikkeld is.

Tijdpad SBR in relatie tot e-SENS

Met betrekking tot dit thema wordt de volgende ontwikkeling voorzien:

**Tabel Te realiseren activiteiten
SBR en e-SENS (voortouw bij: Logius)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2016 - 2017	De relatie met SBR wordt onderzocht		X		X	

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

4.15 Once Only

Once Only is een term die regelmatig genoemd wordt als 'Haarlemmer Olie' voor lastenverlichting. Once Only betekent dat burgers en bedrijven informatie slechts eenmalig aan de overheid zouden moeten doorgeven. De Europese Digital Single Market Strategy ziet Once Only als een belangrijk initiatief om administratieve lasten te verlichten en ziet dit principe ook graag over de grenzen heen toegepast. Voortkomend uit deze Digital Single Market Strategy wordt er vanuit de EU een Once Only-pilot voorbereid, waarbij geprobeerd wordt om gebruik te maken van de eerdergenoemde bouwblokken van e-SENS. De relatie tussen SBR en Once Only is onderzocht. De conclusies kunnen als volgt worden samengevat:

- Once Only wordt voornamelijk toegepast voor eenmalige registraties, zoals stamgegevens, terwijl SBR tot zijn recht komt in ketens met frequente rapportage.
- Once Only is een oplossing voor tijdsintensieve, handmatige rapportages; SBR richt zich op zakelijke ketens met geautomatiseerde gegevensverzameling en -uitwisseling.
- Ook voor Once Only is de SBR-aanpak noodzakelijk: standaardisatie van gegevens, processen en technieken is noodzakelijk als gegevens door diverse overheidsinstanties verder gedeeld worden.

Tijdpad in relatie tot Once Only

**Tabel gerealiseerde activiteiten
SBR en Once Only (voortouw bij: Logius)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
≥ 2016 - 2017 ✓	De relatie met SBR wordt onderzocht		X	X	X	

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

5 Verdieping

5.1 Inleiding

De elektronische informatieketen is zo sterk als de zwakste schakel. De baten van de ontkokering van de informatievoorziening, zowel voor private partijen als aan overheidszijde, zijn alleen te oogsten wanneer ook de inrichting aan de bron ontkokert. Dit is een veranderopgave voor de softwaremarkt en de markt van administratieve dienstverleners.

Wat cruciaal is, is dat de (SBR-)standaarden zoveel als mogelijk worden ingebouwd in de basale bedrijfsadministraties. Dat voorkomt dat allerlei gegevensstromen pas (zoals nu vaak nog gebeurt) nagenoeg aan het einde van de interne administratieve pijplijn, in een SBR-formaat worden omgezet. Veelal zal dat op het basale niveau inbouwen van SBR moeten gebeuren door de leveranciers van administratieve software.

In de kern gaat het ten eerste om het overbruggen van het "gat" dat er nu nog is tussen de (vaak geaggregeerde) informatiebehoefte in de NT en de BT (dus de uitvraagtaxonomieën), de (meer gedetailleerde) informatiebehoefte van de ondernemers en hun intermediairs én de informatie die in de basisadministraties vastligt. Het tweede verandergebied betreft het integraal oplossen van het gebrek aan standaardisering in de uitwisseling van informatie.

Meer in concreto:

- Het additionaliteitsprobleem: ondernemers en hun intermediairs hebben, voor hun eigen analyses en rapportage/controleprocessen en voor hun eigen verantwoordingswensen, behoefte aan een uitgebreidere set gegevens dan de huidige uitvragende partijen (zie paragraaf 5.2 en 5.3).
- Het pure aggregatieprobleem: de NT en de BT bewegen zich op een meer geaggregeerd niveau dan waaraan ondernemers en intermediairs behoefte hebben voor hun eigen analyses en hun eigen verantwoordingsbehoeften (zie paragraaf 5.4).
- Het registratieprobleem: in de geautomatiseerde administraties van de ondernemers ontbreken soms gegevens die ze wel moeten leveren volgens de NT/BT. Daarvoor moeten dan noodverbanden worden gelegd. Zo werkt het FRC met SBR Direct (zie paragraaf 6.2.4) en zijn er portaalleveranciers die hun administratie inmiddels verrijkt hebben met de "missende" gegevens.
- Het integratieprobleem: er is nog steeds geen sprake van gestandaardiseerde koppeling tussen allerlei deelsystemen in de administratieve keten: denk aan de financiële software, de fiscale software en de rapportagesoftware (zie paragraaf 5.5).

Bij de verdere uitwerking zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- in 2020 zijn de bronadministraties ook toegankelijk voor intermediairs, zodat correcties kunnen worden aangebracht daar waar ze thuis horen;
- ook in 2020 zijn koppelingen tussen systemen noodzakelijk (er zal geen sprake zijn van één integrale administratie die alle functies bevat).

5.2 Uitbreiding NT met additionele concepten en rapportages

De inhoud en structuur van de NT en rapportages die daarin zijn beschreven, zijn rechtstreeks opgesteld op basis van de verantwoordings-eisen die de betrokken uitvragende partijen hebben gesteld. Dit betreft primair de BD en de BW2 (RJ/Kamer van Koophandel), uiteraard gebaseerd op de vaak wettelijk vastgelegde verplichtingen.

In de praktijk van rapportage aan de ondernemer door intermediairs wordt veelal een meer uitgebreide rapportage gebruikt dan het in de NT vastgelegde 'minimum'. Zo bevat een jaarverslag vaak naast de formele jaarrekening (inrichtingsjaarrekening) ook additionele rapportage onderdelen. Dit deel wordt ook wel het accountantsverslag genoemd. In de fiscale praktijk wordt naast de formele belastingaangifte ook een additionele fiscale rapportage ten behoeve van de belastingplichtige opgesteld. Dit wordt wel het fiscaal rapport genoemd.

In beide voorbeelden betreffen het soms additionele concepten, verdere uitsplitsingen, andere presentaties of echt additionele rapporten.

De huidige dagelijkse praktijk is dat de 'papieren' jaarrekening, zoals die gebruikelijk als fysiek mapje door de intermediair wordt uitgevoerd, en die veelal een combinatie bevat van de wettelijk minimum vereiste jaarrekening uitgebreid en of aangevuld met rapportage door de intermediair, NIET elektronisch met SBR op basis van de huidige NT kan worden uitgevoerd. Slechts het minimum vereiste deel dat in de NT is beschreven kan elektronisch worden vastgelegd.

SBR, als digitale standaard voor financiële rapportages, kan voor deze rapportages echter zeer goed gebruikt worden, als de daarvoor benodigde concepten en rapporten die 'boven het minimum' gewenst zijn, in de NT of in een extensie taxonomie worden opgenomen.

De gewenste digitalisering en standaardisering van de 'boven minimum' rapportages, veelal gericht aan de ondernemer of belastingplichtige, worden nu niet op basis van SBR opgesteld. Met als gevolg dat deze rapportages in een apart, vaak papieren of pdf proces worden uitgevoerd. Mede hierdoor kunnen intermediairs het proces van rapporteren niet verdergaand standaardiseren en digitaal efficiënt met SBR inrichten.

Bij het aanvullen van de NT met de gewenste 'boven minimum concepten' speelt de normalisatie en/of harmonisatie van de huidige en nieuwe concepten ook een cruciale rol. Om te bereiken dat intermediairs het proces van opstellen van rapportages efficiënt domein-overschrijdend kunnen implementeren is het noodzakelijk dat actieve betrokkenheid van software ontwikkelaars en intermediairs in dit proces geborgd is en dat de taxonomie uitgevende partijen bereid zijn om bij het ontwikkelen van taxonomieën in de verdieping, normalisatie en/of harmonisatie te investeren.

Er zijn nog aanzienlijk meer argumenten die toegelicht zouden kunnen worden. Bijvoorbeeld dat met niet SBR rapportage met 'niet minimum' concepten, er geen transparantie en aansluiting met de wel op basis van SBR verantwoorde gegevens ontstaat. Vooral in de werkzaamheden van de intermediairs in de keten, betekent dit aanzienlijk minder mogelijkheden om verdergaand te automatiseren.

Doelstelling verdieping

De geplande activiteit beoogt om de NT uit te breiden met concepten die tevens door marktpartijen gewenst zijn ten behoeve van SBR rapportage en die aansluiten bij de huidige 'minimum' externe verantwoordingsrapportages.

Tevens wordt beoogt te inventariseren of marktpartijen het nuttig achten om ook binnen de NT additionele SBR rapportages, boven de huidige 'minimum' rapportages te definiëren, of dat het de voorkeur heeft dit door marktpartijen buiten de NT, maar wel op basis van de NTA en SBR Governance te ontwikkelen.

Ten behoeve van interne rapportages wordt het volgende tijdspad voorzien:

Tabel Gerealiseerde activiteiten

Uitbreiding van de NT-familie met interne rapportages (voortouw bij: NOAB en NBA)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2015 (vervallen)	Analyse van huidige inrichtingsjaarstukken		NOAB en NBA	X	X	(X)

Tabel Te realiseren activiteiten**Uitbreiding van de NT-familie met interne rapportages (voortouw bij: NOAB en NBA)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2016/2017	Onderzoeken waar concepten en rapportages gaan landen: in de NT of in een extensie		NOAB, NBA en Logius			
2015 → 2017/2018	Toevoegen van aanvullende concepten / rapportages aan de NT-familie		NOAB en NBA	X	X	(x)

Bij deze analyse kan de behoefte vanuit klant-dashboards worden meegenomen.

Dit project heeft veel raakvlakken met andere projecten, zoals RGS, Extensies, maar ook de vraag of de NT voldoet aan de eisen van de RJ. NOAB en NBA zijn gestart met de discussie naar de precieze behoefte van de ondernemer.

5.3 Verdieping van de NT van fiscale rapportage naar fiscale werkzaamheden

De NOB en het RB¹⁰⁷ zijn, in samenwerking met de BD, een pilot gestart waarbij men enkele fiscale leerstukken zal herleiden tot een bij belastingplichtigen toepasbaar datamodel met gegevens en controles, waarover tussen partijen overeenstemming bestaat dat:

- zo'n datamodel een impuls kan geven aan verbetering van kwaliteit in de keten;
- zo'n datamodel waarborgen kan bieden voor een kwalitatief goede beroepsuitoefening;
- zo'n door de NOB ontworpen en uitgevaardigd model een zekere kwaliteitstandaard afdwingt.

Dit project beoogt de verdere potentiële inzet van SBR te onderzoeken en niet een gesignaleerd knelpunt op te lossen. Deze vertraging hindert ook niet de andere trajecten. NOB/SB hebben onlangs intern bevestigd dat zij dit project weer op willen pakken. Bij voorkeur in samenwerking met de BD. Mocht dat door andere prioriteiten van de BD niet of nog niet mogelijk zijn, dan zal de pilot toch opgepakt worden.

Bij deze pilot wordt het volgende tijdspad voorzien:

Tabel Gerealiseerde activiteiten**Uitbreiding van de NT-familie met interne rapportages (voortouw bij: NOAB en NBA)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2016 ✓	Pilot herleiding fiscaal leerstuk tot datamodel		NOB i.s.m. RB	X	X	X

Na evaluatie van de pilot zal besluitvorming over het vervolgtraject plaatsvinden.

5.4 Referentie GrootboekSchema

Het RGS is een semantische standaard die van toepassing is in het (administratieve) rapportage-domein. RGS is gemaakt mede als hulpmiddel om de vertaalslag te kunnen maken tussen enerzijds diverse grootboekindelingen en anderzijds de van overheidswege vastgestelde NT (en door de banken vastgestelde BT).

Ondernemingen houden hierbij de keus rond het te hanteren grootboekschema, maar het staat ondernemingen ook vrij om de indeling van het RGS te gaan hanteren als hun grootboekindeling. Als ze dat doen, behoeven ze geen afzonderlijke vertaalslag meer te maken tussen hun eigen grootboek en een taxonomie.

De standaard bevat achtereenvolgens van de opgenomen elementen (lees: (sub)grootboekrekeningen): 1. de referentiecode, 2. de omschrijving en 3. de eenduidige verwijzing naar de uitvragen in de NT en de BT.

Sinds 1 februari 2015, formeel vanaf het SBR Beraad van 9 april 2015, is RGS opgenomen binnen de SBR-governance met een Expertgroep RGS, Beheergroep RGS en Taskforce implementatie RGS.

¹⁰⁷ RB = Register Belastingadviseurs

In het document "Werkplan RGS 2015" zijn de taken en verantwoordelijkheden van deze gremia inclusief de communicatie paragraaf uitgewerkt.

Voor de drie gremia zijn voorzitters uit het private domein aangesteld. In opdracht van de Beheergroep RGS zal Logius het beheer van de RGS taxonomie en het ontwikkelen van releases uitvoeren. Toekomstige wijzigingen in RGS worden doorgevoerd conform de binnen RGS gemaakte afspraken over het behandelen en verwerken van wijzigingsverzoeken. Jaarlijks zal een nieuwe versie van de RGS taxonomie worden gepubliceerd, eerst als een alfa- en een beta-versie en na een korte consultatie als definitieve versie, in lijn met de jaarlijkse releases van de NT en de BT.

De Taskforce implementatie RGS zet zich in voor het daadwerkelijk implementeren van RGS. In 2016 zijn door de Expertgroep RGS concrete doelstellingen bepaald voor de implementatie van RGS. De verwachting is dat hiervoor tot 2020 nodig is.

Tijdpad RGS

De komende periode zullen de RGS-gremia uitvoering geven aan het behalen van de in 2016 vastgestelde RGS doelstellingen.

Tabel Gerealiseerde activiteiten

RGS (voortouw bij: Logius, RGS, Taxonomiebeheerders)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 ✓	Ingerichte beheerorganisatie		CBS/BD	X	X	
2014 ✓	Geaccordeerd implementatie-stappenplan		RGS beheerorg.	X	X	(x)
2014 → 2015 ✓	Integreren van RGS in SBR afsprakenstelsel (governance)		Logius i.s.m. BD en CBS	X	X	(X)
2014 → 2015 ✓	Ingerichte operationele afstemming tussen de RGS-beheerorganisatie en taxonomie-beherende partijen		RGS beheerorg. en Taxonomie-beheerders			
2014 (Vervallen)	Ingericht beheer bij NEN					
2015 ✓	Ingericht beheer bij Logius		Logius			

Tabel Te realiseren activiteiten

RGS (voortouw bij: Logius en expertgroep RGS)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2018 → 2019	Ontwerpen van de werkwijze met betrekking tot de uitbreiding met extracomptabele financiële gegevens		Expertgroep RGS	X	X	
2018 → 2019	Beschrijven van het eigenaarschap van de gegevens-elementen		Expertgroep RGS	X	X	
2015-2016 → 2020	Implementatie RGS		Taskforce Implementatie RGS	X	X	X

Tabel Doorlopende activiteiten

SBR en RGS (voortouw bij: Taxonomiebeheerders)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 e.v.	Borgen dat de NT in lijn blijft met het RGS		Taxonomie-beheerders	X	X	(x)

5.5 Uitbreiden NT met concepten (op detailniveau) en met relatie tussen deze concepten en de concepten (op geaggregeerd niveau) van uitvragende partijen

De NT is het woordenboek met definities van gegevens en hun onderlinge relaties die nodig zijn voor het samenstellen van rapportages gebaseerd op wetten en regels ten aanzien van jaarrekeningen, belastingaangiften en statistiekverplichtingen. Daar waar normalisatie mogelijk is (elk begrip wordt maar één keer gedefinieerd) wordt dit toegepast. Maar vaak zien we dat concepten uit verschillende rapportages licht afwijkend zijn (vanuit wet- en regelgeving). Door gebruik te maken van definition linkbases kunnen deze concepten aan elkaar gerelateerd worden.

Om de toepassingsmogelijkheden van de NT niet exclusief toe te laten zien op verantwoordingsrapportages naar uitvragende partijen, zou de behoefte kunnen ontstaan aan aanvullende – veelal meer gedetailleerde – concepten. Deze groep concepten is langs twee lijnen te bepalen:

- aansluiten bij een beschikbare (externe) lijst. Met de RGS-lijst lijkt een (redelijk) volledige lijst beschikbaar te zijn;
- een analyse van de concepten die in de praktijk toegepast worden in verantwoordingsrapportages, maar waarvoor geen basis in de relevante wet- of regelgeving aanwezig is. Deze concepten worden ook wel “common practice” concepten genoemd en zouden geïntegreerd moeten worden in de taxonomieën.

Met RGS is een standaard ontstaan die het mogelijk maakt om financiële gegevens eenduidig te rubriceren. De RGS XBRL taxonomie is in ontwikkeling en zal door middel van gestructureerde relaties een mapping bevatten naar de relevante concepten in de NT en BT. De koppeling van de RGS taxonomie concepten met de concepten in de NT en BT biedt de mogelijkheid om:

- gegevens uit te wisselen in XBRL, én;
- gegevens uit te wisselen op zowel geaggregeerd niveau (conform de huidige rapportageconcepten) als op meer granulair niveau (conform het gehanteerde grootboekschema);
- aan te sluiten bij andere vormen van gegevensuitwisseling op een meer granulair niveau (zoals bijvoorbeeld auditfiles).

Het opnemen van “common practice” concepten in de NT brengt diverse vraagstukken met zich mee, onder meer op het gebied van eigenaarschap. In dit kader zal nader geanalyseerd dienen te worden onder welke voorwaarden dergelijke concepten beschikbaar gesteld kunnen worden.

Tabel Gerealiseerde activiteiten

Uitbreiding NT-familie met RGS (voortouw bij: Logius en uitvragende partijen)

Jaar	Actie	Diversen	Software	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2015 ✓	Onderzoek relatieren RGS aan concepten in rapportages	Uitvragende partijen		X	
2015 ✓	Onderzoek integratie RGS in NT	Logius			
2015 ✓	Realiseren eerste versie RGS taxonomie	Logius	X	X	X

Tabel Te realiseren activiteiten

Uitbreiding NT-familie met RGS (voortouw bij: Logius en uitvragende partijen)

Jaar	Actie	Diversen	Software	Intermediairs	Ondernemers
2016 -> 2017	Analyse ondersteunen common practice concepten in de NT	Logius en Uitvragende partijen			

5.6 Integrale implementatiestrategie SBR

Om het mogelijk te maken om doelmatig SBR rapportages op te stellen, is het gewenst dat de verschillende systemen in de rapportageketen efficiënt met elkaar kunnen worden geïntegreerd. Gegevens die aan de bron worden vastgelegd (financiële administratie, salarisadministratie, kassasystemen, voorraadadministratie, vaste activa) dienen naadloos door te stromen via de diverse SBR rapportages aan de uitvragende partijen. Hiertoe hebben ondernemers en financiële intermediairs software nodig die hergebruik van deze gegevens optimaal ondersteunt. Van oudsher ondersteunen vele pakketten echter alleen maar hun eigen semantiek waardoor de uitwisseling van gegevens tussen twee software partijen veel maatwerk met zich meebrengt. Dit zien we ook terug in de keten doordat veel leveranciers tot op heden specifieke exportbestanden schrijven waarbij er een transformatie van de semantiek van de ene leverancier naar de semantiek van de andere leverancier. Afgezien van de risico's die data-transformatie met zich meebrengt, is het belangrijkste nadeel dat slechts een deel van de keten efficiënt gegevens met elkaar uitwisselt. Daar komt nog bij dat hergebruik van data voor andere doeleinden (verdieping) dan de bestaande SBR rapportages wordt bemoeilijkt, omdat er per leverancier standaarden zijn, in plaats van een standaard voor de markt. De efficiency in de keten is hierbij zo sterk als de zwakste schakel. De vanaf nu te hanteren betekenis van 'integrale implementatiestrategie' SBR beoogt ketenefficiëntie te realiseren, doordat softwaresystemen gegevens kunnen uitwisselen op basis van standaarden gebaseerd op RGS. RGS heeft het voordeel laagdrempelig te kunnen worden geïmplementeerd door softwareleveranciers. SBR leent zich minder goed voor deze vorm van standaardisatie tussen softwarepakketten, aangezien SBR, door de hoge mate van complexiteit die

vanuit rapportagevereisten aan deze standaard worden gesteld, minder geschikt om laagdrempelig data uit te wisselen tussen systemen in de keten.

Voordelen die onderkend worden bij de uitwisseling met de RGS-standaard zijn borging van datakwaliteit, efficiëntie, minimaliseren van noodzaak tot conversie en de mogelijkheid om tussen aggregatieniveaus te switchen (verdicht c.q. transactioneel niveau). De voordelen van RGS komen alleen dan tot hun recht wanneer een meerderheid van de betrokken partijen in de keten op dezelfde wijze werkt en gegevens doorgeeft.

Voor beleid zouden de volgende uitgangspunten moeten worden gehanteerd:

- Zorg voor voldoende draagvlak bij de diverse intermediairs. Zonder draagvlak van intermediairs blijft de vastlegging aan de bron zonder RGS.
- Faciliteer en stimuleer samenwerking tussen softwareleveranciers om daarmee alle éénmaal in de keten vastgelegde gegevens, te kunnen hergebruiken in volgende stappen (software) in de keten, vanaf de vastlegging (bron) tot aan de aanlevering van de rapportage.
- Werk aan "standaarden" op basis van RGS om laagdrempelig gegevens uit te wisselen en begin met de belangrijkste vier:
 - van administratieve pakketten naar jaarrekening-applicaties¹⁰⁸ eventueel inclusief doorzoomen op transactieniveau;
 - van jaarrekening-applicaties naar fiscale-applicaties;
 - van salarisapplicaties naar administratieve systemen;
 - van administratieve pakketten naar fiscale-applicaties eventueel inclusief doorzoomen op transactieniveau.

Randvoorwaardelijk voor succesvolle toepassingen in het gebied van de integrale implementatiestrategie zijn de samenwerkingsverbanden met fiscale/financiële/salaris/rapportage softwareleveranciers en dienstverleners. Naast technische oplossingen wordt hierbij ook gezocht naar positieve businesscases. Eén van die positieve businesscases is dat integreren voor alle partijen veel makkelijker wordt als softwareleveranciers ervan uit kunnen gaan dat RGS de standaard wordt voor integratie tussen softwarepakketten en daarmee ook beschikbaar is in de bronadministraties. Alleen stimulering vanuit de overheid is onvoldoende gebleken voor het voldoende op gang krijgen van dit thema. Gezien het gezamenlijk belang is samen optrekken met de Taskforce Implementatie RGS een voorwaarde voor succes. De brede RGS agenda biedt ook ruimte voor het inbrengen van Verdiepingsvraagstukken/oplossingen.

Bij de realisatie van de implementatiestrategie wordt het volgende tijdspad voorzien:

Tabel Gerealiseerde activiteiten

Integrale implementatie (voortouw bij: Logius – op verzoek van de private partijen)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2015 ✓	Startevent		Rijksregisseur i.s.m. NL ICT	X	X	(x)
2014 → 2015 ✓	Nadere visievorming en bepaling aanpak		Rijksregisseur i.s.m. NL ICT	X	X	(x)
2014 → 2015/2016	Pilot met coalition of the willing (vervallen)			X	X	(x)
2016 – 2017	Onderzoeken wat de beste wijze is om de integrale implementatiestrategie door te ontwerpen (vervallen)			X	X	(x)
2016	Visievorming rondom het thema Verdieping		NL ICT, ondersteund door Logius	X	X	(X)
2016-2017 (Vervallen)	Praktijkoplossingen rond SBR Verdieping			X	X	(X)

¹⁰⁸ in de suite van jaarrekening applicaties zit vaak ook de mogelijkheid om de bankenrapportage te genereren

Tabel Te realiseren activiteiten**Integrale implementatie (voortouw bij: Nederland ICT)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
≥ 2017	Integrale implementatiestrategie afstemmen met Taskforce Implementatie RGS		NL ICT, ondersteund door Logius	X	X	(X)
≥ 2017	Gezamenlijk planvorming met Taskforce Implementatie RGS om softwareleveranciers en intermediairs in beweging te krijgen.		NL ICT, ondersteund door Logius	X	X	(X)

6 Verbreding

6.1 Inleiding

Uitgangspunt van dit hoofdstuk is dat verbreding van de SBR-aanpak maatschappelijke meerwaarde oplevert. Niet alleen is SBR een geschikte en inmiddels ook beproefde aanpak om het informatiemanagement in sectoren en ketens vorm te geven. Ook geldt dat de maatschappelijke meerwaarde gediend is met een zo breed mogelijke uitrol van SBR.

Dit geldt voor alle partijen die via SBR informatie moeten aanleveren aan publieke en/of private uitvragende partijen: zij kunnen dan voor elke willekeurige informatiestroom op relatief eenvoudige wijze aan hun verplichtingen voldoen. Daarnaast krijgen zij sneller zekerheid over de vraag of zij op correcte wijze aan hun verplichtingen hebben voldaan.

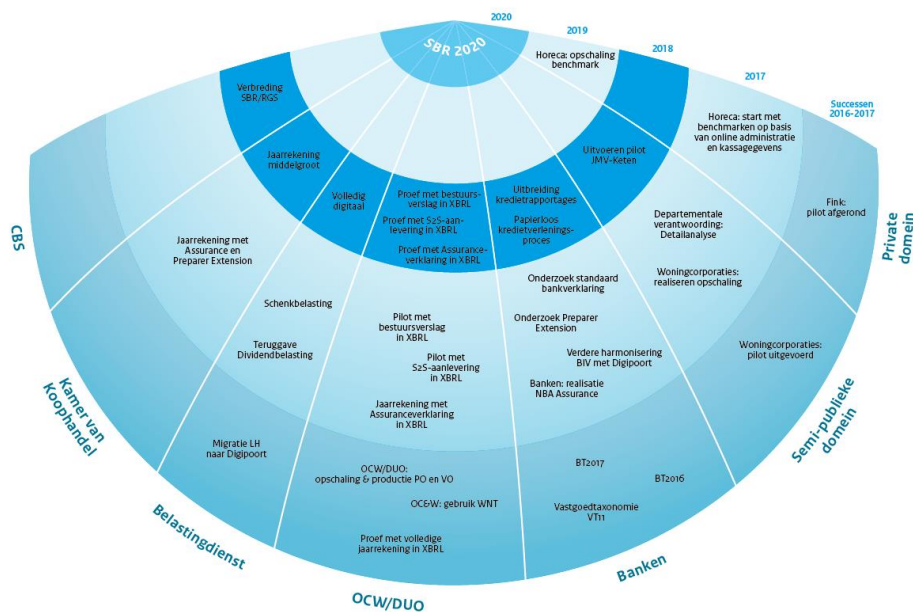
Ook alle partijen die informatie uitvragen/ontvangen, worden er beter van: die zullen niet alleen kunnen rekenen op snellere en hoogwaardige informatie, maar kunnen ook hun interne verwerkingsystemen daar heel doelmatig op inrichten.

Ook intermediaire partijen, zoals administratieve adviseurs en accountants, kunnen hun bedrijfsprocessen op één hoogwaardige systematiek inrichten en aldus op doelmatiger en hoogwaardiger dienstverlening inrichten. Leveranciers van administratieve software vervullen hier een belangrijke rol bij.

In het navolgende verkennen we langs een aantal hoofdwegen de mogelijkheden van verbreding van de SBR-aanpak.

- i. Uitbreiding van de toepassing van SBR naar andere informatiestromen bij partijen die nu al SBR aan het toepassen zijn: de BD, de KvK, CBS, MinOCW/DUO en de banken (zie paragraaf 6.2).
- ii. Toepassing van de SBR-aanpak in een aantal domeinen van (semi-)publieke aard: de departementale financiële verantwoording, de woningcorporaties, de sector zorg, het interbestuurlijk informatieverkeer (rijk, gemeenten, provincies en waterschappen) en agrarische informatiestromen richting overheid (RVO¹⁰⁹, LEI¹¹⁰ en CBS) (zie paragraaf 6.3).
- iii. Toepassing van SBR in een aantal private domeinen: de vleesketen, de horeca-branche, benchmarking en Fink (zie paragraaf 6.4).

Figuur verbreding¹¹¹

¹⁰⁹ RVO = Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

¹¹⁰ LEI = stichting Landbouw-Economisch Instituut

¹¹¹ In bijlage 3 is een grotere versie opgenomen.

We streven naar een min of meer gestandaardiseerde aanpak van verbredingstrajecten. Uiteraard maken we daarbij onderscheid tussen enerzijds domeinen die reeds bekend zijn met SBR en anderzijds domeinen die SBR nog niet echt kennen. Daar waar SBR nog minder bekend is, zal in het algemeen in eerste aanleg stevig geïnvesteerd moeten worden in:

- in contact komen/investeren in de relatie;
- uitleggen wat SBR is en waarom SBR interessant kan zijn voor het desbetreffende domein;
- onderkennen van wat er in het desbetreffende domein allemaal speelt, wat hun problemen en hun wensen zijn en wat bevorderende en belemmerende factoren zijn voor toepassing van SBR;
- een taxatie maken van de opportuniteit van volgende stappen, vanuit de filosofie en de ervaring dat SBR alleen kans van slagen heeft bij een ontvankelijke omgeving.

Deze fase gaat geleidelijk over in de zogenoemde initiatiefase (zie onderstaande tabel Verbredingsaanpak).

Voor domeinen die al bekend zijn met SBR en voor domeinen waarvoor de bovenstaande stappen succesvol zijn doorlopen, volgen we doorgaans de volgende aanpak:

Tabel Verbredingsaanpak

Fase	
Initiatie	Deze fase beoogt laagdrempelig inzichtelijk te maken of een verantwoordingsketen geschikt is voor de toepassing van SBR.
Quick Scan	In deze fase worden de mogelijkheden van SBR op systematische wijze afgezet tegen de inspanningen die nodig zijn om SBR in een keten te implementeren. Hierbij worden drie onderdelen onderscheiden: deskstudy, interviews en workshops. De Quick Scan bevat een advies om al dan niet de volgende stap uit te voeren. Daarbij kan ook een voorstel worden gedaan voor het formuleren van SBR-ambities voor één of meerdere verantwoordingsketens. De domeineigenaar beslist naar aanleiding van de Quick Scan over het al dan niet ingaan van de volgende fase.
Detail-analyse en herontwerp	In deze fase wordt een herontwerp gemaakt van de verantwoordingsketen. Een herontwerp bestaat in ieder geval uit een extensietaxonomie, een procesontwerp, een toepassingsondersteuningsketen en een marktwerkingsplan. Tevens wordt in deze fase een integrale Business case opgesteld, alsmede een (ten opzichte van de Quick Scan) aangescherpt advies. Op basis hiervan wordt besloten over het inrichten van een experimentele omgeving waarin de nieuwe keteninrichting wordt getest.
Experiment	In deze fase doen een aantal koplopers ervaring op met de nieuwe keteninrichting. Het experiment bestaat uit drie onderdelen. Het eerste onderdeel bestaat uit de technische toets van het ontwerp, oftewel de gecontroleerde implementatie van de nieuwe processen, gegevens en techniek in de beperkte en veilige experimenteëromgeving. Het tweede onderdeel bestaat uit de actualisatie van het eerdere (Quick Scan)advies en de business case. Het derde onderdeel bestaat uit de voorbereiding van de opschaling. Op basis van deze elementen wordt besloten over eventuele opschaling en productie.
Opschaling en productie	In deze fase worden de beoogde gebruikers stapsgewijs aangesloten op de nieuwe keten.

Door de Quick Scan krijgen geïnteresseerde partijen een onderbouwd inzicht in het functioneren van de huidige verantwoordingsketen en wat de toepassing van SBR in de verantwoordingsketen betekent. De fase Quick Scan wordt afgesloten met een besluitvormingsmoment voor het al dan niet starten van de fase detailanalyse & herontwerp.

Binnen het SBR-verbredingstraject is het besluitvormingsmoment aan het einde van de detailanalyse & herontwerpfase cruciaal. Er ligt een op papier integraal en implementeerbaar ontwerp, dat voldoet aan de gestelde kaders en eisen. Daarmee zijn de ketenpartijen klaar om het ontwerp te testen. Er is voorzien in een advies. Het advies is onderbouwd met een detailanalyse en een business case. Daarmee is de benodigde informatie voor een gedegen besluitvorming verzameld. Het kenbaar maken van de visie op SBR binnen de verantwoordingsketen komt nu centraal te staan.

De experimentfase is binnen de verbredingsmethodiek cruciaal. De verantwoordende en dienstverlenende partijen die gaan werken volgens SBR in het experiment, zullen in toenemende mate vragen om duidelijkheid over het toekomstige beleid om de te maken investeringen te kunnen verantwoorden. Om verwachtingen goed te managen, dient het uitgangspunt bij aanvang van het experiment te zijn dat als het experiment zonder substantiële problemen verloopt, de toepassing van SBR binnen de verantwoordingsketen de aankomende jaren wordt doorgezet met als doel SBR binnen één tot drie jaar toe te passen conform de ambitie die voor de keten(s) gesteld is.

Door de groei van de toepassing van SBR en de betrokkenheid van het grote aantal partijen is het wenselijk overzicht en regie te houden op de ontwikkelingen van taxonomieën. Zo kunnen aanpassingen van richtlijnen door de RJ gevolgen hebben voor de KvK-taxononomie en afgeleide taxonomieën en daarmee relevant voor verschillende partijen in de keten. Tevens is het van belang te borgen dat de architectuur in samenhang wordt toegepast. Om bestuurlijke regie te voeren op de samenhang van taxonomieontwikkelingen is in 2016 een Taskforce Architectuur in het leven geroepen. Deze Taskforce heeft tot taak met verbetervoorstellen te komen en de hierbij benodigde acties goed te beleggen.

Door de groei van de toepassing van SBR en de introductie van de mogelijkheid om private extensies te gebruiken voor deponering, lijkt het tevens wenselijk een mechanisme te ontwikkelen om taxonomieën te certificeren. Er is een Trusted Taxonomy Centre ontwikkeld en tevens wordt gewerkt aan een framework voor het certificeren van private extensies. Als bouwsteen hiervoor is onderzoek uitgevoerd naar criteria voor het toetsen van taxonomieën. Het onderzoeksrapport wordt in mei 2017 gepubliceerd. Vervolgens zal worden bepaald wat de vervolgstappen zijn om te komen tot het beoogde framework.

Tabel Te realiseren activiteiten

Pilot Certificering Taxonomie (voortouw bij: XBRL-NL)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	XBRL-NL	Software-leveranciers	Intermediairs	Diversen
≥ 2016 -> 2017	Pilot Certificering Taxonomie		X	X	X	Logius i.s.m. taxonomie-beherende partijen
2017	Publicatie onderzoeksrapport toetsingscriteria		X			Universiteit

Tabel Doorlopende activiteiten

Regie op ontwikkeling van taxonomieën (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2015 e.v.	Regie op de ontwikkelingen en samenhang van de diverse taxonomieën		Logius i.s.m. taxonomie-beherende partijen			
2016 e.v.	Regie op samenhang van de architectuur		Logius i.s.m. taxonomie-beherende partijen			

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

6.2 Uitbreidingen van SBR bij partijen die SBR nu al toepassen

Op dit moment onderkennen we de volgende uitvragende partijen die reeds volop deelnemen in de SBR-governance:

- BD;
- KvK;
- CBS;
- MinOCW/DUO;
- vier banken verenigd in het FRC.

6.2.1 Belastingdienst

De Belastingdienstbrede ambitie is om in 2017 alle transacties met, en de informatieverstrekking aan, burgers en bedrijven elektronisch te laten verlopen.¹¹² De BD past SBR nu reeds toe met betrekking tot de volgende domeinen:

- IB¹¹³ / VpB¹¹⁴;
- OB¹¹⁵ / ICP¹¹⁶;
- Loonheffing;
- Toeslagen.

Voor bedrijven wordt het verplichte gebruik van de SBR-standaard geleidelijk uitgebreid naar meer aan te leveren stromen. In de architectuur wordt verankerd dat alle Belastingdienststromen via twee kanalen worden aangeboden: een basisvoorziening via het persoonlijk domein voor ondernemers en een voorziening via het SBR-kanaal voor de fiscaal dienstverleners en ondernemers die gebruik maken van commerciële softwarepakketten.

Op dit moment zijn de volgende berichtsoorten in grootschalige productie:

- Inkomstenbelasting/Vennootschapsbelasting:
 - het verzoek om (een wijziging van) een voorlopige aanslag inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting;
 - de uitstelregeling belastingconsulenten (voor intermediairs);
 - de gegevens van de vooraf ingevulde aangifte (voor intermediairs);
 - de aangifte inkomstenbelasting, de aangifte vennootschapsbelasting en het aanvragen van uitstel voor deze aangiften;
 - Serviceberichten Aanslag (voor intermediairs).
- Omzetbelasting/Intracommunautaire Prestaties:
 - (suppletie)aangifte OB;
 - Serviceberichten Aanslag (voor intermediairs);
 - opgaaf ICP;
 - berichten in het kader van Mini-One-Stop-Shop.
- Loonheffing:
 - aangifte loonheffingen;
 - eerstedagsmelding;
 - verzoek UZGB¹¹⁷.
- Toeslagen:
 - het aanvragen, wijzigen en stoppen van toeslagen (door intermediairs);
 - Serviceberichten Toeslagen (voor intermediairs).

De BD voegt jaarlijks nieuwe berichtsoorten toe. In verband met diverse problemen in het ontwerpproces is in 2014 besloten de berichtsoorten 'Uitstelbericht mededelen', 'Verhuurderheffing' en 'Schenkbelasting' later in productie te nemen. In verband met gebrek aan belangstelling uit de markt is in 2016 besloten de 'Verhuurderheffing' niet in productie te nemen.

¹¹² Uit "Het Middellangetermijnplan Belastingdienst 2014-2017" d.d. 27 november 2013

¹¹³ IB = Inkomstenbelasting

¹¹⁴ VpB = Vennootschapsbelasting

¹¹⁵ OB = Omzetbelasting

¹¹⁶ ICP = Intracommunautaire Prestaties

¹¹⁷ UZGB = Uitsluitend Zakelijk Gebruik Bestelauto

Tabel Gerealiseerde activiteiten**Nieuwe berichtsoorten Belastingdienst (voortouw bij: Belastingdienst)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	BD/Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Belastingplichtige
2014 ✓	Toeslagen		X/-	X	X	
2014 ✓	Verklaring Uitsluitend Zakelijk Gebruik Bestelauto		X/-	X	X	
2014 → 2015 ✓	Suppletieaangifte OB		X/-	X	X	
2014 ✓	Servicebericht Aanslag OB		X/-	X	X	
≥ 2015 ✓	Meldingen Mini-One-Stop-Shop					
2015 ✓	Migranten-formulier IB		X/-	X	X	
2015 ✓	Servicebericht Toeslagen mededelen		X/-	X	X	
2015 ✓	VoorIngevulde Aangifte (VIA) voor becon ¹¹⁸ 's: in productie bij Belastingdienst en Logius		X/X			
2015 ✓	VIA: testen software *		X/X	X		
2015 ✓	VIA: begeleide in productiename		X/X	X	X	
2015 ✓	LH: in productie bij Belastingdienst en Logius		X/X			
2015 ✓	LH: testen software		X/X	X		X
2015 ✓	Uitfaseren Toeslagen via Bapi ¹¹⁹		X/-	X	X	
2015 ✓	Erfbelasting		X/-	X	X	
2016 ✓	Uitfaseren EKA ¹²⁰ OB via Bapi		X/-	X	X	
2015 → 2016	Verhuurderheffing (vervallen)		X/-	X	X	
2015 → 2016 ✓	Servicebericht uitstel IB/VpB		X/-	X	X	
2015 → 2017 ✓	Schenkbelasting		X/-	X	X	
2015-2016 ✓	LH: begeleide in productiename		X/X	X	X	X
2017 ✓	Uitfaseren aangifte LH via Bapi/FOS		X/-	X	X	X
2017 ✓	Uitfaseren aangifte IB/VpB via Bapi voor oude jaren		X/-	X	X	

* parallel aan (en deels volgend op) het ontwikkelproces van de BD, dat resulteert in het in productie nemen van een berichtsoort bij de BD en Logius, doorlopen softwareontwikkelaars een ontwikkel- en testproces van hun private software. Pas na uitlevering van de private software aan intermediairs kan een nieuw berichtsoort daadwerkelijk in productie beproefd worden. Bij nieuwe berichtsoorten met een groot belang organiseert de BD een fase van begeleid in productie nemen.

Tabel Te realiseren activiteiten**Nieuwe berichtsoorten Belastingdienst (voortouw bij: Belastingdienst)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	BD/Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Belastingplichtige
2016 → 2017	Uitfaseren EKA IB/VpB via Bapi voor oude jaren		X/-	X	X	
≥ 2017	Teruggave Dividend Belasting		X	X		X

Voor de interactie met betrokken partijen maakt de BD in aanvulling op de SBR-gremia en -communicatiemiddelen gebruik van eigen overlegvormen en media.

6.2.2 Kamer van Koophandel

De KvK heeft zich tot doel gesteld om de komende jaren haar dienstverlening, waaronder de Handelsregisterprocessen, zoveel mogelijk te digitaliseren. Dit betekent dat ook het deponeringsproces van de jaarrekening volledig wordt gedigitaliseerd. De KvK sluit hiermee aan op het kabinetsbeleid: (uiterlijk) vanaf 2017 hebben bedrijven het recht om hun overheidszaken digitaal af te handelen.

Rechtspersonen in de bedrijfsklasse 'micro' en 'klein' zijn verplicht elektronisch te deponeren: via SBR (met ingang van boekjaar 2016) of met de Online service 'Zelf deponeren jaarrekening'. Het SBR-kanaal is ook opengesteld voor rechtspersonen in de bedrijfsklasse 'middelgroot' en 'groot'. Wel wordt (door overheid en bedrijfsleven) nog geschaafd aan een aantal voorzieningen, zoals preparer extensions en assurance. Daarnaast kunnen deze rechtspersonen nog deponeren op papier via de post. Voor de relevante wetwijziging wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

Op dit moment zijn de volgende berichtsoorten in grootschalige productie beschikbaar via SBR:

- Jaarrekening:
 - jaarrekening voor rechtspersonen in de bedrijfsklasse 'micro', en
 - jaarrekening voor rechtspersonen in de bedrijfsklasse 'klein'.

¹¹⁸ Becon = Belastingconsulenten

¹¹⁹ Bapi = Belastingdienst Advanced Program Integration

¹²⁰ EKA = Elektronische Kopie Aanslag

Tabel Gerealiseerde activiteiten**(uitbreiding) Taxonomie voor jaarverslaggeving (voortouw bij: Logius)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2015 ✓	NT, inclusief entrypoints voor bedrijfstakken		Logius / RJ	X	X	X
2014 → 2015 ✓	Onderzoek naar levering van XBRL-berichten door KvK		X			
≥ 2016 ✓	NT, inclusief entrypoints voor bedrijfsklasse 'micro'		X	X	X	X
2014 → 2016 ✓	Formaliseren rol RJ		MinEZ/RJ/ MinV&J	X	X	
2015, 2016 ✓	Jaarrekening met accountantsverklaring		NBA	X	X	

De KvK voorziet de volgende uitbreidingen:

Tabel Te realiseren activiteiten**Nieuwe berichtsoorten KvK (voortouw bij: KvK)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	KvK/Logius	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2015 → 2017	Jaarrekening met preparer extension		X	X	X	
2015 → 2017	Jaarrekening met accountantsverklaring en preparer extension		X	X	X	

Tabel Te realiseren activiteiten**(uitbreiding) Taxonomie voor jaarverslaggeving (voortouw bij: Logius)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 → 2017	NT, inclusief IFRS entrypoints		Logius	X	X	X
2016 e.v.	Bewaken van voortgang van besluitvorming van Europees formaat		MinEZ			

Voor de interactie met betrokken partijen maakt de KvK, in aanvulling op de SBR-gremia en communicatiemiddelen, gebruik van eigen overlegvormen en media.

6.2.3 Centraal Bureau voor de Statistiek

Centraal Bureau voor de Statistiek is als zelfstandig bestuursorgaan al sinds 2005 betrokken bij het SBR initiatief. Voor S2S communicatie heeft CBS een verplichtstellingsagenda geadopteerd voor drie statistieken. Het is al geruime tijd mogelijk deze statistieken via SBR aan te leveren bij CBS (andere S2S-kanalen zijn er niet voor deze statistieken). In de praktijk wordt hier door ondernemers nog geen gebruik van gemaakt. CBS geeft vanaf 2015 meer ruchtbaarheid aan haar strategie "Meer gemak en nut voor de ondernemer", en gaat vanaf 2016 de inzending van SBR berichten stimuleren door relevante CBS informatie te sturen aan inzenders van SBR berichten. CBS verwacht dat de adoptie van het RGS een faciliterende en stimulerende werking zal hebben. RGS als belangrijke bouwsteen voor CBS-rapportages is nader toegelicht in paragraaf 5.4.

Binnen het statistiek domein wordt het volgende tijdspad voorzien:

Tabel Gerealiseerde activiteiten**Statistiek (voortouw bij: CBS)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	CBS	Software-leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2014 ✓	Initiatie van de portaalpak		X	X	X	X
2014 ✓	SBR verwerkingsstraat		X			
2015 – 2016 ✓	Reductie aantal entrypoints		X	X	X	X
2015 ✓	SBR/RGS voor Omzetstatistiek maand/kwartaal		X	X		
2015	Start uitvoering Pilot SBR/RGS Portaal (vervallen)		X	X	X	X

Tabel Te realiseren activiteiten
Statistiek (voortouw bij: CBS)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	CBS	Software- Leveranciers	Intermediairs	Ondernemers
2015 e.v. → 2016 e.v.	SBR/RGS voor combinatie Omzetstatistiek jaar en Investeringsstatistiek		X	X		
2016 e.v.	Werken aan massa / brede adoptie RGS (PR)		X	X	X	X
2017 e.v. → 2018 e.v.	Verbreding (meer informatie via SBR/RGS voor statistieken, afbouw restuitvraag)		X	X	X	X
≥ 2016 e.v.	CBS informatie aan inzenders van SBR berichten		X	X	X	X

Na besluitvorming op basis van de initiatiefase komen de acties (zoals beschreven in de standaardaanpak in paragraaf 6.1.) eventueel aan de orde.

Naast de bestaande SBR-governance, waar MinEZ het statistiekdomein in het SBR Beraad vertegenwoordigt en waarin CBS zelf participeert in de SBR-Stuurgroep van het Rijk, is op dit moment geen formele additionele governance rondom het statistiekdomein ingesteld.

6.2.4 MinOCW/DUO

Het Ministerie van OCW en de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) zijn in 2015 als partner toegetreden tot de governance van SBR. Het doel van OCW/DUO is om de verantwoording door onderwijsinstellingen aan te laten leveren in XBRL, voorzien van een assuranceverklaring in XBRL van de accountant, getekend met het beroepscertificaat. Daarnaast streeft OCW/DUO naar system-to-system-aanlevering (S2S).

In 2015 is XBRL ingevoerd in de productie bij instellingen voor MBO, HBO- en WO. In 2016 is dit uitgebreid met de sectoren PO en VO. In datzelfde jaar hebben alle onderwijsinstellingen, onderwijsgerelateerde instellingen en WNT-plichtige¹²¹ organisaties in het onderwijs voor het eerst hun gegevens in XBRL aangeleverd, hetgeen dat jaar al resulteerde in 100% aanlevering. In 2017 is de OCW Taxonomie door het Centrum voor Standaarden goedgekeurd en gepubliceerd. Deze versie van de taxonomie omvat de volledige jaarrekening en naast de reeds genoemde instellingen leveren ook organisaties voor cultuur en media in 2017 de WNT-gegevens aan. Tot dusver leveren instellingen aan via het XBRL Onderwijsportaal, dat wel is aangesloten op Digipoort.

In 2017 worden drie pilots uitgevoerd, te weten het aanleveren van de gegevens met een getekende assuranceverklaring, aanlevering via S2S en uitbreiding met het onderdeel bestuursverslag. Het streven is om de pilots allen in 2017 uit te voeren en zo mogelijk in 2018 vervolgstappen te zetten. De opbrengsten komen dan voor het eerst beschikbaar via de OCW Taxonomie v13.0. ook de mogelijkheid tot S2S aanleveren via Digipoort beschikbaar kan worden gesteld. Vanaf Q2 2016 wordt een proef gedaan met een volledige jaarrekening in XBRL en een bijbehorende controleverklaring eveneens in XBRL.

Binnen de onderwijssector is het volgende tijdspad voorzien:

¹²¹ WNT = Wet Normering Topinkomens

Tabel Gerealiseerde activiteiten
Onderwijssector (voortouw bij: DUO¹²²)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinOCW/ DUO	Software- leveranciers	Intermediairs	Onderwijs- instellingen
2014 ✓	Uitvoeren experiment met koplopende partijen: MBO, HBO, WO		X	X		MBO, HBO en WO
2014-2015 ✓	Uitvoeren experiment met koplopende partijen: PO en VO		X	X	X	PO en VO
Q2 2015 ✓	Opschaling & productie MBO		X			MBO
Q2 2015 ✓	Opschaling & productie HBO en WO		X			HBO en WO
Q2 2016 ✓	Opschaling & productie PO en VO		X		X	PO en VO
Q1 2016 ✓	Proef met volledige jaarrekening in XBRL		X		X	Alle sectoren
Q2 2016 ✓	Aanlevering met volledige jaarrekening in XBRL		X		X	Alle sectoren
Q1 2017 ✓	Goedkeuring en publicatie OCW Taxonomie v11.0		X		X	Alle sectoren
Q2 2017 ✓	Aansluiting op Digipoort		X		X	Alle sectoren

Tabel Te realiseren activiteiten
Onderwijssector (voortouw bij: DUO)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinOCW/ DUO	Software- leveranciers	Intermediairs	Onderwijs- instellingen
Q2 2017	Pilot met assuranceverklaring in XBRL		X	X	X	Alle sectoren
Q2 2017	Pilot met S2S-aanlevering in XBRL		X	X	X	Alle sectoren
Q2-Q3 2017	Pilot met bestuursverslag in XBRL		X	X	X	Alle sectoren
Q1 2018	Proef met assuranceverklaring in XBRL		X	X	X	Alle sectoren
Q1 2018	Proef met S2S-aanlevering in XBRL		X	X	X	Alle sectoren
Q2 2017	Proef met bestuursverslag in XBRL		X	X	X	Alle sectoren

6.2.5 Banken

In december 2009 hebben ABN AMRO, Rabobank en ING het FRC opgericht. Deze Coöperatie staat open voor andere banken om het initiatief SBR Banken ook te gaan gebruiken. Onlangs is een pilot gestart met Volksbank (Regiobank) als afnemer en er worden verkennende gesprekken gevoerd met meerdere afnemers.

Het FRC ontwikkelt en beheert de Bankentaxonomie (BT) en de Vastgoedtaxonomie (VT) voor de financiële gegevens en de eigen infrastructuur voor het aanleveren van rapportages, de BIV (Bancaire Infrastructurale Voorziening), een zelf aanleverportaal (SBR Direct) en is verantwoordelijk voor communicatie over SBR banken.

Het FRC beschikt over twee kanalen (tesamen: de BIV) voor de verzending van kredietrapportages:

- een Procesinfrastructuur geschikt voor M2M-verzending vanuit commerciële software van intermediairs;
- SBR Direct geschikt voor gebruik door ondernemers via een webportaal, waarbij de mogelijkheid wordt geboden aan ondernemers om het invoeren en/of importeren van gegevens in de kredietrapportage over te dragen aan een intermediair.

De doelstelling is om de aanlevering van rapportages in het kader van kredietverlening geheel op een querybare digitale standaard te zetten; XBRL.

De voordelen in de keten zijn duidelijk:

- Veel minder data quality issues (ten opzichte van PDF) waardoor de kans op krediet hoger is en de -op risico gebaseerde- prijsstelling uiteindelijk wordt verlaagd.
 - Een snellere beschikbaarheid van krediet, doordat er aanzienlijk procesversnelling kan worden gerealiseerd.
 - Op basis van een betere en bredere dataset kunnen de risicomodellen worden herontwikkeld.
- Dit alles moet leiden tot lastenverlichting voor de ondernemers.

¹²² DUO = Dienst Uitvoering Onderwijs

In de nieuwste bankentaxonomie (BT11) kunnen personenvennootschappen (maatschap, VOF¹²³ of CV¹²⁴), micro-, kleine, middelgrote en grote ondernemingen kredietrapportages insturen op zowel fiscale als op commerciële grondslag.

Daarnaast kunnen de kredietrapportages worden voorzien van een winstbijlage en prognosecijfers. De kredietrapportages worden voorzien van sectorale extensies, waarvan nu de agro-extensie al is opgenomen in iedere rapportagevorm.

Functioneel is met de BT11 het volgende gerealiseerd:

- het rapport voor VpB is opgenomen in de BT;
- voor stichtingen en verenigingen bestaat nu een eigen rapportage.

Met de BT11 is de technische alignment met de NT gerealiseerd zodat de softwareleveranciers makkelijker nieuwe functionaliteit kunnen ontsluiten en geen extra beheerskosten hebben in verband met afwijkende standaarden. Dit betekent dat:

- voor validaties van de rapportages wordt overgegaan van Standard Validation Rules naar de internationaal erkende Formula Linkbase;
- Dimensions worden toegepast voor de opbouw van elementen en het gebruik van tuples wordt beperkt;
- de Table Linkbase wordt gebruikt voor rendering;
- Taxonomy packages zullen worden gebruikt als hulpmiddel voor het ontsluiten van de Bankentaxonomie.

Om de rapportage van de Asset Quality Review aan de ECB te kunnen ondersteunen wordt een report ten behoeve van Vastgoedrapportage ontwikkeld in de Vastgoedtaxonomie (VT11). In de VT12 worden drie extra rapportages ontwikkeld:

- opdracht aan de taxateur;
- huurstromen;
- taxatiegegevens.

Ook volgt een onderzoek naar de wenselijkheid om de Standaard Bank Verklaring (SBV; een verklaring vanuit de banken aan de klant over de uitstaande kredieten) in SBR te ontsluiten.

Het FRC maakt het mogelijk om in 2017 met SBR Assurance een rapportage in te sturen. De BIV zal hiervoor worden aangepast. Onderzocht wordt hoe Preparer extensions op de BT kunnen worden meegeleverd.

De BT wordt jaarlijks aangepast, onder meer als gevolg van aanpassingen in de NT.

De BT12 bestaat op hoofdlijnen uit 3 onderdelen:

- report Groot/Middelgroot wordt gesplitst in twee reports; Groot en Middelgroot;
- toevoegen van de extensie Transport en Opslag;
- separate reports voor Woningbouwcoöperaties (in navolging van KvK).

¹²³ VOF = Vennootschap onder firma

¹²⁴ CV = Commanditaire vennootschap

Voor de langere termijn (2018 – 2020) zijn uitbreidingen mogelijk op het gebied van kredietrapportage(s) voor:

- binnenscheepvaart;
- woningbouwcorporaties;
- zorg- en verpleeginstellingen;
- onderwijsinstellingen;
- industriesectoren (ofwel sectorale extensies);
- ondernemingsplan;
- kredietaanvraag;
- moeder- en dochterondernemingen en overige deelnemingen;
- taxatierapporten van onroerend goed conform NVM105125 model;
- huurcontracten van onroerend goed conform NVB model.

Tabel Gerealiseerde activiteiten

Banken (voortouw bij: FRC)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	FRC	Banken	Software-leveranciers	Intermediairs
2014 ✓	SBR Direct Fase 2B (nieuwe release)		X			
2014 ✓	SBR Direct Fase 2C (nieuwe release)		X			
2014 ✓	Proposities individuele banken (ING)			X		
2015 ✓	BT 2015		X	X	X	X
2015 ✓	SBR Direct Fase 3A (nieuwe release)					
2015 ✓	Proposities individuele banken (Rabobank)			X		
2014 → 2016 ✓	Proposities individuele banken (ABN AMRO)			X		
2015 ✓	Aanpassing koppelvlakken BIV		X		X	
2015 → 2016 ✓	Impactanalyse NBA Assurance		X	X	X	X
2016 ✓	BT 2016.1		X	X	X	X
2016 ✓	BT 2016.2		X	X	X	X
2016 ✓	BT 2016.3		X	X	X	X

Voor 2016 en 2017 staan de volgende wijzigingen, uitbreidingen en acties op het programma (deels onder voorbehoud van goedkeuring door het bestuur van het FRC):

Tabel Te realiseren activiteiten

Banken (voortouw bij: FRC)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	FRC	Banken	Software-leveranciers	Intermediairs
2016 → 2017	Realisatie NBA Assurance		X	X	X	X
2016 e.v. ✓	NT11 (BT 2017) e.v.		X	X	X	X
2016 e.v. ✓	Vastgoedtaxonomie VT11 e.v.		X	X	X	X
2017	Onderzoek Standaard Bank Verklaring		X	X	X	X
2017	Onderzoek Preparer extensions		X	X	X	X
2017	Verdere harmonisering BIV met Digipoort (WUS, TLS)		X	X	X	

SBR norm/standaard per 1-1-2017

Sinds 01/01/2017 is de digitale aanlevering via SBR door alle drie de banken als norm gesteld. Wanneer geen gebruik gemaakt wordt van SBR, wordt € 250,- in rekening gebracht of wordt een korting van € 250,- op de behandelingskosten gegeven. De banken hebben hiertoe een individuele propositie ontwikkeld. In tegenstelling tot de overheid kunnen de banken niet gebruik maken van het instrument van collectieve verplichtstelling van aanlevering van SBR. Zie hiervoor: www.sbrbanken.nl.

Gewijzigde governance

Per 1-4-2016 heeft het FRC een programmadirecteur aangesteld met een dedicated team. De kerntaken van dit kernteam zijn onder andere:

- ontwikkelen en beheren van de BT's;
- in stand houden en uitbreiden (technische) infrastructuur;
- ondersteunen van de markt bij aansluiten op SBR;
- communicatie met overheden en marktpartijen.

¹²⁵ NVM = Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en Vastgoeddeskundigen

Communicatie

Vanuit het communicatieteam wordt voorlichting gegeven aan de banken, intermediairs, ondernemers en softwareleveranciers over SBR Banken.

SBR Banken is continu zichtbaar in de relevante (online) media met redactionele artikelen, advertenties en advertorials. Ook de SBR Banken Update (nieuwsbrief) wordt inmiddels gelezen door ruim 1500 geïnteresseerden. Het aantal volgers op sociale media (Twitter en LinkedIn) is meer dan vervijfvoudigd.

In 2017 wil het FRC twee maal een predicaatuitreiking organiseren, gebaseerd op aangeleverde aantallen kredietrapportages in de productie-omgeving. De eerste predicaatuitreiking wordt gehouden tijdens de Accountancy Expo in juni. Communicatie hierover is gestart. Het SBR Aansluitteam zal ook in 2017 nog actief zijn om de intermediairs te ondersteunen in het aansluiten op SBR Banken.

Marktondersteuning

Eind 2016 heeft het FRC het SBR Aansluitteam in het leven geroepen ten behoeve van Eerste Hulp Bij Aansluiten (EHBA). Dit Aansluitteam ondersteunt de intermediairs ter plekke bij het aansluiten op SBR Banken. Het EHBA-team geeft ook weer terugkoppeling aan de softwareleveranciers om de implementatie van SBR verder te kunnen verbeteren en beter aan te sluiten bij de vraag van de markt.

Het FRC geeft ook gericht voorlichting en ondersteuning aan softwareleveranciers over de implementatie van SBR, de taxonomieën en de aansluiting met de BIV om marktadoptie te vergroten.

6.3 Verbredingsdomeinen in scope in het (semi-)publieke domein

Op dit moment onderkennen we binnen elk van de volgende domeinen één of meerdere uitvragende partijen:

- departementale financiële verantwoording;
- interbestuurlijk informatieverkeer;
- woningcorporaties;
- zorgdomein;
- agrarische sector.

Deze domeinen kenmerken zich veelal door uitwisseling van rapportages over publieke gelden, waarbij SBR met haar aanpak een belangrijke bijdrage kan leveren aan de verantwoording van deze publieke middelen. Door de standaardisatie van gegevens kan daadwerkelijk betekenis worden gegeven aan de uit te wisselen financiële data. Transparantie en vergelijkbaarheid van deze data worden sterk vergroot.

6.3.1 Departementale financiële verantwoording

Vanuit MinFin heeft Logius de opdracht gekregen om de financiële verantwoordingsinformatiestromen vanuit de departementen aan onder meer MinFin, MinBZK, CBS, CPB en de BD te inventariseren, op basis waarvan een Quick Scan wordt uitgevoerd.

Tabel Gerealiseerde activiteiten

Departementale financiële verantwoording (voortouw bij: MinFin)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinBZK	Software	Intermediairs	Mede overheden
2015 ✓	Uitvoeren van Interesfefase		X	X		X
2015 → 2016 ✓	Uitvoeren Quick Scan		X	X		X

Binnen MinFin wordt het volgende tijdspad voorzien:

Tabel Te realiseren activiteiten

Departementale financiële verantwoording (voortouw bij MinFin)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinFin/ Logius	Software	Intermediairs	Departement en
2016 → 2017	Uitvoeren mapping NT-RBV ¹²⁶		X	X		
2017	Uitvoeren Detailanalyse		X	X		X

6.3.2 Interbestuurlijk informatieverkeer

MinBZK is het verantwoordelijke departement voor dit domein. Dit domein is door de gelaagdheid bestuurlijk complex. Daarnaast is dit door de voorgenomen decentralisatie van taken een domein in transitie.

In 2014/2015 is de Quick Scan met succes doorlopen voor de IV3-keten onder opdrachtgeverschap van MinBZK. In deze scan lag de nadruk op informatiestroom richting het CBS, de zogenoemde IV3¹²⁷-stroom. IV3 is gebaseerd op de begroting en jaarstukken van de decentrale overheden. Belangrijke ketenpartners zijn accountants en softwareleveranciers. Daarnaast zijn het IPO¹²⁸ en de VNG¹²⁹ ook relevante partijen binnen dit domein.

Geïdentificeerde kansen die met name van belang zijn: het verbeteren van informatiekwaliteit (in relatie met het advies Depla), het vergroten van gebruikersvriendelijkheid bij de aanlevering en het bereiken van synergie met de VpB-aangifte per 2017. Immers, decentrale overheden worden Vpb-plichtig per belastingjaar 2016. Op basis van de geïdentificeerde kansen en de getoonde interesse van ketenpartijen is er een akkoord gegeven voor de detailanalyse. De detailanalyse is, in samenwerking met de ketenpartijen en belangenbehartigers, uitgevoerd en begin 2017 opgeleverd aan BZK. De opdrachtgever heeft intern geadviseerd vooralsnog niet over te gaan tot een pilot en het project tijdelijk on hold te zetten.

Tabel Gerealiseerde activiteiten

Interbestuurlijk informatieverkeer (voortouw bij: MinBZK)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinBZK	Software	Intermediairs	Mede overheden
2014 ✓	Uitvoeren van Quick Scan		X	X	X	X
2015 - 2017 ✓	Uitvoeren van Detailanalyse		X	X		X

6.3.3 Woningcorporaties

In februari 2016 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in samenwerking met Logius het startsein gegeven voor een SBR-pilot. De pilot had tot doel om in een afgebakende en gecontroleerde omgeving ervaring op te doen met geautomatiseerde gegevensuitwisseling met SBR. Gedurende de pilotperiode werden woningcorporaties, in samenwerking met hun softwareleveranciers en accountants, in de gelegenheid gesteld om een jaarrekening voorzien van een elektronisch ondertekende verklaring van de accountant in XBRL aan te leveren via SBR aan de toezichthouder Autoriteit woningcorporaties via CorpoData. Minister Blok heeft in zijn toespraak tijdens de afsluitende bijeenkomst in augustus 2016, aangegeven graag verder te willen met de implementatie van SBR in het corporatiedomein. Met als einddoel om de volledige financiële verantwoording gericht aan de Autoriteit woningcorporaties uit te wisselen met SBR¹³⁰. De deelgenomen pilotpartijen onderkennen het belang en de toegevoegde waarde van de invoering van SBR ten behoeve van de gegevensuitwisseling. Hiertoe zal in de komende jaren een gefaseerde implementatie van SBR plaats vinden. Als eerste stap neemt de Autoriteit woningcorporaties het opdrachtgeverschap van het ministerie van BZK over en wil zij

¹²⁶ RBV = Rijksbegrotingsvoorschriften

¹²⁷ IV3 = Informatie Voor Derden

¹²⁸ IPO = Inter Provinciaal Overleg

¹²⁹ VNG = Vereniging Nederlandse Gemeenten

¹³⁰ Het gaat hier om het jaarverslag met jaarrekening en controleverklaring en de verantwoordingsrapportages dVi met bestuursverklaring en dPi.

vervolg gegeven aan het SBR traject binnen het domein van de woningcorporaties. Daarvoor heeft de Autoriteit woningcorporaties aan Logius gevraagd om uitvoering te geven aan een de vervolgfase waarbij de laatste fase uit de verbredingsmethodiek, de opschalingsfase naar productie zal plaats vinden.

Tabel Gerealiseerde activiteiten
Woningcorporaties (voortouw bij: MinBZK)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinBZK	Software	Intermediairs	Woningcorporaties
2014 ✓	Uitvoeren van detailanalyse & herontwerp		X	X	X	X
2015 ✓	Voorbereiding pilot		X	X	X	X
2016 ✓	Uitvoering pilot		X	X	X	X

Bij de woningcorporaties wordt het volgende tijdspad voorzien:

Tabel Te realiseren activiteiten
Woningcorporaties (voortouw bij: MinBZK)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Min.BZK	Autoriteit woningcorporaties	Software	Intermediairs	Woningcorporaties
2017	Realiseren opschaling naar productiewaardige keten		X	X	X	X	X

6.3.4 Zorgdomein

Binnen het zorgdomein is op verzoek van het departement van VWS vanuit SBR in de zomer van 2013 een Quick Scan verricht. Het gaat hierbij om:

- Jeugdzorg: Diverse zorg- en hulpverleningsinstanties bieden zorg voor jeugd aan. Jeugdzorg valt onder de verantwoordelijkheid van meerdere overheden. Er liggen kansen om SBR toe te passen ten behoeve van de benodigde verantwoordingsinformatiestromen tussen de verschillende betrokken partijen.
- AWBZ¹³¹: De AWBZ betaalt de langdurige zorg voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten. Er liggen kansen om SBR toe te passen ten behoeve van de benodigde verantwoordingsinformatiestromen tussen de verschillende betrokken partijen.
- Private zorgketens (zorgverzekeraars): Zorginstellingen en zorgverzekeraars.

Op basis van de uitgevoerde Quick Scan heeft er een nader verdiepingsonderzoek plaatsgevonden. Daarbij is in samenwerking met een UMC¹³² de informatieketens in scope van de UMC's in verder detail in kaart gebracht. Ook zijn er relaties gelegd met diverse standaardisatieplatformen. Over het initiatief om een Quick Scan uit te voeren met een subgroep van partijen in het zorgdomein is daarom nog niet besloten. Besloten is om vervolgstappen ten aanzien van een detailanalyse te zetten met het Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording voor de Jeugd-, Zorg-, en Veilig Thuis instellingen.

Op dit moment is nog geen formele governance rondom het zorgdomein ingesteld.

Tabel Gerealiseerde activiteiten
Zorgdomein (voortouw bij: MinVWS)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinVWS	Software	Intermediairs	Zorgpartijen
2013 ✓	Uitvoeren van Quick Scan		X	X	X	X

¹³¹ AWBZ = Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

¹³² UMC = Universitair Medisch Centrum

Tabel Te realiseren activiteiten**Departementale financiële verantwoording (voortouw bij MinFin)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinVWS/ Logius	Software	Intermediairs	Zorgpartijen
2016 → 2017	Uitvoeren Detailanalyse JMV ¹³³ -keten		X	X		
2017	Voorbereiden Pilot JMV-keten		X	X	X	X
2018	Uitvoeren Pilot JMV-keten		X	X	X	X

6.3.5 *Rijksdienst voor ondernemend Nederland – LEI - CBS*

De agrarische sector is omvangrijk en divers. Zaken als akkerbouw, tuinbouw, zuivel en vlees vallen eronder. In deze verschillende deeldomeinen vindt er in het kader van de beleidsvorming, de uitvoering (subsidieverstrekking) en het toezicht veel informatie-uitwisseling plaats. Een voorbeeld is de jaarlijkse uitvraag door het voormalige Dienst Regelingen (per 1 januari 2014 RVO) die bekend staat als de mei-telling. Hierin worden zowel financiële als niet financiële gegevens uitgevraagd. Ook het LEI en CBS zijn partijen die statistische informatie over dit domein opvragen. Binnen het publieke deel van dit domein zijn veel informatieketens die als keten baat kunnen hebben bij SBR.

Dit domein bevindt zich in de eerste fase: initiatie.

De belangrijke ketenpartners zijn accountants (met name VLB¹³⁴-kantoren) en softwareleveranciers.

Tabel Gerealiseerde activiteiten**Rijksdienst voor Ondernemend Nederland – LEI – CBS (voortouw bij: MinEZ)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinEZ	Software	Intermediairs	Entiteiten agrarische sector
2014 ✓	Initiatie		X	(x)	(x)	(x)

Na besluitvorming op basis van de initiatiefase, komen de acties (zoals beschreven in de standaardaanpak in paragraaf 6.1.) eventueel aan de orde.

De introductie van een generiek invoerportaal binnen dit domein zou samen met onder andere het LEI nader kunnen worden onderzocht. Dit vormt een noodzakelijke tussenstap om te komen tot de uiteindelijke S2S-aanleveringen.

Tabel Te realiseren activiteiten**Rijksdienst voor Ondernemend Nederland – LEI – CBS (voortouw bij: MinEZ)**

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	MinEZ	Software	Intermediairs	Entiteiten agrarische sector
2016-2017	Verkennde gesprekken voor start introductie generiek invoerportaal		X	(x)	(x)	(x)

Naast de bestaande SBR-governance, waar MinEZ het domein vertegenwoordigt, is op dit moment geen formele additionele governance rondom het agrodomein ingesteld.

6.4 Verbredingsdomeinen in scope in het private domein

Op dit moment onderkennen we de volgende sectoren/domeinen:

- Vleesketen;
- Horeca;
- Benchmarking;
- Fink.

¹³³ JMV = Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording

¹³⁴ VLB = Vereniging van Accountants- en Belastingadviesbureaus

6.4.1 *Vleesketen*

Als antwoord op de problemen in de vleesketen is er een kwaliteitssysteem in ontwikkeling dat volledig gebruik maakt van SBR voor de hoogfrequente informatie-uitwisseling tussen de aangesloten bedrijven en het kwaliteitssysteem. Het kwaliteitssysteem bouwt hierbij voort op een succesvolle implementatie van SBR voor op continuous control gebaseerd toezicht bij verschillende slachterijen.

Bedrijven uit de supply chain – in de eerste plaats slachterijen – die deelnemen aan het kwaliteitssysteem, passen bovenwettelijke normen toe in hun kwaliteitsbeheersing en toetsen hoogfrequent de outcome van hun proces. Procesresultaten alsmede controleresultaten worden vastgelegd in bedrijfseigen informatiesystemen. Gegevens over diertransporten, input, output, afval, resultaten van monsters etc. worden met behulp van SBR dagelijks hoogfrequent en near real time aangeleverd aan het onafhankelijke kwaliteitssysteem. Op basis van (keten)verbandcontroles, trendanalyses en benchmarks wordt de betrouwbaarheid van de gegevens binnen het kwaliteitssysteem geautomatiseerd getoetst. Vervolgens worden vooraf vastgestelde analysemethoden gebruikt om de performance van de bedrijven langs een set (KPI's¹³⁵) zichtbaar te maken. Geautoriseerde stakeholders – waaronder publieke en private toezichthouders en partners in de supply chain - kunnen dagelijks de performanceontwikkeling van de aangesloten bedrijven zien.

Wanneer de outcome van een slachterij op een aspect niet voldoet aan de door het kwaliteitssysteem gestelde bovenwettelijke normen, start de slachterij een oorzakenanalyse. Het resultaat van deze analyse en de voorgenomen maatregelen worden beschikbaar gemaakt voor de relevante en geautoriseerde stakeholders. Hierbij geeft de slachterij tevens aan op welk moment de outcome weer voldoet aan de door het kwaliteitssysteem gestelde eisen. Zo kunnen de stakeholders vaststellen dat het kwaliteitssysteem van het betreffende bedrijf adequaat functioneert. Reality checks aan aanvullende audits van diverse toezichthouders borgen de betrouwbaarheid van het gehele kwaliteitssysteem.

De afgelopen jaren heeft de sector, ondersteund door SBR ervaringsdeskundigen, geïnvesteerd in de technologie die nodig is om externe monitoring op basis van een set KPIs mogelijk te maken. Hierbij is nauwe afstemming geweest met de NVWA¹³⁶. Voor de informatie-uitwisseling is vanaf het begin volledig aangesloten bij SBR. Dit betekent onder andere dat er gebruik wordt gemaakt van een NTA compliant XBRL taxonomie. Voor de uitwisseling van informatie worden de koppelvlakken van Digikoppeling/SBR gebruikt. Authenticatie en autorisatie gebeurt met behulp van digitale certificaten (technisch compliant aan PKIoverheid).

De komende jaren zal het initiatief zich langs de volgende lijnen ontwikkelen:

- Formele accreditatie van het kwaliteitssysteem.
- Een bredere toepassing binnen de slachterijenschakel.
- Verbreden van de toepassing naar meerdere schakels van de ketens.
- Geaccepteerd krijgen van het systeem bij meerdere stakeholders (publieke en private toezichthouders) en het hierbij stimuleren van de ontwikkeling van nieuwe toezichtssystemen.

De vleesketen maakt geen onderdeel uit van de SBR-governance.

6.4.2 *Horeca*

Het bedrijfschap Horeca en Catering heeft enige jaren geleden het initiatief genomen voor de ontwikkeling van een taxonomie voor de horeca. Gelet op de opheffing van het bedrijfschap met ingang van 1 januari 2015 is per die datum de horecataxonomie en andere hieraan verwante initiatieven, zoals het Uniform rekeningschema, overgedragen aan KHN¹³⁷. De ontwikkelde horecataxonomie sluit aan op de Nederlandse taxonomie en bestaat uit twee onderdelen, één onderdeel dat betrekking heeft op de gegevens ten behoeve van opname in het HRT-REG¹³⁸ en één

¹³⁵ KPI's = Kritische Performance Indicatoren

¹³⁶ NVWA = Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

¹³⁷ KHN = Koninklijke Horeca Nederland

¹³⁸ HRT-REG = horecabedrijvenregister

onderdeel dat betrekking heeft op financiële aspecten (HRT-FIN). Het horecabedrijvenregister van het bedrijfschap is per 1 januari 2015 overgedragen aan een private organisatie, te weten HorecaDNA. KHN en HorecaDNA overwegen om de verdere ontwikkeling en verankering van de horecataxonomie in handen te leggen van een onafhankelijke Stichting. In 2017 zal hierover een definitief besluit worden genomen.

Bij het op vrijwillige basis uitwisselen van informatie wordt gebruik gemaakt van XBRL. Het draait hierbij onder meer om basisgegevens van de horecaonderneming voor de opname in het register en om financiële gegevens op het niveau van grootboekrekeningen voor het uitvoeren van bedrijfsvergelijkingen. In deze private keten vervult HorecaDNA thans de rol van uitvragende partij en de horeca ondernemingen of door hen gemachtigde partijen die van aanleverende partij. Een belangrijk onderdeel van de inrichting van de keten is de aanwezigheid van system-to-system uitwisseling.

Benchmarken kan in het bedrijfsleven plaatsvinden op drie niveau's, op rapportageniveau (belastingaangiften, jaarrekeningen), op administratieniveau (bedrijfsadministratie) en transactieniveau (onder andere kassasytemen). Concreet staat voor 2017/2018 het benchmarken op basis van online administratie en kassagegegevens gepland. Uiterlijk in de tweede helft van 2017 zal er een mapping worden gerealiseerd tussen het URS¹³⁹ van de horeca en het RGS. Op deze manier zal het mogelijk zijn om het URS als onderdeel van het RGS op te nemen in de software van belangrijke boekhoudpakketten. Binnen de kring van KHN leden, worden horecabedrijven benaderd om aan deze benchmark mogelijkheid mee te gaan doen. De pilot zal in de loop van 2017 worden gestart en in 2018 worden geevalueerd. Bij een succesvolle uitrol hiervan kan in 2019/2020 opgeschaald worden naar een benchmark over meer bedrijfsprocessen, zoals overige omzet, kosten inkoop en kosten personeel.

6.4.3

Benchmarking

Standard Business Reporting biedt accountants en andere intermediaire dienstverleners, maar ook brancheorganisaties, de mogelijkheid om het bedrijfsleven (en in het bijzonder waarschijnlijk het MKB-NL) frequenter en meer te bedienen met benchmarkinformatie. Dit blijkt onder andere uit onderzoek¹⁴⁰ van de HvA¹⁴¹.

Ruim 90% van de Nederlandse brancheorganisaties doet aan benchmarking om de bedrijfsvoering van de aangesloten mkb'ers te verbeteren. 80% zou frequenter willen benchmarken, maar het opvragen en vergelijken van de financiële gegevens kost veel tijd. Wanneer SBR de nieuwe standaard wordt voor het digitaal aanleveren van onder andere jaarrekeningen, kredietaanvragen en belastingaangiften, biedt dat tegelijkertijd een prima handvat om frequenter en meer te benchmarken.

Een benchmark is nu vaak een omslachtig proces: ondernemers vullen een spreadsheet in en hun brancheorganisatie verwerkt dit handmatig in een database. Met SBR kunnen de gegevens van circa 1 miljoen bedrijven in Nederland snel en gemakkelijk worden verzameld. Circa 95% van de gegevensinhoud van de huidige SBR-berichten naar banken, de KvK en de BD komt overeen met de benchmarkbehoefte van brancheorganisaties op basis van financiële kengetallen. Benchmarking via SBR-berichten is op korte termijn te realiseren door brancheorganisaties en accountants indien zij zich beperken tot de (fiscale) jaarrekening. Met behulp van innovatieve vormen als handige App's (zoals eerdergetoond door de HvA) kunnen degelijke analyses heel laagdrempelig beschikbaar komen voor ondernemers.

¹³⁹ URS = uniform rekening schema

¹⁴⁰ Het Centre for Applied Research on Economics & Management (CAREM) en het expertise-centrum Instant Reporting van de Hogeschool van Amsterdam onderzochten de potentie van benchmarking via SBR, in samenwerking met de brancheorganisaties UNETO-VNI, BOVAG, KVGGO en Koninklijke Horeca Nederland/Bedrijfschap Horeca en Catering. Op donderdag 15 mei presenteerde de Hogeschool van Amsterdam de onderzoeksresultaten tijdens het seminar 'Benchmarking met SBR voor het MKB'.

¹⁴¹ HvA = Hogeschool van Amsterdam

De overgrote meerderheid van de brancheorganisaties en accountants staat positief tegenover benchmarking via SBR. Het draagvlak is groot voor benchmarking via SBR-berichten bij 85% van de brancheorganisaties. Garantie van de anonimiteit van de deelnemende bedrijven en de veiligheid van de benchmarkgegevens zijn volgens accountants en brancheorganisaties wel belangrijke voorwaarden om toestemming van MKB-ondernemers te krijgen voor het gebruik van hun SBR-berichten.

6.4.4

Fink

Fink (voorheen: Financiering MKB – SBR +) is een project van MinEZ om ondernemers te helpen met het makkelijker en sneller verkrijgen van financiering. De marktwerking van de financieringsmarkt kan worden verbeterd door de kwaliteit van de beschikbare informatie over de financierbaarheid van de MKB-bedrijven te verbeteren, te standaardiseren en te ontsluiten. Daarnaast maakt Fink het makkelijker voor een financier om de financieringsaanvraag te beoordelen. Eén van de constatering in onderzoek van McKinsey is dat vooral het kleinbedrijf er veel baat bij heeft dat financiële informatie t.b.v. de financieringsaanvraag verbeterd en ontsloten wordt. In het onderzoek wordt als mogelijke oplossingsrichting "Betere kwantitatieve informatie over het kleinbedrijf" genoemd. Dit is wat het MinEZ wil bereiken met Fink, dat in de zomer van 2014 is aangekondigd in het Aanvullend Actieplan MKB-financiering.

Logius is eind 2014 gevraagd een Quick Scan uit te voeren naar de mogelijkheid om de informatieuitwisseling tussen MKB-ondernemer en financier via SBR te laten verlopen. Aan de hand van de resultaten van de Quick Scan en op grond van stakeholderconsultatie heeft MinEZ besloten de detailanalysefase te starten. Gedurende de detailanalyse wordt onderzocht welke gegevens ten behoeve van een financieringsaanvraag door de ondernemer kunnen worden ontsloten met behulp van SBR. Tevens wordt aansluitondersteuning en procesbegeleiding met de verschillende ketenpartijen onderzocht. De pilot richt zich op de verkenningsfase van een financieringsaanvraag. Een MKB-ondernemer of zijn intermediair kan met behulp van SBR verkennen bij welke financier hij mogelijk terecht kan voor financiering.

De daadwerkelijke uitwisseling van informatie via SBR is gestart. De aanvragen voor Fink kunnen worden gedaan via een online portaal of S2S. Ook is de website (www.financieringslink.nl) live. Fink richt zich, in eerste instantie, op de verkenningsfase, maar zal mogelijk ook uitbreiden naar de specificatie en monitoringsfase van een financieringsaanvraag. De pilot kent twee sporen; naast de test van de ontwikkelde systematiek wordt gezien of (en zo ja, welke) structurele voorzieningen in de toekomst nodig zijn, gelet op de ontwikkelingen in de markt. Medio 2016 heeft een consultatie plaatsgevonden over hoe de transparantie en daarmee de werking van de MKB-financieringsmarkt kan worden versterkt. Op 6 december 2016 heeft minister Kamp (Economische Zaken) de Tweede Kamer geïnformeerd over het vervolg van de pilot Fink en een roadmap geschetst voor het vervolg. In een Roadmap zijn drie actielijnen uitgezet:

1. Actielijn 1: Open Fink-standaard voor intake

Het mkb dient op laagdrempelige wijze toegang te hebben tot financiers en vice versa. Met de Fink-standaard kunnen ondernemingen (online) met een beperkte set van gegevens contact maken met verschillende financiers en een eerste inzicht krijgen in hun mogelijkheden. Het is aan de markt de standaard toe te passen. Als de Fink-standaard in de praktijk onvoldoende door de markt wordt gebruikt, kan alsnog worden overwogen het berichtenverkeer via een door de overheid ondersteund Fink-portaal te organiseren.

2. Actielijn 2: Fink-register van platforms en financiers

Voor een goede werking van de mkb-financieringsmarkt is het belangrijk dat bedrijven vertrouwen hebben in financiers. Om "Fink-financier" te worden, dient een financier te voldoen aan een aantal basisvoorwaarden. Het gaat hier niet alleen om de bereidheid om binnen afzienbare tijd te reageren op de intake, maar bijvoorbeeld ook om transparantie over gehanteerde tarieven.

3. Actielijn 3: Evaluatie en inventarisatie van mogelijke maatregelen

Er bestaat geen "silver bullet" voor de mkb-financieringsmarkt. Er zijn verschillende maatregelen denkbaar. De komende tijd volgen we de werking van de Fink-standaard en de mate waarin deze wordt gebruikt. Daarnaast worden door MinEZ, in aansluiting op de Europese inventarisatie in het kader van de Kapitaalmarktunie, mogelijke aanvullende acties gezien. De uitwerking daarvan is mede afhankelijk van de mate waarin de Fink-standaard door de markt wordt opgepakt.

Vervolg

De actielijnen worden momenteel uitgewerkt. De Fink-standaard sluit zoveel mogelijk aan bij de – governance van – SBR en SBR-gremia. Ook wordt de samenwerking met de markt gezocht. Medio 2017 zal de voortgang gerapporteerd worden aan de Tweede Kamer.

Tabel Gerealiseerde activiteiten
Financiering MKB (voortouw bij: MinEZ)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Uitvragende partijen	Software-leveranciers	Ondernemers
2015 ✓	Uitvoeren Quick scan		Logius	(x)		
2015 ✓	Consultatie onder stakeholders		MinEZ	X	X	X
2015 ✓	Kick off bijeenkomst pilotdeelnemers		MinEZ/Logius	X	X	X
2015 ✓	Daadwerkelijke uitwisseling		MinEZ/Logius	X	X	X
2015-2016 ✓	Uitvoeren pilot		MinEZ/Logius	X	X	X
2015-2016 (vervallen)	Mogelijk uitbreiden naar specificatie en monitoringsfase van financieringsaanvraag		MinEZ/Logius	X	(x)	(x)

7 Kennis ontwikkelen en verspreiden

De SBR-partners willen een gewaardeerde partner zijn voor het werkveld waar het gaat over het ontwikkelen en verspreiden van kennis. De drijvende kracht voor de kennisontwikkeling zijn de (middellange termijn) vraagstukken in het werkveld, maar zeer zeker ook het uitdragen van de opgedane kennis over het herinrichten van ketens en de bijbehorende informatie- en verantwoordingsstromen.

De kennis die is opgedaan binnen het SBR programma beslaat een groot aantal onderdelen. Zo is er kennis en ervaring opgedaan met de invoering van het SBR concept in het fiscale verantwoordingsdomein en is er kennis opgedaan over technische standaarden zoals XBRL.

De SBR-partners vervullen verschillende activiteiten met betrekking tot het ontwikkelen, borgen en verspreiden van kennis in relatie tot SBR:

Kennisontwikkeling

- De ontwikkeling van kennis over SBR is een expliciet onderdeel van alle SBR-projecten.

Kennisborging

- In de BoK¹⁴² is structureel informatie samengebracht.
- Diverse partijen werken samen met de HvA die SBR in haar opleiding heeft verankerd.
- Het boek 'De Keten Uitgedaagd', waarvan ook een Engelstalige versie is verschenen, is een voorbeeld van een meer projectmatige borging.

Kennisverspreiding

- Met de SBR-website en de daaraan gekoppelde diverse communicatiemiddelen wordt nieuws en informatie verspreid.
- De websites van deelnemers in de SBR Governance vervullen een structurele rol.
- De Collegetour, aan de TU Delft¹⁴³, was een goede gelegenheid om efficiënt kennis te nemen van het boek "De Keten Uitgedaagd".

Diverse deskundigen op het gebied van SBR/XBRL leveren reeds bijdragen aan kennisoverdracht:

- seminars ten behoeve van algemene kennisoverdracht en visievorming;
- workshops ter ondersteuning van het ontwerp van de (governance op) nieuwe ketens;
- workshops ter ondersteuning van de implementatie in (delen van) een keten.

Om de behoeften voor Kennis te signaleren en om effectief te kunnen wordt aangesloten bij de expertgroep Marketing, Communicatie & Kennis, waarin zowel publieke als private partijen vertegenwoordigd zijn en bij de werkgroep Marketing & Communicatie, waarin alleen publieke partijen vertegenwoordigd zijn.

Teneinde de geborgde kennis actueel te houden en te verspreiden is een aantal activiteiten nodig:

Tabel Gerealiseerde activiteiten

Kennisontwikkeling (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Inter-mediairs	Kennis- en onderwijs-instellingen
2014 e.v. ✓	Actualisering boek "De keten uitgedaagd"	Logius				
2014 e.v. ✓	Ondersteuning kennisontwikkeling met BoK	Logius		X	X	X
2015 ✓	Uitbrengen Engelstalige versie van het boek "De keten uitgedaagd" ("Challenging the chain")	Logius				
2015 ✓	Doorontwikkeling collegetour	Logius				

¹⁴² BoK = Body of Knowledge

¹⁴³ TU Delft = Technische Universiteit Delft

Tabel Doorlopende activiteiten
Kennisontwikkeling (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software- leveranciers	Inter- mediairs	Kennis- en onderwijs- instellingen
2014 e.v.	Theorievorming rondom SBR		Logius			X
2014 e.v.	Intensieve kennisoverdracht over SBR		Logius	X	X	HvA, TU Delft

8 Communicatie

De Roadmap zet de actielijnen uit voor verdieping en verbreding van SBR op weg naar 2020. Hier hoort een pakkende boodschap bij die de komende jaren het verhaal van SBR gaat vertellen.

Op weg naar 2020 komen er nieuwe rapportagestromen bij, er zullen nieuwe partijen bij de doelgroepen komen, verbredingspartijen zullen partners in SBR worden en internationaal wordt samenwerking opgezocht. De ingezette verbredingsaanpak wordt ondersteund door een aangepaste positionering, waarbij voor nieuwe sectoren SBR wordt geplaatst in een groter geheel (ingrediënt branding), waarbij SBR vanuit communicatie-oogpunt zelf minder belangrijk wordt en het doel van het gebruik van SBR meer op de voorgrond wordt gezet. De vastgestelde overkoepelende boodschap voor de uitleg van SBR zelf kan in veel gevallen hetzelfde blijven: "SBR is de nationale standaard voor digitale uitwisseling van alle bedrijfsmatige rapportages".

Communicatie moet daarnaast afgestemd zijn op specifieke ontwikkelingen rondom verdieping, verbreding of op het internationale vlak. Hierbij wordt rekening gehouden met de nieuwe positionering en communicatiestrategie.

In de communicatiestrategie worden de uitgangspunten gedefinieerd die gelden voor het bepalen van doelgroepen, vertellers, methoden, middelen en afstemming. Een vergevorderde aanzet is tevens opgenomen in bijlage 4. Een belangrijk uitgangspunt is dat iedere communicatie-uiting ten aanzien van SBR zal worden getoetst aan de overkoepelende boodschap.

Ook met betrekking tot de Roadmap zelf zal communicatie plaatsvinden. De Roadmap zal worden gepubliceerd op de website SBR-NL.nl en door diverse partijen via hun eigen media uitgedragen worden. Hiertoe wordt een compacte boodschap per doelgroep vervaardigd.

Tabel Gerealiseerde activiteiten
Communicatie (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties *
2014 ✓	Vervaardigen compacte boodschap over de Roadmap.		Logius i.s.m. expertgroep Marcom			
2014 ✓	Publiceren Roadmap		Logius i.s.m. expertgroep Marcom	X	X	(x)
2015 ✓	Vervaardigen compacte boodschap over de eerste herijkte Roadmap.		Logius i.s.m. expertgroep Marcom			
2015 ✓	Publiceren eerste herijkte Roadmap		Logius i.s.m. expertgroep Marcom	X	X	(x)
2016 ✓	Publiceren tweede herijkte Roadmap		Logius i.s.m. expertgroep Marcom	X	X	(x)

* Organisaties zijn de partijen over wie rapportages ingestuurd worden.

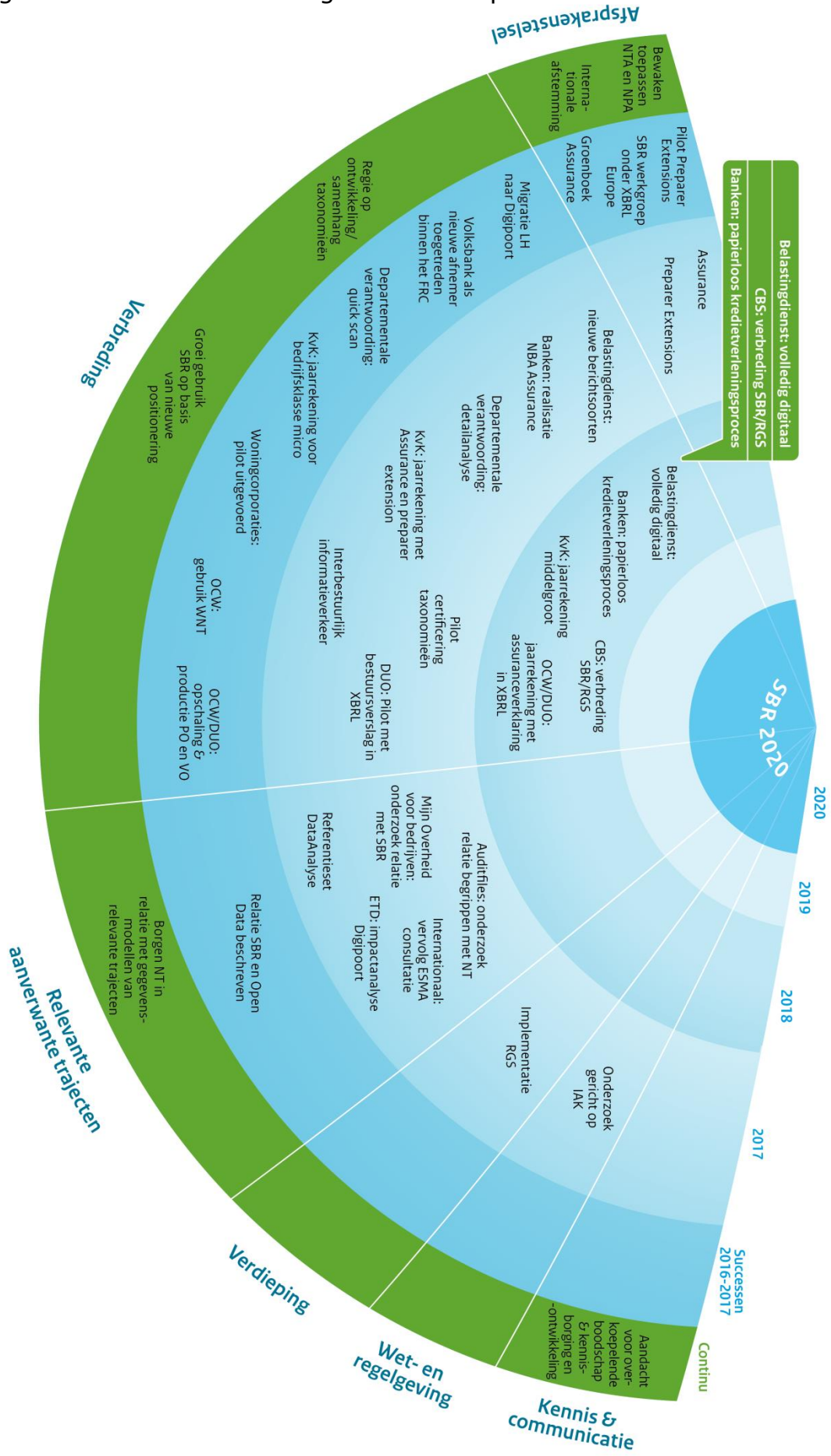
Tabel Te realiseren activiteiten
Communicatie (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
≥ 2017	Vervaardigen compacte boodschap over derde herijkte Roadmap		Logius i.s.m. expertgroep Marcom			
≥ 2017	Publiceren derde herijkte Roadmap		Logius i.s.m. expertgroep Marcom	X	X	(x)

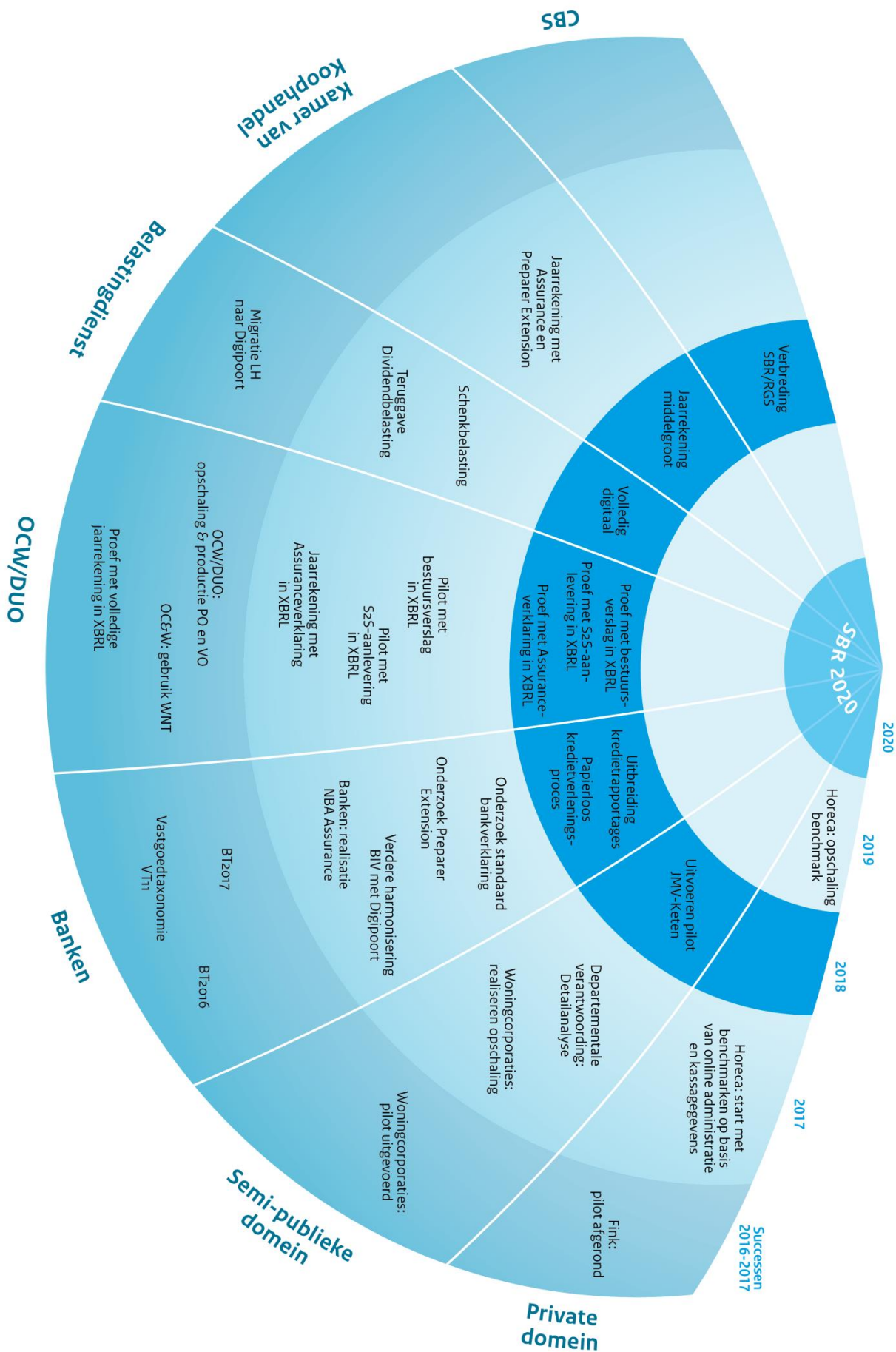
Tabel Doorlopende activiteiten
Communicatie (voortouw bij: Logius)

Jaar	Actie ↓	Actiehouder →	Diversen	Software-leveranciers	Intermediairs	Organisaties
2014 e.v.	Up-to-date houden van overkoepelende boodschap en communicatiestrategie		Logius i.s.m. MinEZ en uitvragende partijen	X	X	X
2014 e.v.	Borgen van de individuele communicatietrajecten binnen de generieke boodschap		Logius i.s.m. expertgroep Marcom			

Bijlage 1: Plaat met betrekking tot Roadmap 2020

Bijlage 2: Plaat met betrekking tot Verbreding

Bijlage 3: Communicatie

Communicatiedoelstelling en strategie

Deze bijlage beschrijft de communicatiestrategie voor alle communicatieactiviteiten met betrekking tot SBR. Communicatie kan betrekking hebben op bijvoorbeeld SBR in algemene zin, verbreding, internationaal en op verdieping.

De SBR-strategie bestaat uit:

- de overkoepelende SBR-boodschap: hieraan moeten alle SBR-gerelateerde communicatie-uitingen worden getoetst;
- de verschillende doelgroepen die we onderkennen;
- de verschillende partijen vanuit de governance die communiceren over SBR, de "vertellers";
- de verschillende middelen die deze partijen ter beschikking hebben;
- op welke manier afstemming wordt georganiseerd tussen de verschillende partijen en over de verschillende communicatieacties.

Om de geschikte communicatiemiddelen in te zetten is het nodig om doelstellingen te definiëren waarom we communiceren en deze verder uit te werken o.a. door de verschillende doelgroepen verder te differentiëren, te bepalen hoe groot deze doelgroepen zijn, wat hun bekendheid met SBR is, of er verschillende subdoelstellingen zijn per doelgroep, in welk tijdsbestek deze moeten worden bereikt en een communicatiestrategie te bepalen.

De individuele communicatietrajecten voor bijvoorbeeld de verbreding, verdieping en internationaal zijn (voor zover nu bekend) in het betreffende hoofdstuk verder uitgewerkt. De communicatie wordt ook vanuit deze genoemde trajecten opgepakt.

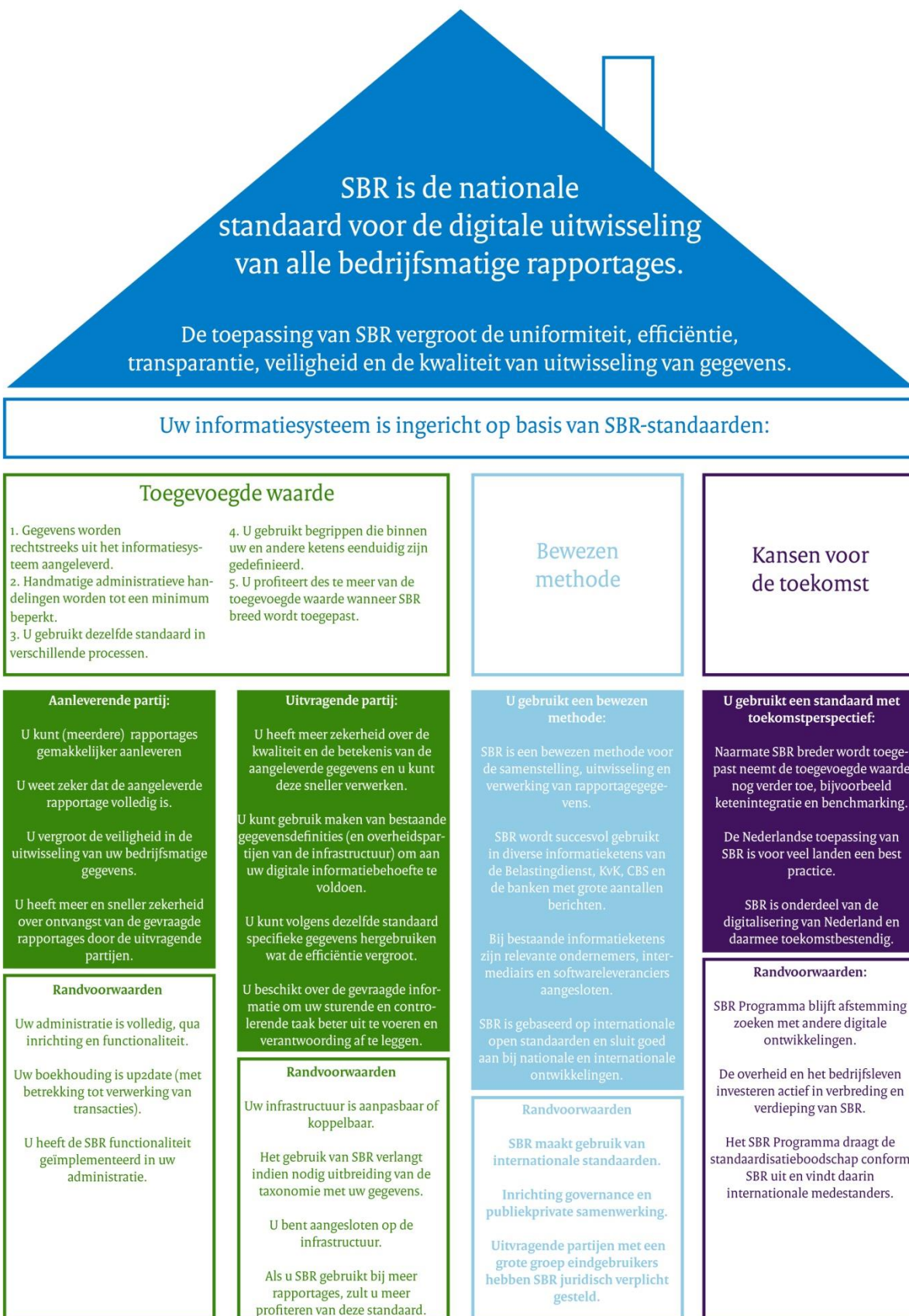
Overkoepelende SBR boodschap

Door de nieuwe verbredingsactiviteiten is de positionering van SBR aangepast voor de nieuwe sectoren. SBR wordt als onderdeel van een groter geheel gepositioneerd en het doel van SBR wordt vooral belicht vanuit de nieuwe sectoren. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van de communicatiemiddelen in de nieuwe sectoren, waarbij het verhaal zo veel mogelijk wordt verteld door relevante personen uit die nieuwe sectoren. In de communicatie wordt daarbij voor de nieuwe doelgroepen meer afstand genomen van de technische invulling. Voor de doelgroepen waarvoor uitleg van deze technische invulling wel relevant is, kan worden vastgehouden aan het onderstaande.

Hieronder wordt de overkoepelende SBR-boodschap voor de verschillende doelgroepen nader toegelicht. De overkoepelende boodschap geldt voor alle doelgroepen. Deze boodschap is nader onderbouwd en verklaard door een drietal deelboodschappen: toegevoegde waarde, het bewijs dat het werkt en de toekomstpotentie.

Bij toegevoegde waarde zijn voor verschillende doelgroepen de voordelen benoemd en is aangegeven waardoor de voordelen ontstaan.

Bij het vertellen van de boodschap kan worden gedifferentieerd per ontvanger, maar de basis ligt altijd in de overkoepelende boodschap. De individuele boodschap moet altijd in lijn zijn met de overkoepelende boodschap. Omdat de overkoepelende boodschap voor alle doelgroepen toepasbaar moeten zijn, wordt zij ook getoetst voor internationale potentiële partners.

Doelgroepen en vertellers

We onderscheiden vier doelgroepen: intermediairs, softwareleveranciers, ondernemers en uitvragende partijen. Alle vier de doelgroepen kunnen een rol spelen in het internationale speelveld. Een doelgroep kan worden vertegenwoordigd door een koepel- of brancheorganisatie. In de onderstaande matrix wordt weergegevens welke doelgroepen door welke 'vertellers' worden benaderd.

Tabel benadering doelgroepen door 'vertellers'.

	Intermediairs	Ondernemers	Softwareleveranciers	Verbredingspartijen
Logius	X	X	X	X
BD	X	X	X	
KvK	X	X	X	
MinEZ				X
CBS	X	X	X	
Intermediairs		X		
Banken	X	X		
Koepelorganisaties	X			
Brancheorganisaties		X		

Methoden en middelen

Zoals al beschreven wordt voor iedere doelstelling bepaald welke middelen moeten worden ingezet om deze te behalen. Welke middelen worden ingezet, wordt in de individuele trajecten afgesproken. In de expertgroep Marcom is afgesproken dat bij alle SBR-gerelateerde communicatieuitingen het SBR-beeldmerk wordt gebruikt.

Afstemming en borging

Omdat SBR door een veelheid aan partijen gebruikt wordt, is afstemming over het communiceren met een eenduidige boodschap belangrijk. Zoals boven al is aangegeven, is daarom een overkoepelende boodschap opgesteld waaraan alle communicatie uitingen steeds worden getoetst.

De borging van het in lijn zijn van de communicatie-uitingen over SBR met de overkoepelende boodschap is belegd bij de Marcom expertgroep. Zij zorgt ervoor dat de overkoepelende boodschap voor iedereen duidelijk is en verzorgt de afstemming hierover met alle betrokken partijen uit de governance.

Risico's

1. Te veel zendergericht communiceren zoals:

- een te positief eenzijdig verhaal brengen: uit de evaluatie van het seminar 'de keten uitgedaagd' kwam naar voren dat de communicatie rondom SBR soms te eenzijdig werd verkondigd. Waardoor partijen niet of te weinig op de hoogte zijn de investering die ook gemaakt moet worden voor SBR. Om dit risico tegen te gaan zijn er in het kernboodschappenhuis randvoorwaarden toegevoegd. Dit zijn de voorwaarden of investeringen waar partijen aan moeten voldoen, willen ze met SBR kunnen werken.
-
- te veel communicatie vanuit overheid, te weinig vanuit private partijen: tijdens de bijeenkomst van de werkgroep 'Draagvlak en overtuigend verhaal' bleek dat de communicatieboodschap op sommige vlakken teveel wordt beredeneerd vanuit de overheid of uitvragende partij. De private partijen en aanleverende partijen blijken soms ondervertegenwoordigd.
-
- Onduidelijkheid door volledig te willen zijn: het is belangrijk om bewust te communiceren. De boodschappen moeten hiervoor helder en compact zijn. Een valkuil hierbij is om technisch of beleidsmatig volledig te zijn, dit kan de boodschap minder krachtig en onduidelijk maken.

2. Te weinig betrokkenheid governancepartijen bij communicatie: met de verbreding komen er nieuwe governancepartijen bij. Het is belangrijk dat deze partijen actief en betrokken zijn bij de afstemming van communicatiebeleid in, bijvoorbeeld, de MarCom Expertgroep.

Bijlage 4: Afkortingenlijst

<u>Afkorting</u>	<u>Verklaring</u>
ADS	Audit Data Standard
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B2	Tijdelijk publiek machtigingenregister Digipoort
B2B	Business-to-Business
B2C	Business-to-Consumer
B2G	Business-to-Government
Bapi	Belastingdienst Advanced Program Integration
bbe	berichtenbox voor bedrijven
bbu	berichtenbox voor burgers
BD	Belastingdienst
Becon	Belastingconsulenten
BIV	Bancaire Infrastructurele Voorzieningen
BoK	Body of Knowledge
BSP	Billing Service Provider'
BT	Bankentaxonomie
BW2	Burgerlijk Wetboek, boek 2
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEN	Europese Standaardisatie organisatie op gebied ICT
CIP	Competitiveness and Innovation Framework Programme
CV	Commanditaire vennootschap
DigiD	Digitale Identiteit
DLR	Digitaal Loket Rapportages
DNB	De Nederlandsche Bank
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EB	Employee Benefits
EBA	European Banking Association
ECP	Electronic Commerce Platform Nederland
eID Stelsel	elektronisch Identiteiten Stelsel
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority
EKA	Elektronische Kopie Aanslag
ESEF	European single electronic format
e-SENS	Electronic Simple European Networked Services
ESFS	European System of Financial Supervision
ESMA	European Securities and Markets Authority
EU	Europese Unie
FRC	Financiële Rapportages Coöperatief
FTP	File Transfer Protocol
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBK	Groot Berichten Kanaal
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
HBO	Hoger BeroepsOnderwijs

<u>Afkorting</u>	<u>Verklaring</u>
HR	Human Resources
HRT-REG	horecabedrijvenregister
HR-XML	Human Resources eXtensible Markup Language
HvA	Hogeschool van Amsterdam
IAK	Integraal Afwegingskader (te vinden op www.kc-wetgeving.nl)
IASB	International Accounting Standards Board
IB	Inkomstenbelasting
ICP	Intracommunautaire Prestaties
ICT	informatie en communicatie technologie
IFRS	International Financial Reporting Standards
IPO	Inter Provinciaal Overleg
ISO	International Organization for Standardization
IV3	Informatie Voor Derden
JMV	Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording
KHN	Koninklijke Horeca Nederland
KPI's	Kritische Performance Indicatoren
KvK	Kamer van Koophandel
LEI	stichting Landbouw-Economisch Instituut
LH	Loonheffing
M2M	Machine-to-Machine
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MinEZ	Ministerie van Economische Zaken
MinFin	Ministerie van Financiën
MinI&M	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
MinOCW/DUO	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen / Dienst Uitvoering Onderwijs
MinV&J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
MKB-NL	Midden en Klein Bedrijf-Nederland
MOvO	MijnOverheid voor Ondernemers
MSP-IS	Multi-Stakeholder Platform on ICT Standardisation
NBA	Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
NL ICT	Nederland ICT
NOAB	Nederlandse Orde van Administratie- en Belastingdeskundigen
NOB	Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
NPA	Nederlandse Proces Architectuur
NT	Nederlandse Taxonomie
NTA	Nederlandse Taxonomie Architectuur
NV COS	Nadere Voorschriften controle- en overige standaarden
NVM	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en Vastgoeddeskundigen
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OB	Omzetbelasting
ODI	Open Data Institute
OECD	Organisation for Economic Coöperation and Development
OTC	'Over the counter'
PDF	Portable Document Format
PEPPOL	Pan European Public Procurement OnLine

<u>Afkorting</u>	<u>Verklaring</u>
PILOD	Platform implementatie Linked Open Data
PKIoverheid	PublicKeyInfrastructure overheid
PO	Primair Onderwijs
POS	Point of sale
RB	Register Belastingadviseurs
RBV	Rijksbegrotingsvoorschriften
RDW	RijksDienst voor het Wegverkeer
RGS	Referentie GrootboekSchema
RJ	Raad voor de Jaarverslaggeving
RTS	Regulatory Technical Standard
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
S2S	System-tot-System
SAF-T	Standard Audit File for Tax Purposes
SETU	Stichting Elektronische Transacties Uitzendbranche
SMeF	Semantisch Model voor de e-Factuur
SMTP	Simple Mail Transfer Protocol
SRA	Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-administratieconsulenten
SVB	Sociale VerzekeringsBank
TU Delft	Technische Universiteit Delft
UBL	Universal Business Language
UMC	Universitair Medisch Centrum
URS	uniform rekening schema
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
UZGB	Uitsluitend Zakelijk Gebruik Bestelauto
VLB	Vereniging van Accountants- en Belastingadviesbureaus
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VNO-NCW	Vereniging VNO-NCW
VO	Voortgezet Onderwijs
VOF	Vennootschap onder firma
VpB	Vennootschapsbelasting
Wft	Wet financieel toezicht
WNT	Wet Normering Topinkomens
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WUS	Web Services met UDDI en SOAP
XAA	Auditfile Afrekensystemen
XAF	Auditfile Financieel
XAS	Auditfile Salaris
XBRL	eXtensible Business Reporting Language
XBRL II	XBRL International
XBRL-GL	eXtensible Business Reporting Language Global Ledger
XML	eXtensible Markup Language